



HET  
AMSTERDAMS  
LYCEUM

HET AMSTERDAMS LYCEUM

## Bestuursverslag 2023

Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
Stichting Voorzieningsfonds HAL

## Inhoud

Deel I Verantwoording van het beleid .....	4
1 Bestuur en organisatie.....	4
1.1 Grondslag, missie en visie.....	4
1.2 Kernactiviteiten.....	5
1.3 Profiel van de organisatie .....	6
1.4 Dialoog .....	9
2 Onderwijs .....	12
2.1 Onderwijsontwikkelingen .....	12
2.2 Passend Onderwijs.....	17
2.3 Kwaliteitszorg .....	19
2.4 Resultaten .....	21
3 Bedrijfsvoering.....	25
3.1 Personeel .....	25
3.2 Huisvesting en facilitair .....	33
3.3 Politieke en maatschappelijke ontwikkelingen .....	35
4. Belangrijkste risico's en onzekerheden.....	39
Deel II Verantwoording van de financiën	
1 Financiële positie op de balansdatum .....	42
1.1 Exploitatie en meerjarenbalans.....	42
1.2 Financiële impact van ontwikkelingen in 2023 .....	49
1.3 Vermogenspositie .....	55
1.4 Exploitatieresultaat .....	57
1.5 Materiële vaste activa en investeringsbeleid .....	58
1.6 Tot slot .....	58
2 Overige ontwikkelingen gedurende het verslagjaar.....	59
3 Continuïteitsparagraaf .....	60
A. GEGEVENSSET .....	60
B. OVERIGE RAPPORTAGES.....	66
BIJLAGE 1 bij de continuïteitsparagraaf .....	72
1.1 Raad van Toezicht van de vereniging Het Amsterdams Lyceum 2023 .....	72
1.2 Rector- bestuurder en schoolleiding van Het Amsterdams Lyceum .....	72
BIJLAGE 2 bij de continuïteitsparagraaf- Risicomanagementanalyse feb 2024 .....	73
Jaarrekening.....	74
Overige gegevens.....	109

## Voorwoord

In 2023 konden de scholen in Nederland eindelijk weer het hele jaar regulier onderwijs aanbieden. Zo ook Het Amsterdams Lyceum. We kunnen daarbij vaststellen dat we tevreden mogen zijn over de staat van het onderwijs op het Amsterdam Lyceum.

De instroom en de doorstroom voldoen aan de ambities die we onszelf opleggen. Het Amsterdams bleek wederom populair onder de leerlingen in groep acht en hun ouders. Massaal bezochte informatieavonden en een open dag resulteerden in een goede aanmelding. De school weet zijn profiel en karakter goed over het voetlicht te brengen en geniet een goede reputatie. Het aantal leerlingen dat we konden bevorderen naar een volgend leerjaar was voor elk jaar boven de 90%.

Het slagingspercentage in 2023 (88%) bleef wel achter bij wat wij gewend zijn, maar dit was ook landelijk waarneembaar. Dit wordt door iedereen in het veld gezien in het licht van het gemankeerde onderwijs dat deze lichte leerlingen door de maatregelen rondom corona heeft moeten volgen. Ten opzichte van verschillende andere scholen in onze omgeving staken we nog positief af. De ambitie is om in 2024 in ieder geval weer boven de 90% te komen.

Dat aannemelijk effectieve interventies om corona-achterstanden in te lopen die in overleg met de medezeggenschapsraad in het Schoolprogramma HAL waren opgenomen hebben we in het schooljaar 2023-2024 kunnen continueren. We zijn erin geslaagd de financiële middelen daarvoor vrij te maken. Los van het feit dat alle vertragingen, met name op sociaal-emotioneel niveau, nog niet zijn verdwenen, betreffen de maatregelen die sowieso ten goede komen aan de kwaliteit van het onderwijs en het welbevinden van de leerlingen. Met name de substantiële uitbreiding van het mentoraat springt daarbij in het oog.

De ambities uit het schoolplan zijn in 2023 wederom bekrachtigd in het formatieplan en worden steeds duidelijker zichtbaar in ons onderwijs. Zij zijn gekoppeld aan de pijlers *Eigenaarschap bij leerlingen*, *Verantwoordelijke wereldburgers*, *Academische vaardigheden*, *Uitblinken* en *Werkvormen*. De driehoeksgesprekken, de onderlinge lesbezoeken van docenten en de ‘leerling-docent-vragenlijst’ zijn daar sprekende voorbeelden van.

De ontwikkelcultuur binnen de school en de daar bijbehorende professionele gesprekkencyclus en sectiegesprekken zijn in het verslagjaar geborgd en van nieuwe impulsen voorzien. Daarnaast is het zorg dragen voor de sociale veiligheid naar een hoger plan getild. De benoeming van een anti-pest-coördinator is daar een klein maar niet onbelangrijk onderdeel van.

Het Amsterdams Lyceum is in 2023 ook weer in staat gebleken alle openstaande vacatures te vervullen. Met onder andere ons strategisch personeelsbeleid willen we een aantrekkelijke en betrouwbare werkgever blijven. Bij de werving willen we de komende jaren nadrukkelijker inzetten op diversiteit binnen het team.

Al met al kan er worden teruggekeken op een goed onderwijsjaar binnen een gezonde financiële positie. Je hoeft echter niet ziek te zijn om beter te willen worden, en die ambitie is volop aanwezig.

T.E. van Veen

Rector-bestuurder

Amsterdam, mei 2024

## Deel I Verantwoording van het beleid

### 1 Bestuur en organisatie

#### 1.1 Grondslag, missie en visie

##### Grondslag en kernwaarden

Het Amsterdams Lyceum is een school op algemeen bijzondere grondslag. Dat betekent dat het onderwijs wordt gegeven vanuit het beginsel van vrijheid van meningsuiting. De leerstof wordt nooit gepresenteerd vanuit een dogmatisch of ideologisch standpunt en docenten en leerlingen zullen steeds ieders mening, achtergrond en geaardheid respecteren. Intolerante of agressieve uitingen zijn in strijd met dit beginsel en worden daarom nooit geaccepteerd.

Hieruit leiden wij de volgende kernwaarden af als leidraad voor ons handelen:

#### **Veiligheid Respect Inspiratie Kansen Ambitie**

Wij streven naar een optimaal en veilig leer- en werkklimaat, waarin leerlingen kunnen vallen en opstaan en zich kunnen ontwikkelen tot maatschappelijk bewuste jonge volwassenen. In onze school voelen leerlingen, personeel en ouders zich thuis, worden ze gezien en willen wij elkaar 'kennen', in die zin dat wij elkaar bij de les willen houden en elkaar willen uitnodigen tot respectvol gedrag jegens de ander. Respect dat gebaseerd is op onze grondslag en deel uitmaakt van onze schooltraditie.

Wij hebben oog voor kansengelijkheid. Daarbij zijn we ambitieus, we dagen al onze leerlingen uit hun prestaties naar een hoger niveau te tillen.

##### Missie

Wij leiden onze leerlingen op tot breed ontwikkelde, zelfstandige, sociale, kritisch denkende burgers met een startkwalificatie voor een universitaire studie. Alle leerlingen kunnen na het behalen van hun diploma deelnemen aan het vervolgonderwijs en zijn goed voorbereid op het functioneren in de maatschappij.

## Visie op onderwijs

Wij willen onze missie bereiken door het creëren van een bijzondere leeromgeving op basis van klassikaal onderwijs, met volop ruimte en aandacht voor verschillende werkvormen en veel activiteiten buiten het curriculum. De docent is de deskundige, de inspirator, de mentor en de coach.

Wij bieden een breed onderwijspakket. We dagen de leerlingen uit hun talenten te ontplooiën via een veelheid aan activiteiten zowel binnen als buiten de reguliere lessen. We onderscheiden ons door het aanbieden van versterkte taalopleidingen, een theaterklas, de Universiteit van HAL, een focus op academische vaardigheden, veel aandacht voor bètavakken, creatieve vakken en studiereizen in binnen- en buitenland.

De verwachtingen die we van onze leerlingen hebben, zetten we om in heldere eisen aan hun leerprestaties. We gebruiken de evaluaties van die leerprestaties steeds als basis voor de begeleiding en ondersteuning bij het leerproces.

Een prettige werksituatie voor leerlingen en personeel is voor het onderwijsleerproces een noodzakelijke voorwaarde. Wij streven dus voortdurend naar een ordelijk en veilig schoolklimaat.

## 1.2 Kernactiviteiten

Het Amsterdams Lyceum is een categorale vwo-school en leidt leerlingen op voor een gymnasium- of atheneumdiploma. De school hecht zeer aan brede vorming, die gedurende de gehele schooltijd wordt aangeboden in de vorm van onze versterkte talenprogramma's, de werkweken, excursies in binnen- en buitenland, de Theaterklas, en de overige buitenschoolse activiteiten.

### Toegankelijkheid en toelating

De leerlingen komen uit alle stadsdelen van Amsterdam, maar ook uit de randgemeenten. Tot nu toe is Het Amsterdams Lyceum erin geslaagd voldoende leerlingen te interesseren voor het bijzondere onderwijskundige profiel van de school. Voor de stabiliteit van de aanmelding is het noodzakelijk dat de school zich duidelijk blijft onderscheiden.

De regels voor aanmelding en toelating van leerlingen voor het eerste leerjaar zijn vastgelegd in de Kernprocedure, een convenant dat is overeengekomen tussen de scholen voor VO en de gemeente Amsterdam. In het nu gehanteerde systeem van Loting en Matching wordt naast een school van eerste voorkeur ook een aantal andere scholen opgegeven, voor vwo twaalf in totaal. Het doel hiervan is om leerlingen beter over de beschikbare scholen te verdelen en teleurstelling door het uitloten te voorkomen. Inmiddels zijn ouders goed geïnformeerd en meer gewend aan de situatie rondom de aanmelding. Daarnaast is er een plaatsingsgarantie op een van de twaalf opgegeven scholen. Om deze garantie waar te maken heeft Het Amsterdams, net als enige andere scholen, "stoeltjes bijgeplaatst" boven de opgegeven capaciteit.

Het aantal leerlingen dat in deze procedure in 2023 Het Amsterdams Lyceum als school van eerste voorkeur opgaf was voor het eerst sinds lange tijd net lager dan het aantal beschikbare plaatsen, 164 ten opzichte van 165.

De systematiek van Loting & Matching heeft als resultaat dat op Het Amsterdams niet alleen leerlingen met eerste voorkeur zijn geplaatst. Van de geplaatste leerlingen had 82% Het Amsterdams als eerste voorkeur.

Binnen het OSVO, de vereniging van schoolbesturen in het Amsterdamse voortgezet onderwijs, is vastgesteld dat er op dit moment geen beter systeem van Loting en matching beschikbaar is dan het huidige systeem. De schoolbesturen in Amsterdam staan wel meer dan voorheen open om het aanbod aan de vraag aan te passen. Het Amsterdams Lyceum kan daar slechts een beperkte rol in spelen. Onze omvang kent een maximum van 1100 leerlingen.

Het Amsterdams Lyceum staat open voor leerlingen met een ondersteuningsvraag, als voldaan wordt aan de volgende randvoorwaarden:

- Perspectief: de leerling kan het diploma met beperkte ondersteuning behalen.
- Leerbaarheid: de leerling kan zich op cognitief en sociaal-emotioneel gebied ontwikkelen.
- Mobiliteit: de leerling kan zich zelfstandig naar en binnen de school verplaatsen.
- Zelfredzaamheid: de leerling kan zich op school zelfstandig redden.
- Communicabel zijn: de leerling kan met anderen in contact treden en communiceren.
- De leerling en de ouders staan open voor door de school noodzakelijk geachte begeleiding.
- De benodigde ondersteuning werkt niet storend op het leerproces van de rest van de groep.

### 1.3 Profiel van de organisatie

#### Rechtspersoon en verbonden partijen

De school wordt in stand gehouden door de vereniging Het Amsterdams Lyceum, die oorspronkelijk werd opgericht in 1916 en waarvan vrijwel alle ouders en personeelsleden lid zijn. Het feit dat de vereniging slechts één school in stand houdt – en wij dus een zogenoemde ‘éénpitter’ zijn - levert een unieke positie op in Amsterdam. Dit éénpitter-concept schept duidelijkheid naar ouders, personeel en externe relaties. Als onderwijsinstelling, als werkgever én als organisatie heeft Het Amsterdams Lyceum een gezicht: je weet met wie je te maken hebt. Dit resulteert onder meer in de sterke verbondenheid van leerlingen, ouders en medewerkers met de school.

De vereniging is gelieerd met één andere rechtspersoon:

- Stichting Voorzieningsfonds Het Amsterdams Lyceum (VZF/HAL) waar onder meer een deel van de theaterdocenten en toezichthouders in dienst is.

De Stichting Wolkenland, die het gelijknamige schoolbuitenhuis exploiteerde is per 1 augustus 2021 opgegaan in de vereniging, omdat deze stichting als organisatorische eenheid geen meerwaarde meer had binnen de geconsolideerde bedrijfsvoering.

De Vereniging Het Amsterdams Lyceum kent sinds eind 2020 een éénhoofdig bestuur in de vorm van een rector-bestuurder. Sinds 1 januari 2021 is dat de heer T.E. van Veen. De Stichting Voorzieningsfonds Het Amsterdams Lyceum onderging op 23 april 2021 eenzelfde wijziging, zodat sindsdien de rector-bestuurder ook enig bestuurder van de stichting VZF/HAL is.

Zowel de vereniging als de stichting hebben een Raad van Toezicht die uit dezelfde personen bestaat. Op deze wijze wordt de personele unie gecontinueerd en blijft de consolidatie op basis van volledige zeggenschap gewaarborgd.

Het Amsterdams Lyceum streeft naar evenwichtige man-vrouw verdeling, ook in de schoolleiding en de Raad van Toezicht. De verhouding man/vrouw is als volgt.

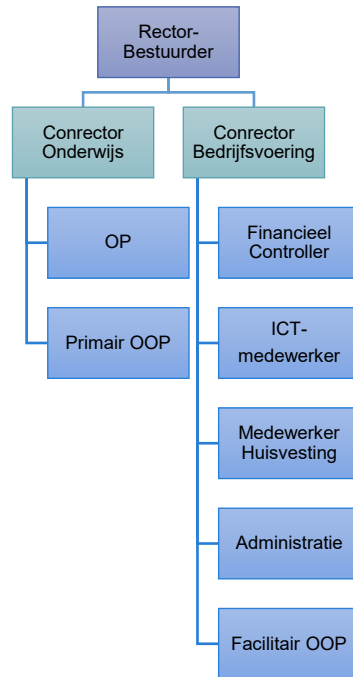
2023	Man	Vrouw	n
Schoolleiding	67%	33%	3
Raad van Toezicht	67%	33%	6

De Stichting Jef Colle Fonds werd eind 2011 opgericht ter nagedachtenis aan de in 2009 overleden wiskundeleraar Jef Colle en voerde in 2012 een succesvolle inzamelingsactie uit. Tijdens de jaarlijkse diploma-uitreiking wordt van dat bedrag de Jef Colle Prijs uitgereikt aan een leerling die een excellente prestatie heeft geleverd in de bètavakken. Oud-leerlingen kunnen een beroep doen op het Fonds, als zij financiële ondersteuning behoeven voor bijzondere onderwijs- en onderzoeksprojecten tijdens hun wetenschappelijke studie. Het bestuur van de stichting heeft besloten tot volledige consolidatie met de vereniging Het Amsterdams Lyceum, maar behoudt zeggenschap over het eigen vermogen dat als zodanig herkenbaar op de balans is opgevoerd. Gezien de huidige en voorziene ontwikkelingen in regelgeving rondom publiek en privaat vermogen van schoolbesturen, zal vanaf heden bij de reserves worden verduidelijkt dat het hier om middelen uit een donatie en daarom om een private reserve gaat met het hierboven omschreven doel.

### Organisatiestructuur

Het Amsterdams Lyceum vertoont een compacte beheerstructuur. Alle bestuurstaken worden binnen de school uitgevoerd. De schoolleiding bestaat naast de rector-bestuurder uit een conrector onderwijszaken (tevens plaatsvervangend rector) en een conrector bedrijfsvoering.

Onder leiding van de conrector onderwijszaken is de zorg voor het onderwijs in handen van de afdelingsleiders. Zij sturen de klassenmentoren aan op onderwijs-organisatorisch gebied, voeren ontwikkelgesprekken met docenten en zijn verantwoordelijk voor de disciplinaire zaken van hun leerjaar. De conrector onderwijs stuurt ook het primair OOP aan. De conrector bedrijfsvoering geeft leiding aan een financieel controller, ICT-medewerker, medewerker huisvesting, facilitair OOP en de interne en externe administratie.



In het Professioneel Statuut is de zeggenschap van de docenten met betrekking tot het onderwijskundig kwaliteitsbeleid verankerd. Hierbij wordt veel belang gehecht aan de adviezen van de plenaire docentenvergadering, die bij alle onderwijskundige en pedagogisch-didactische aangelegenheden door de schoolleiding wordt geconsulteerd. De professionele ruimte van de docenten krijgt verder vorm in de vaksecties, waarin het onderwijsleerproces primair gestalte krijgt.

### Code Goed Bestuur

De school is aangesloten bij de VO-Raad en is daardoor gebonden aan de branchecode: de Code Goed Onderwijsbestuur. De functies van bestuur en toezicht zijn feitelijk gescheiden. Onder leiding van de rector-bestuurder werkt de schoolleiding als team en binnen die samenwerking is er voortdurend aandacht voor de bestuurlijke kernwaarden die worden benoemd in de Code Goed Onderwijsbestuur: integriteit, betrouwbaarheid, zorgvuldigheid, verantwoordelijkheid, rechtmatigheid, openheid en transparantie. Afspraken zijn vastgelegd in [het managementstatuut](#). De toepassing van de Code Goed Bestuur wordt bovendien jaarlijks betrokken bij de evaluatie van het schooljaarplan en het opstellen van het jaarplan voor het nieuwe schooljaar.

## 1.4 Dialoog

### Horizontale verantwoording

Het Amsterdams Lyceum is één school onder een eenhoofdig bestuur. Dit draagt ertoe bij dat er een hechte band bestaat tussen de school en direct betrokkenen. Deze betrokkenheid komt ondermeer tot uiting in de verenigingsvorm die aan de bestuursstructuur ten grondslag ligt. Ouders en personeelsleden dragen er via de algemene vergadering aan bij dat over de traditionele waarden en de unieke eigenheid van Het Amsterdams Lyceum wordt gewaakt. Hierbij past ook dat de Raad van Toezicht vrijwel uitsluitend uit ouders van huidige leerlingen bestaat.

Met het voeren van de horizontale dialoog worden verschillende doelen gediend: feedback verkrijgen om te leren en te ontwikkelen, draagvlak creëren voor de strategie en de beleidsdoelen van de school en verantwoording afleggen over deze strategie en de mate waarin de doelen werden bereikt. We onderscheiden drie typen stakeholders voor de horizontale dialoog:

1. *Prioritaire stakeholders: dit zijn leerlingen en hun ouders, zij hebben primair belang bij de 'dienstverlening' van de onderwijsorganisatie. Afgezien van andere vormen van communicatie, is hier van belang dat de school beschikt over een actieve ouderraad die als klankbord voor de schoolleiding optreedt.*
2. *Interne stakeholders: docenten en het onderwijsondersteunend personeel. De belangrijkste organen voor de horizontale dialoog zijn hier de medezeggenschapsraad en de plenaire docenten- of personeelsvergadering.*
3. *Externe stakeholders: alle overige groepen of personen in de omgeving van de school, al dan niet geïnstitutionaliseerd of georganiseerd, die een belang hebben bij de dienstverlening en de doelen van de onderwijsinstelling. Om deze vorm van horizontale verantwoording vorm te geven, wordt deelgenomen aan Vensters-VO (Scholen op de kaart). Via de website hebben alle belangstellenden op eenvoudige wijze toegang tot de kerngegevens van de school, onder meer op het gebied van onderwijsprestaties, financiën en personele bezetting. Deze gegevens zijn gestandaardiseerd volgens de normen van dit project, zodat vergelijking tussen scholen op transparante wijze mogelijk is.*

Daarnaast neemt de school actief deel aan vormen van overleg binnen de gemeente zowel op het gebied van jeugdzorg (GG&GD, politie), als ook met andere onderwijsinstellingen. Dat laatste gebeurt in het kader van de OSVO (de vereniging van besturen voor voortgezet onderwijs), maar ook door intensieve contacten met de basisscholen waar onze leerlingen vandaan komen. Regelmatig wordt namens de school deelgenomen aan buurtoverleg of aan lokale initiatieven met betrekking tot maatschappelijke vraagstukken, zoals alcohol- en drugspreventie.

In het algemeen zal de horizontale dialoog er steeds op gericht zijn, zicht te krijgen op de percepties, verwachtingen, wensen en eisen van alle personen en partijen die een belang hebben bij de school, oftewel: op wat er speelt en leeft in de omgeving. De daaruit voortvloeiende relaties bestaan uit een mix van informeren, geïnformeerd worden, betrekken, betrokken worden, samenwerken, verantwoording vragen en verantwoording afleggen. De rector-bestuurder is verantwoordelijk voor de effectiviteit van de horizontale dialoog en legt daarover verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

## Klachtenafhandeling

De school is aangesloten bij de Stichting Onderwijsgeschillen te Utrecht voor de volgende vormen van geschillenbeslechting.

- *Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC)* voor algemeen klachten in het kader van de Klachtenregeling.
- *Landelijke Commissie voor Geschillen WMS*, voor geschillen voortvloeiend uit de Wet medezeggenschap op scholen.
- *Commissie van beroep funderend onderwijs*, voor beroepszaken op grond van de cao.
- *Bezwarencommissie functiewaardering PO, VO en MBO*, voor bezwaarprocedures op het gebied van functiewaardering (FUWA).
- *Geschillencommissie passend onderwijs (GPO)*, voor alle geschillen rond plaatsing en verwijdering van leerlingen.

In 2023 werden bij deze externe commissies geen zaken over Het Amsterdams Lyceum behandeld of aanhangig gemaakt.

Met ingang van 2021 fungeert binnen de nieuwe bestuursstructuur een onafhankelijke Commissie van Beroep die bevoegd is alle intern aanhangig gemaakte geschillen te behandelen volgens de procedure die is vastgesteld in het Reglement van de Commissie van Beroep. De commissie adviseert de rector-bestuurder over de besluiten en maatregelen ter afhandeling van beroeps- bezwaar, en klachtenprocedures uit diverse regelingen en neemt zelf besluiten als de wettelijk voorgeschreven Commissie van beroep voor de eindexamens. In 2023 werden door de Commissie van Beroep geen geschillen behandeld en werden er geen nieuwe zaken aanhangig gemaakt.

De school heeft een externe onafhankelijke vertrouwenspersoon, die met name bij klachten over seksuele intimidatie, racisme en geweld kan worden geraadpleegd en die ook fungeert als vertrouwenspersoon voor integriteitskwesaties. Als vertrouwenspersoon was heel 2023 benoemd: Bernadette Hes-Boots. In het verslagjaar zijn daar geen meldingen binnengekomen.

Bij de behandeling van klachten wordt over de gehele lijn gestreefd naar een laagdrempelige procedure. Daarom fungeren twee docenten als contactpersonen die door leerlingen of werknemers met klachten kunnen worden geraadpleegd over de te ondernemen stappen.

## Gegevensbescherming

Het Amsterdams Lyceum trof in 2023 aantoonbaar maatregelen om te waarborgen dat de verwerking van persoonsgegevens wordt uitgevoerd volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Het Amsterdams Lyceum (HAL) is transparant over de verwerking en bescherming van persoonsgegevens en de toegang tot de functionaris gegevensbescherming (FG) is laagdrempelig. Het privacyreglement is integraal terug te vinden op de website van de school en is toegankelijk door middel van een link op de homepage.

De praktijk van privacy in het onderwijs is volop in beweging. Zo is er sinds dit jaar een sectoraal Normenkader IBP (informatiebeveiliging en privacy). Anders dan de naam doet vermoeden, bevat het Normenkader IBP nog niet een normenkader privacy, maar de raakvlakken tussen gegevensbescherming en informatiebeveiliging zijn onmiskenbaar, met name ook in prioritering van risico's, waarvoor het Normenkader IBP concrete wenken en handvatten biedt.

In 2023 hebben zich tot op heden wederom geen noemenswaardige incidenten voorgedaan. Het halfjaarverslag bevatte enkele algemene en concrete verbeteradviezen. Met tevredenheid kan worden geconstateerd dat Het Amsterdams Lyceum met die adviezen voortvarend aan de slag is gegaan en dat op enkele punten ook al aantoonbaar vooruitgang is geboekt. Daarbij bestaat de belangrijkste verbetering erin dat nog met ingang van het huidige schooljaar het gemaakte werk van het Schoolexamen op deugdelijke wijze zal worden bewaard in het archief van de school, in plaats van her en der verspreid door de individuele examinatoren.

## 2 Onderwijs

### 2.1 Onderwijsontwikkelingen

#### Onderwijsprogramma

Het Amsterdams Lyceum biedt als categorale vwo-school een zeer divers palet aan keuzemogelijkheden voor leerlingen als voorbereiding op een studie in het wetenschappelijk onderwijs. Dit aanbod biedt iedere leerling de ruimte om binnen zijn of haar mogelijkheden, capaciteiten en interesses zowel op het gymnasium als op het atheneum de keuzes te maken die passen bij gewenste vervolgopleidingen en studierichtingen.

Kenmerkend binnen dit aanbod zijn:

- Vanaf de eerste klas de keuze voor een versterkte taal, Fast Lane English, Trajecto Español of Corso Italiano, en het aanbieden van het door de school zelf ontwikkelde vak basishet natuurwetenschappen (BNW)
- In de bovenbouw vanaf de vierde klas binnen de maatschappijprofielen de mogelijkheid om maatschappijwetenschappen, filosofie, tekenen en handvaardigheid of bedrijfseconomie te volgen
- Vanaf de vierde klas in de natuurprofielen veel keuzemogelijkheden in bètavakken zoals informatica, wiskunde D, Natuur Leven en Technologie (NLT). Daarnaast is het ook mogelijk in de natuurprofielen economie en een kunstvak te volgen
- Een uitgebreid buitenschools programma

Met dit uitgebreide programma kan iedere leerling zowel op het gymnasium als op het atheneum naast een versterkte taal ook een breed maatschappijprofiel of een gevarieerd bètapakket kiezen.

#### Onderwijsontwikkelingen

In 2021 is het Schoolplan voor de komende vier jaar vastgesteld met daarin vijf ontwikkelrichtingen voor het onderwijs:



Na een eerste aanzet van ontwikkelingen, opstellen en uitvoeren van eerste lesplannen en activiteiten in de onderwijspraktijk in 2021 en 2022, is deze lijn in 2023 verder voorgezet met het evalueren van deze ontwikkelingen, deze waar gewenst aanpassen en bijstellen, om vervolgens de lesplannen en activiteiten in te bedden in ons onderwijs. Een belangrijke rol bleef hierbij weggelegd voor de onderwijscommissie en de vijf subcommissies die ieder, in dialoog met een schoolleider, voor een van de vijf ontwikkelrichtingen concrete voorstellen uitwerken voor aanpassingen en vernieuwingen van het onderwijs.

#### Eigenaarschap bij leerlingen

Doel is dat we de leerlingen in de loop van hun schoolloopbaan geleidelijk meer verantwoordelijkheid en autonomie geven voor hun leerproces en de daaruit voortvloeiende resultaten.

Het is hun leerproces en hun ontwikkeling en ze moeten daar de verantwoording voor leren nemen. Dit wordt begeleid door hun docenten en vooral hun mentoren. We bieden veiligheid en structuur en realiseren daarbinnen, samen met de leerlingen, een leerproces dat geleidelijk van focus veranderd van meer docent-gestuurd naar meer leerling-gestuurd gedurende de zes jaar op onze school.

Essentieel in dit proces zijn de mentorlessen in de onderbouw en het coaching programma bovenbouw (CPB) in klas vier en vijf. Tijdens deze lessen worden de leerlingen steeds zelfstandiger, zelfbewuster en sociaal maatschappelijk sterker. Het mentorprogramma's is gebaseerd op de volgende drie pijlers:

- Leren leren
- Leren kiezen
- Leren leven.

Deze drie elementen komen gedurende ieder leerjaar in ieder mentorprogramma herkenbaar in de lessen aan bod. Met versterking van het mentoraat met twee mentoren voor iedere 2e tot en met 5e klas, waarmee de intensiteit van de begeleiding is verdubbeld, hebben we de coaching van de leerlingen aanzienlijk geïntensiveerd en we hebben met de mentoren deze opzet verder uitgewerkt, verstevigd en verankerd in ons onderwijs met ondersteuning van de afdelingsleiders en het zorgteam. De start die is gemaakt met de beschrijving van de curricula is voortgezet en voor iedere jaarjaag hebben de programma's voor leren leren, leren kiezen en leren leven meer invulling gekregen. Ze worden continu aangevuld met nieuw lesmateriaal en suggesties voor activiteiten tijdens de mentor- en CPB-lessen. Het eindresultaat, een samenhangend mentorprogramma met duidelijk leerlijnen van klas een tot zes en een heldere structuur voor zowel de mentoren als de leerlingen, krijgt steeds meer vorm. We zijn er nog niet maar er worden flinke stappen gemaakt. Dit jaar is met een externe partner een start gemaakt met mentortrainingen voor startende mentoren en een training groepsdynamiek voor alle mentoren om de professionalisering van de mentoren voort te zetten en op een hoger plan te brengen.

Essentieel bij het begeleiden van de leerlingen naar meer verantwoordelijkheid voor hun leerproces zijn de driehoeksgesprekken die met ingang van schooljaar 2021-2022 zijn gestart voor klas 1 tot en met 5. Hierbij maken de leerlingen op basis van feedback van hun docenten samen met hun mentor een analyse van de voortgang van hun studie, schrijven zij een plan van aanpak om resultaten te verbeteren of te borgen en presenteren zij dit plan tijdens de ouderavond aan hun ouders en mentor. De mentoren en ouders zijn in hoge mate positief over deze aanpak en we bemerken dat leerlingen hiermee meer eigenaarschap over hun studie voelen. Wel zijn er na twee schooljaren ervaring met deze opzet nog een paar verbeterlagen te maken. In dit schooljaar 2022-2023 ligt de focus op begeleiden van de leerlingen in het voorbereiden en "voorzitten" van de driehoeksgesprekken, zorgen dat hun plannen van aanpak in beeld blijven en uitgevoerd worden en verbeteren van de organisatie van deze gesprekentijdens de ouderavonden.

Naast de mentorlessen en de driehoeksgesprekken worden de leerlingen door hun docenten op zeer uiteenlopende wijzen gestimuleerd om tijdens de vaklessen meer eigenaarschap voor het verloop van hun studie en leerproces te voelen en te pakken.

## Verantwoordelijke wereldburgers

In 2023 is er bij deze pijler sprake van een lichte verschuiving in aandacht, van *wereldburgers* naar *burgerschapsonderwijs*. Naast het ontwikkelen van kennis, vaardigheden en houdingen, die leerlingen in staat stellen om zich zelfstandig als burger te manifesteren, zijn ook het opdoen van ervaringen belangrijke doelen van ons burgerschapsonderwijs. Daarmee rusten we leerlingen toe op hun huidige en toekomstige rol als burger.

In 2023 zijn er belangrijke stappen gezet in het formuleren van onze visie op burgerschapsonderwijs. Er is een heldere aanzet tot een door de leerjaren heen samenhangend programma, dat de burgerschapsvorming van leerlingen bevordert. Dit wordt opgezet vanuit een inventarisatie bij alle vakken over hun bijdrage aan het burgerschapsonderwijs. De ambitie is om de veelheid aan onderwijsactiviteiten te bundelen tot een transparant en samenhangend geheel. Binnen een veilig school klimaat moet daarbij voldoende ruimte zijn om op school met burgerschapsvaardigheden te kunnen oefenen.

Burgerschapsonderwijs komt dus aan bod in alle vakken, maar ook in extra curriculaire activiteiten zoals werkweken in Wolkenland, de maatschappelijk stage, schoolclubs, buitenschoolse projecten, uitwisselingen en talen- en studiereizen.

Ons doel is de leerlingen een zodanige ontwikkeling te laten doormaken dat zij na het behalen van een waardevol diploma optimaal kunnen deelnemen aan vervolgonderwijs *en* goed kunnen functioneren in de maatschappij. In 2024 is de ambitie een samenhangend programma tot stand te hebben gebracht.

## Internationalisering

Onze leerlingen groeien op in een wereld die steeds "kleiner" wordt, tussenjaren waarin kennis wordt gemaakt met andere landen en culturen vaak gekozen worden, de mogelijkheden om te studeren in het buitenland groot zijn en waarin na hun studie een positie in het buitenland niet ondenkbaar is. In het licht van deze ontwikkelingen is internationalisering belangrijk en daarom een onderdeel van ons onderwijs. We streven ernaar dat leerlingen over grenzen heen kijken en kennis maken met andere landen, talen en culturen. Dit wordt gerealiseerd met de versterkte talenprogramma's en buitenschoolse activiteiten zoals de studiereizen naar Trier en Rome, de talenreizen naar Oxford en Cambridge, Malaga en Florence en de uitwisselingsprojecten in VWO 6.

We bieden met de drie versterkte taalprogramma's toegang tot vervolgonderwijs in het buitenland middels de bijbehorende certificaten:

- Fast Lane English - *Certificate of Proficiency in English* van de Universiteit van Cambridge
- Trayecto Español - DELE diploma (Diplomas de Español como Lengua Extranjera)
- Corso Italiano - CILS certificaat (Certificazione di Italiano come Lingua Straniera)

Ons programma van uitwisselingen en studiereizen voor klas 5 en 6 is na een aantal wisselingen van bestemmingen en partnerscholen weer helemaal op sterkte. Er vonden in het schooljaar 2022-2023 reizen plaats naar IJsland, Boedapest, Griekenland en als nieuwe bestemming Vilnius en voor 2023-2034 is Vilnius vast opgenomen, is Boedapest helaas vervallen maar is het programma uitgebreid met Napels en Marseille. Het aantal beschikbare plaatsen is hiermee net of soms net niet voldoende om alle leerlingen die zich aanmelden een plek te bieden.

Daarom zullen we de komende periode op zoek gaan naar nog een extra partnerschool zodat alle leerlingen die zich aanmelden met zekerheid kunnen deelnemen.

Leerlingen in de bovenbouw kunnen daarnaast deelnemen aan extra uren Frans die opleiden voor het officiële *Diplôme d'Etudes en Langue Française* (DELFF).

### Academische vaardigheden

Voorwaarde om succesvol te kunnen studeren in het vervolgonderwijs, zowel WO als eventueel HBO, is het beheersen van academische vaardigheden. Om die reden vormt de ontwikkeling van deze vaardigheden een vast onderdeel van ons curriculum en zorgen we dat de leerlingen deze vaardigheden regelmatig trainen om zo met de juiste startkwalificatie aan een universitaire studie te beginnen.

In de onderwijscommissie is een start gemaakt met het opzetten van een doorlopende leerlijn academische vaardigheden. Tijdens het schooljaar 2022-2023 een eerste opzet geschreven voor een aantal van deze vaardigheden en aan het eind van de huidige cursus is het doel dat de essentiële academische vaardigheden van deze leerlijn beschreven staan in het boekje "Academische vaardigheden op HAL". Dit boekje zal bij alle vakken als naslagwerk gebruikt kunnen worden zodat de leerlingen de vaardigheden op een eenduidige manier aanleren en toepassen. Voorbeelden van academische vaardigheden die hierbij beschreven worden zijn plannen, samenvatten, presenteren, verslagen schrijven, onderzoekvaardigheden, analyses maken, enquêtes uitzetten, data verwerken en bronvermeldingen maken. Daarnaast moet er aandacht komen voor omgaan met (theoretische) uitdagingen, schriftelijke uitdrukingsvaardigheid en ICT-vaardigheid.

De Universiteit van HAL is een programma waarin presentaties worden verzorgd in de aula door externe deskundigen op allerlei gebied. Doel hiervan is leerlingen inhoudelijk over een onderwerp te informeren maar ook kennis te laten maken met verschillende mogelijkheden voor studies, beroepen en werkgebieden als onderdeel van loopbaan oriëntatie en beroepskeuze. Deze lezingen worden verzorgd door oud-leerlingen, door ouders of door andere deskundigen. In de periode tot 2025 willen we dit uitbreiden naar twee lezingen per jaar per leerjaar. Dit project is na Corona weer opgestart en de vorige cursus is aan de ouders gevraagd of zij hier een bijdrage aan kunnen leveren. Met de opbrengst van deze inventarisatie en inzet van netwerken van collega's, is in de cursus 2023-2024 een start gemaakt met de lezingen in de aula en zal dit in de tweede helft worden voortgezet.

We streven ernaar de contacten met wetenschappelijke instellingen in de regio zoals de Universiteit van Amsterdam, de Vrije Universiteit en hogescholen te versterken en uit te breiden. Waar mogelijk willen we onze leerlingen laten participeren in projecten die door deze instituten worden georganiseerd zoals masterclasses en profielwerkstukbegeleiding. Onze deelname aan bèta-partners zal hieraan bijdragen.

Met betrekking tot het profielwerkstuk zijn er stappen gezet om het proces naar het eindresultaat te verbeteren. De organisatie is duidelijker, de instructies voor de leerlingen en de begeleiding van het proces zijn gedetailleerder en het tijdspad is beter beschreven en wordt beter bewaakt. Dit geeft de leerlingen meer houvast voor hun onderzoek en schrijven van hun profielwerkstuk, de docenten meer kaders om ze te begeleiden en het werkstuk te beoordelen en het maakt ook dat het gehele traject transparanter en vergelijkbaarder is geworden. Daarnaast

is er een extra fase aan toegevoegd waarin de examenkandidaten hun profielwerkstuk presenteren aan 5e klas leerlingen.

### Uitblinken

We dagen onze leerlingen uit te presteren en hun talenten optimaal te benutten door keuzes te maken met betrekking tot hun eigen ontwikkeling en toekomst, zowel binnen als buiten het curriculum. Wij houden de resultaten van onze leerlingen periodiek in beeld en volgen hun leerproces. De driehoeksgesprekken vormen hier een belangrijk aspect van.

Bij goede resultaten, zoeken we met leerlingen naar meer uitdaging. Dit kan op vele manieren zoals het volgen van een extra keuzevak of van DELF, het deelnemen aan de debatclub of de redactie van de schoolkrant HALO of activiteiten binnen het DB of AC. Ook buitenschoolse activiteiten zoals masterclasses op de universiteit kunnen hier een rol spelen. Tijdens de mentor- en CPB-lessen worden leerlingen geïnformeerd over de mogelijkheden om deel te nemen aan extra activiteiten en gestimuleerd om, als ze daar ruimte en tijd voor hebben, daaraan deel te nemen. Alle extracurriculaire activiteiten die de leerlingen tijdens hun schoolloopbaan ondernemen worden vastgelegd in het "Plusdocument" van Het Amsterdams Lyceum wat samen met het diploma wordt uitgereikt.

Bij minder goede resultaten, zoeken we met leerlingen naar de oorzaken en wegen om de resultaten te verbeteren. Hierbij zijn de inloopspreekuren, de huiswerkondersteuning en mentor- en CPB-lessen belangrijk en ondersteunend.

Elke leerling moet zich bij ons kunnen ontwikkelen tot de beste versie van zichzelf.

### Werkvormen

Hoewel we na Corona iets mindere examenresultaten hebben gehaald dan we gewend zijn en wensen, zijn de doorstroomcijfers wel op het verwachte niveau en hebben we er vertrouwen in dat het slagingspercentage voor de huidige cursus weer vergelijkbaar zal zijn met voor Corona. Deze resultaten worden behaald met onderwijs dat voor een belangrijk deel klassikaal en leerstofgericht is. We blijven ons onderwijs op die manier organiseren omdat dit naast de positieve resultaten in belangrijke mate bijdraagt aan socialisatie. Dit bevordert de persoonlijke ontwikkeling, onderlinge acceptatie en begrip en het kunnen functioneren binnen een groep. Leerlingen komen op school om intellectueel te presteren maar ook om zich te ontwikkelen tot jongvolwassenen in relatie tot medeleerlingen en medewerkers, zodat ze later zowel in het vervolgonderwijs als in hun loopbaan succesvol kunnen functioneren.

Klassikaal en leerstofgericht onderwijs betekent niet dat er geen didactische ontwikkelingen zijn, integendeel. De professionalisering van de docenten is een continu proces, mede aangedreven door de ontwikkelgesprekken en door het intervisieproject. Er zijn en worden continu nieuwe mogelijkheden in het onderwijsaanbod en nieuwe werkvormen ontwikkeld. Het intervisieproject en de intercollegiale consultatie zijn een vast onderdeel van de formatie van iedere docent. Dat betekent dat alle docenten ieder schooljaar collega's in hun lessen ontvangen, zelf op lesbezoek gaan en tijdens drie in de jaaragenda opgenomen plenaire bijeenkomsten ervaringen uitwisselen, activiteiten evalueren en professionaliseren. De voortgang van dit project wordt verzorgd door leden van de onderwijscommissie. De ervaringen zijn positief, docenten zijn over het algemeen enthousiast en er zijn vele voorbeelden van het delen van lesideeën, werkvormen en didactische vernieuwingen waardoor de lessen beter en gevarieerder worden. Vanuit de onderwijscommissie zal de subcommissie werkvormen het komend schooljaar docenten maandelijks enthousiasmeren met voorbeelden en voorstellen voor alternatieve en

nieuwe werkvormen. Daarnaast zullen zij een bibliotheek gaan inrichten met materiaal en naslagwerken met betrekking tot dit thema.

Op het gebied van het monitoren van de vorderingen in het leerproces wordt gestimuleerd waar mogelijk meer formatief te handelen en te evalueren en worden methoden hiervoor gedeeld.

Het "Taal op Toets" beleid dat is ingevoerd, blijkt een succes en wordt gecontinueerd. De feedback die de leerlingen krijgen op hun werk op het gebied van nauwkeurig formuleren van hun antwoorden, het juiste gebruik van interpunctie en hoofdletters en het inleveren van verzorgd werk levert betere resultaten op aangezien de leerlingen hun toetsen secuurder maken en preciezer hun antwoorden formuleren.

## 2.2 Passend Onderwijs

Het Amsterdams Lyceum streeft ernaar iedere leerling het onderwijs te bieden dat past bij zijn of haar kwaliteiten en mogelijkheden. Dit betekent enerzijds meer mogelijkheden en uitdagingen voor leerlingen die meer aankunnen dan het standaardprogramma en anderzijds extra ondersteuning van leerlingen die meer zorg behoeven om bij ons hun opleiding af te ronden en hun diploma te behalen.

Iedere leerling wordt begeleid door de mentor. Voor deze ondersteuning is extra formatie ingezet zodat nu twee mentoren met meer tijd een klas begeleiden in plaats van een hele klas per mentor waarmee de individuele aandacht per leerling aanmerkelijk is toegenomen. Tijdens de mentorlessen voor de onderbouw en binnen het coaching programma bovenbouw (CPB) is er wekelijks contact tussen mentor en mentorleerlingen en er wordt veel aandacht besteed aan individuele begeleiding en coaching. De lijnen van de mentoren naar de afdelingsleiders en de zorgcoördinatoren zijn kort zodat bij behoefte aan extra of professionelere hulp er snel geschakeld kan worden.

Voor de leerlingen die meer kunnen en willen, bieden we een ruim aanbod voor talentontwikkeling. Naast de versterkte talenprogramma's, keuze voor het gymnasium en het volgen van een extra keuzevak, eventueel buiten het profiel, omvat programma op Het Amsterdams Lyceum enorm veel extra activiteiten waaruit de leerlingen kunnen kiezen om zichzelf te ontwikkelen. Voorbeelden hiervan zijn de theaterklassen, de schoolclubs, de redactie van de Halo, het lidmaatschap van het DB of het AC, het volgen van versterkt Frans via DELF, de uitwisselingen of het volgen van lezingen over uiteenlopende thema's. Bij de diploma-uitreiking wordt aan de examenkandidaten het "plusdocument" samen met het diploma uitgereikt, een document waarin alle extra activiteiten die de leerling heeft gedaan worden opgesomd en beschreven. Dit document groeit nog steeds met nieuwe activiteiten die aan het programma worden toegevoegd.

Voor de leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben, zijn er binnen het schoolprogramma diverse programma's beschikbaar waarmee maatwerk kan worden geboden. Dit kan bijvoorbeeld zijn ondersteuning bij taal- en rekenachterstanden en dyslexie, bij plannen en organiseren van het (huis)werk of bij een training faalangstreductie of sociale vaardigheden. Daarnaast bieden we inloopsprekuren voor verschillende vakken (wiskunde, scheikunde, natuurkunde, Frans, klassieke talen), huiswerkbegeleiding voor klas 1 en 2 door eigen docenten en voor

klas 3 t/m 6 door Het Studielokaal, onze externe partner die ook de school- en eindexamen-trainingen verzorgen.

Specifieke zorg wordt individueel geboden door het zorgteam, bestaande uit de twee zorg coördinatoren en de orthopedagoog, of na overleg via hen door externe deskundigen zoals medewerkers van het Ouder-Kind Team (OKT), de Begeleider Passend Onderwijs (BPO), de leerplichtambtenaar of de schoolarts. De zorgcoördinatoren hebben continu overleg met ouders, mentoren, afdelingsleiders en schoolleiding om waar nodig voor leerlingen passend onderwijs te realiseren. De hiervoor benodigde extra middelen komen naast onze eigen formatie uit het budget van het Samenwerkingsverband. Dit jaar is extra ingezet op begeleiding faalangsttrainingen, opzetten van mentorlessen met betrekking tot sociale veiligheid en het begeleiden van kleinere groepen leerlingen met specifieke hulpvragen.

De school is aangesloten bij het *Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen*, waarin de 26 schoolbesturen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Amsterdam en Diemen samenwerken in het kader van de Wet Passend Onderwijs. Om de interne en externe zorgstructuur te versterken ontvangt de school ondersteuningsmiddelen van het Samenwerkingsverband op basis van het Schoolondersteuningsprofiel. Op de website wordt uiteengezet welke vormen van ondersteuning de school specifiek aanbiedt.

De doelmatige besteding van de extra middelen wordt verantwoord aan het Samenwerkingsverband. In 2023 werd inclusief scholingskosten € 283.000 uitgegeven. Dit was eenmalig hoger omdat laat in 2022 € 75.000 extra beschikbaar werd, waardoor het is doorgeschoven naar 2023.

- €25.500 ter ondersteuning van individuele leerlingen met onder andere faalangsttraining, verbetering sociale vaardigheden en weerbaarheid, versterken sociale veiligheid en ondersteunen LHBTI+ leerlingen, dyslexie en dyscalculie.
- € 80.000 is ingezet voor versterken van het curriculum en de effectiviteit van het mentoraat.
- € 165.000 ter versterking van de interne zorgstructuur met onder andere begeleiding door een schoolorthopedagoog en het inhoudelijk versterken van de leerlingbegeleiding en versterken van eigenaarschap van de leerling door middel van driehoeksgesprekken.

De huidige zorgstructuur functioneert naar tevredenheid in het jaarplan zorg wat voor 2024 wordt opgesteld, wordt beschreven welke activiteiten worden geborgd, welke worden aangepast en waar we voor de toekomst op willen inzetten.

Het Amsterdams Lyceum ontving in 2023 de 'Over Hoop Prijs' en daaraan gekoppeld een geldbedrag. Dit bedrag wordt gereserveerd voor maatwerk voor leerlingen met een bijzondere ondersteuningsbehoefte.

## 2.3 Kwaliteitszorg

### Kwaliteitszorg onderwijs

Het proces van kwaliteitszorg is georganiseerd volgens een jaarlijkse PDCA-cyclus, bestaande uit de volgende onderdelen:

- Evaluatie van de onderwijsresultaten bij aanvang van het schooljaar door de schoolleiding en door de vaksecties. Mede op basis van deze evaluaties stellen de vaksecties hun sectieplannen op met ambities en doelen voor het komende schooljaar. Deze evaluaties en de sectieplannen worden jaarlijks tijdens sectieoverleg met de schoolleiding besproken waarna sectieplannen met verbeterdoelen worden uitgewerkt die gedurende het schooljaar worden geanalyseerd en eventueel bijgesteld.
- Evaluatie per rapportperiode van de cijfers en daaraan gekoppeld gesprekken met docenten over klassen/groepen die dreigen uit te vallen.
- Lesbezoeken bij alle vast aangestelde docenten gedurende het schooljaar door de schoolleiding en afdelingsleiders. De informatie uit deze lesbezoeken wordt betrokken bij de ontwikkelgesprekken die de afdelingsleiders namens de schoolleiding voeren met docenten en bij de beoordelingsgesprekken die de schoolleiding met docenten voert.
- Met ingang van 2022 wordt de kwaliteit van de lessen op basis van de hierboven genoemde lesbezoeken geanonimiseerd vastgelegd, waardoor een doorlopende kwaliteitsmonitor beschikbaar komt.
- Tevredenheidsonderzoeken worden in het voorjaar bij ouders en leerlingen afgenomen en geanalyseerd door de schoolleiding.
- Vragenlijst leerling-docent die jaarlijks wordt afgenomen en onderwerp van gesprek is binnen de professionele gesprekscyclus.
- De commissie kwaliteitszorg voert in opdracht van de schoolleiding data-analyses uit om met de resultaten van die analyses de schoolleiding te informeren en te adviseren zodat waar nodig op basis van deze gegevens verbeterplannen kunnen worden geformuleerd.

### Kwaliteit toetsen en examens

De kwaliteit van de schoolexamens wordt structureel geëvalueerd door de secretaris van het examen en door de examencommissie. Hierbij wordt de “procedure toetsing en afsluiting schoolexamen” gevolgd. In de jaarlijkse gesprekken van de vaksecties met de schoolleiding zijn de kwaliteit (school)examens en de kwaliteit van de toetsen in het algemeen vaste agendapunten naast de resultaten. De examencommissie is na een aantal trainingen goed voorbereid op haar taak en heeft deze taak dit schooljaar gestructureerd opgepakt zodat ze deze optimaal in dialoog met de schoolleiding en de vaksecties kan uitvoeren. De kerntaken van de commissie zijn:

- Opstellen van PTA en examenreglement en deze voorleggen aan de rector bestuurder
- Kwaliteitszorg afname school- en centrale examens
- Evaluatie examinering
- Adviesrol bij onregelmatigheden

De evaluatie en borging van kwaliteit van de toetsing en examinering vormen een belangrijk aspect van de taak van de commissie evenals de formulering van het schooleigen en afsluitende karakter van het schoolexamen. Dit schooljaar is gestart met een cyclisch proces van evaluatie van iedere toetsperiode middels enquêtes aan examinatoren en leerlingen. De feedback die hiermee wordt verkregen, wordt gebruikt om de kwaliteit van de toetsing per toetsperiode waar nodig en mogelijk te verhogen.

### Toetsbeleid Het Amsterdams Lyceum

Er zijn op Het Amsterdams heldere afspraken gemaakt over toetsing en deze zijn vastgelegd in het leerlingenstatuut. Dit statuut dient daarmee voor docenten en leerlingen als basis voor de afname van de toetsen. Daarnaast zijn er twee elementen rondom de toetsing die extra aandacht krijgen namelijk meer aandacht voor formatieve toetsing en het onderzoeken van de wenselijkheid en toepasbaarheid van toetsroosters.

Om de toetsdruk en de prestatiedruk, die door leerlingen soms als hoog wordt ervaren, niet hoger te laten zijn dan nodig streven we ernaar om naast de minimaal vereiste summatieve toetsing om tot een verantwoorde rapportage te komen formatieve toetsen af te nemen. De mogelijkheden hiervoor zullen per vak verschillen. Dit beleid is dit jaar ingezet en zal de komende jaren meer vorm moeten krijgen. Het streven naar meer formatief handelen is ook in lijn met het doel de leerlingen meer eigenaarschap voor hun leerproces en hun resultaten studie te laten nemen.

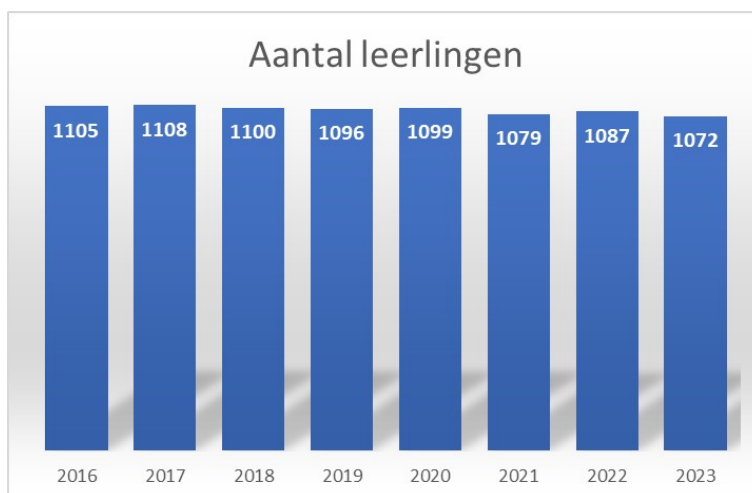
In het schooljaar 2022-2023 is voor het vierde leerjaar bij wijze van pilot vanuit de onderwijscommissie een toetsrooster opgesteld om te onderzoeken of met schema's en roosters de spreiding van de summatieve toetsen geoptimaliseerd kan worden. Dit rooster is door zowel docenten als leerlingen als positief en bruikbaar ervaren. Voor de cursus 2023-2024 wordt een vergelijkbaar toetsrooster voor het derde leerjaar opgesteld en geëvalueerd. De resultaten van deze evaluaties worden besproken met de afdelingsleiders om vast te stellen of we voor alle leerjaren met toetsroosters willen gaan werken.

## 2.4 Resultaten

### Aantal leerlingen

De grafiek geeft een overzicht van de leerlingaantallen op peildatum 1 oktober.

De leerling prognose van Het Amsterdams Lyceum op basis van bevolkingsgroei, DUO en de belangstelling in de afgelopen jaren is positief. In de praktijk wordt het aantal leerlingen beperkt tot maximaal 1100 leerlingen door de beschikbare ruimte in het gebouw.

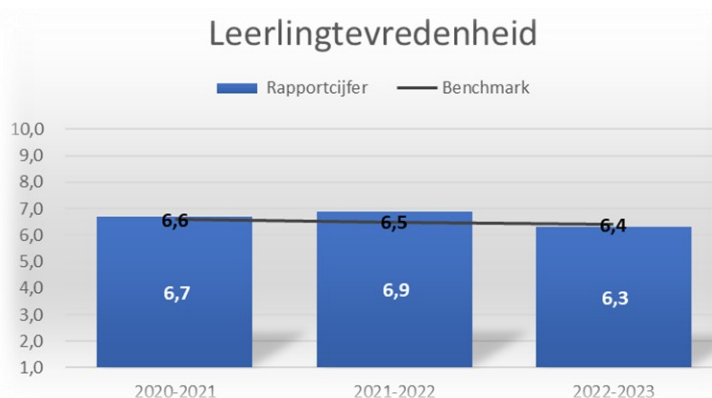


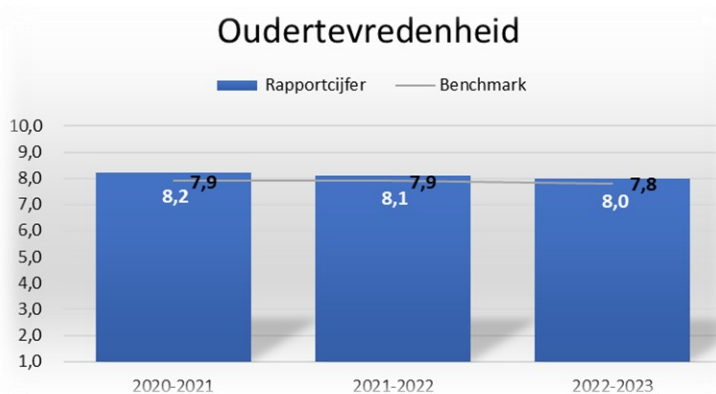
Vanuit het NPO hebben we in de twee afgelopen schooljaren gekozen voor een lager aantal nieuwe leerlingen in de eerste klassen dan mogelijk, om zo kleinere eerste klassen te realiseren. In het schooljaar 22/23 is met extra zijinstroom het aantal leerlingen iets vergroot om weer toe te groeien naar het gebruikelijk aantal leerlingen van 1090 tot 1100. In schooljaar 23/24 ligt het totale leerlingenaantal met 1073 onder het streefniveau. Oorzaak hiervan is tussentijdse uitstroom, terwijl we zeer selectief te werk gaan met zij-instromende leerlingen. We streven naar een hoge mate van efficiency door bewust geen leerlingen aan te nemen waarvoor we klassen of lesgroepen moeten splitsen. Dit schooljaar zijn er minder leerlingen maar ook minder lessen, waardoor het financieel geen problemen oplevert, maar het verleden laat zien dat het efficiënter kan. We blijven streven naar een aantal leerlingen tussen 1090 en 1100, en meerjarig blijven rekenen met 1092 leerlingen.

Komend schooljaar verwachten we het aantal leerlingen weer omhoog te kunnen brengen door te sturen op gerichte en efficiënte instroom en zij-instroom.

### Tevredenheid over het onderwijs

De leerlingtevredenheid wordt jaarlijks gemeten met behulp van het programma Kwaliteitsscholen. De algehele tevredenheid onder de leerlingen scoort 6,3. Deze score ligt net onder de benchmark (6,4). Op detailniveau wordt jaarlijks gezocht naar aandachtspunten.



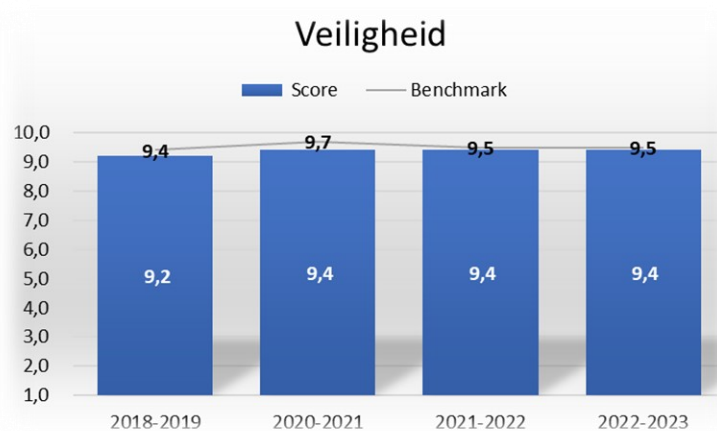


Ook de oudertevredenheid wordt jaarlijks onderzocht door middel van een gestandaardiseerde vragenlijst met benchmark met behulp van het programma Kwaliteitscholen. De ouders waarderen de school met een 8,0 (benchmark 7,8). Er is sprake van een lichte daling, in lijn met het landelijk niveau.

De tevredenheid scoort hoog en op detailniveau wordt altijd gezocht naar aandachtspunten.

## Veiligheid

Met de jaarlijkse leerlingenquêtes wordt naast de tevredenheid over het onderwijs ook de veiligheids- en schoolklimaat-beleving van de leerlingen gemeten. Uit de resultaten van de afgelopen jaren blijkt dat leerlingen van Het Amsterdams Lyceum zich over het algemeen zeer veilig voelen op school. De gemiddelden zijn goed en we kunnen daar op onze beurt tevreden over zijn. Ze zeggen echter weinig over eventuele incidenten.



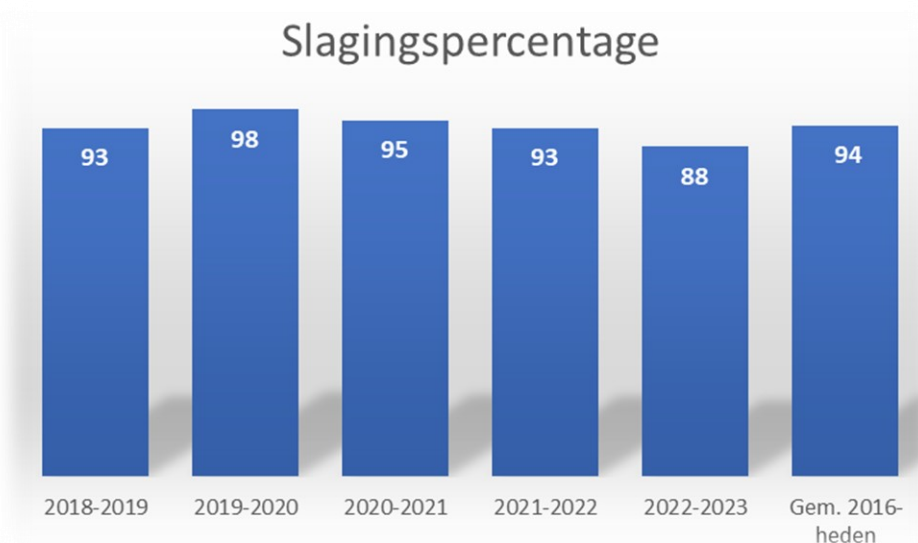
In het schooljaar 2022/2023 is veel tijd en energie geïnvesteerd in professioneel en integer gedrag, met name op het gebied van omgang tussen medewerker en leerling. De Inspectie van het Onderwijs was daarbij betrokken. Twee inspecteurs hebben na signalen in oktober 2022 onderzoek gedaan en vastgesteld dat er tekortkomingen waren, waarop een herstelopdracht volgde. Bij het heronderzoek in mei 2023 is geconcludeerd dat “het bestuur op alle onderzochte punten adequate maatregelen heeft genomen en voldoet aan de wettelijke eisen.”

## Onderwijsresultaten

De resultaten van het onderwijs laten zich door de effecten van de covidmaatregelen nog steeds niet één op één vergelijken met voorafgaande jaren. Door analyse stellen we vast of we de juiste dingen doen.

De centrale examens werden in het schooljaar 2022/2023 afgenomen zonder verlichtingsmaatregelen voor de kandidaten: geen spreiding van de vakken over twee tijdvakken, geen extra herkansing en geen 'duimregel'. De examenkandidaten werden blijkbaar geacht geen hinder meer te ondervinden van de jaren waarin ze gemankeerd (online- en hybride-) onderwijs hebben moeten volgen.

Het slagingspercentage voor 2023 is 88%. Dat is lager dan we gewend zijn en lager dan het doel dat we ons stellen (boven de 90%). De scholen om ons heen hadden overwegend ook lagere percentages. Dit lijkt erop te duiden dat de coronaperiode toch van invloed is geweest. In de begin september gepubliceerde *Examenmonitor Voortgezet Onderwijs 2023* komt op landelijk niveau hetzelfde beeld naar voren. 'Het slagingspercentage van dit jaar is iets onder het niveau van pre-corona. In 2019 slaagde 92,0% van alle kandidaten en lag het slagingspercentage 2,6%-punt hoger dan in 2023.' Specifiek voor het vwo slaagde in 2023 88,6%, dit ligt 2,1% lager dan in 2019.



Vermeldenswaardig is verder dat voor 1 september drie leerlingen alsnog zijn geslaagd via de zogenaamde septemberroute. Wanneer een leerling alleen een hoger combinatiecijfer nodig heeft om te slagen, kan die leerling zich inschrijven bij een VAVO-instelling om daar in korte tijd (een week) het profielwerkstuk opnieuw te maken. Drie leerlingen kwamen daarvoor in aanmerking en het ze alle drie gelukt hun diploma te behalen.

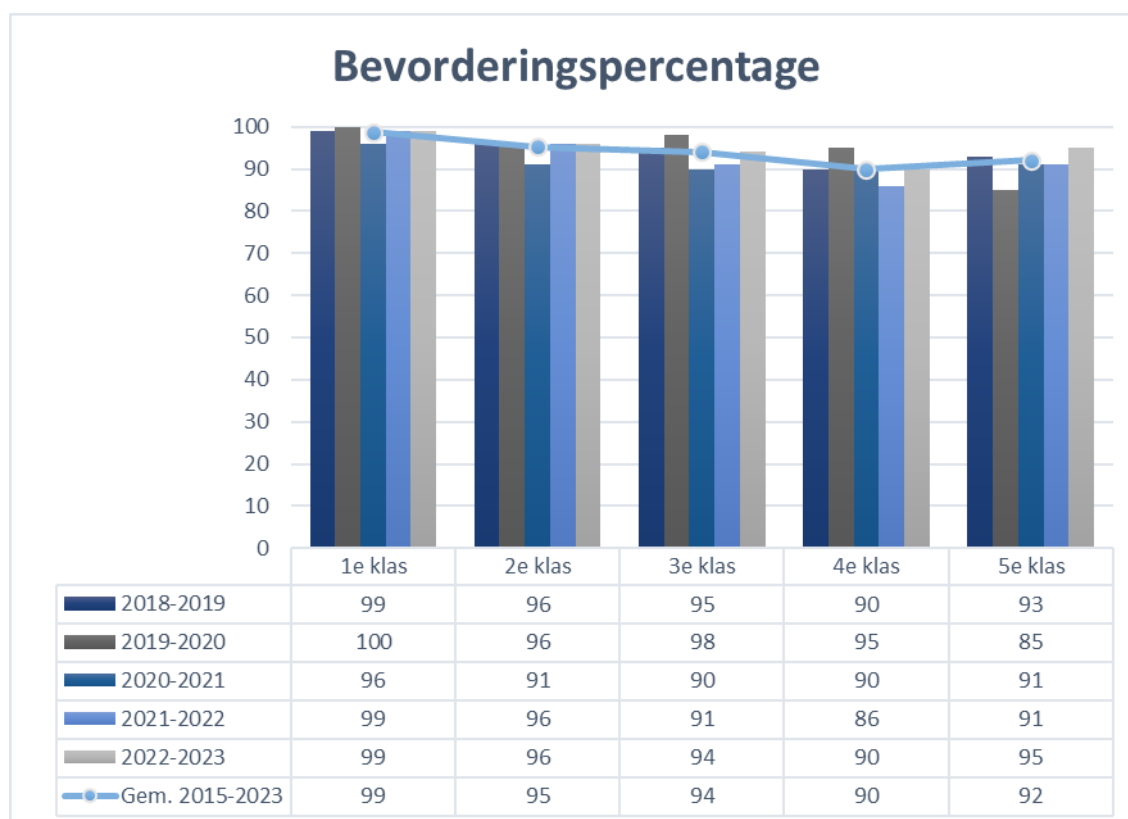
Bij de bevorderingen hebben we voor het tweede jaar niet met toelatingsexamens gewerkt maar leerlingen met een onvoldoende rapport die we kansrijk achtten, buiten de norm om bevorderd door ze vier of acht dagen zomerschool te laten volgen. De zomerschool begon de laatste vrijdag van het schooljaar en duurde tot en met de eerste vrijdag van de vakantie, inclusief het weekeinde. De bevorderingspercentages voldoen aan onze doelstellingen.

Vanwege de coronacrisis heeft de Inspectie van het Onderwijs de resultaten van het schooljaar 2020/2021 niet meegenomen in hun oordeel. In plaats van dat jaar wordt een ouder jaar betrokken bij de beoordeling van de onderwijsresultaten: het schooljaar 2018/2019.

De onderbouwsnelheid en het bovenbouwsucces zijn boven de norm, respectievelijk 98,0% bij een norm van 94,3% en 90,6% bij een norm van 80,6%. Dit is gebaseerd op het gemiddelde over de laatste drie jaren.

Voor de examens 2023 kan worden vastgesteld dat het verschil SE-CE zeer gering was (0,08). Dat valt ruimschoots binnen de bestaande normen, maar er zijn verschillen tussen vakken. In de sectiegesprekken worden die net als alle andere resultaten per vak en per docent besproken. Wat in ieder geval opvalt is dat het vak Duits bij de centraal examens onder de maat blijft scoren. Hier zal wederom samen met de vaksectie naar interventies worden gezocht.

Het berekende onderdeel van de inspectie is 'voldoende'. Er bestaat geen 'hogere' kwalificatie.



## 3 Bedrijfsvoering

In 2023 zijn geen belangrijke veranderingen aangebracht binnen de organisatie. Wel is het werkgebied personeelszaken opnieuw ingericht. Tot begin 2023 werd gewerkt met een medewerker HR (0.4 fte). Deze taak is nu belegd bij de conrector Bedrijfsvoering met ondersteuning van een medewerker administratie.

### 3.1 Personeel

#### Personele bezetting

De school heeft deskundige, goed geschoolde medewerkers die enthousiast, flexibel en breed inzetbaar zijn. Er is ruimte voor opleiding en de school benoemt vaak net afgestudeerde docenten, die intensief worden begeleid. Aan de school zijn ruim 90 docenten verbonden.

De schoolleiding bestond in 2023 uit de rector-bestuurder en twee conrectoren, tezamen 2,9 fte. De rector en conrector onderwijs hebben daarbinnen ook een beperkte lestaak (0,3 fte, 7 wekelijkse lessen samen).

Iedere jaarlaag heeft een eigen afdelingsleider. Deze docent met lestaak is daarnaast belast met organisatorische taken op het gebied van het onderwijsproces, doet lesbezoeken en voert ontwikkelgesprekken in het kader van de kwaliteitszorgcyclus. Verder werken ruim vijftwintig medewerkers in onderwijsondersteunende functies.

De samenstelling van de formatie is in onderstaande tabel opgenomen. Ter vergelijking zijn de cijfers van voorgaande schooljaren toegevoegd.

Formatieoverzicht	2021-2022		2022-2023		2023-2024	
	FTE	%	FTE	%	FTE	%
Peildatum 1 oktober						
Directiefuncties	3,9		2,9		2,9	
OOP	18,8		19,0		21,5	
Leraar LB	6,1	9%	8,5	13%	7,4	11%
Leraar LC	32,5	48%	28,4	42%	31,1	44%
Leraar LD	28,8	43%	30,0	45%	31,9	45%
Totaal Leraar	67,4		66,8		70,5	
Totaal formatie	90,1		88,7		94,8	

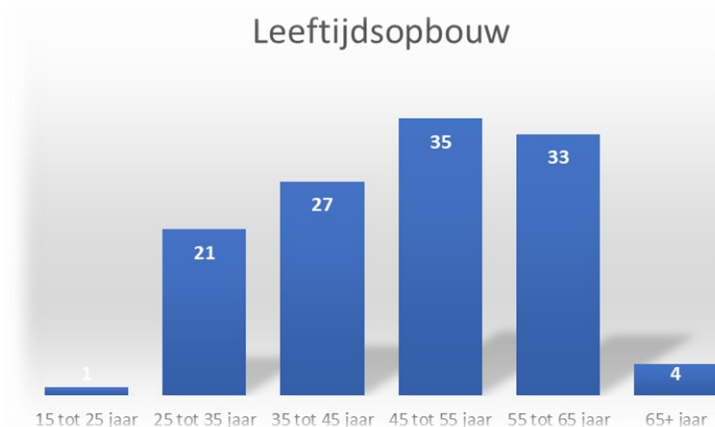
Tabel 1.1: Formatieoverzicht per 1 oktober 2023 (Bron: Raet)

Aan de school zijn ruim 90 docenten verbonden. Per 1 oktober 2023 werd 74% van de formatie bezet door leraren, hetgeen een stabiel beeld vormt in vergelijking tot het vorige jaar.

Bevoegdheidsgegevens worden na afloop van een schooljaar teruggekoppeld door IPTO. De meest recente data betreffen dan ook schooljaar 2022-2023. In totaal werd 96% van de lessen bevoegd gegeven, 3% op basis van tijdelijke benoembaarheid en 1% onbevoegd. Voor schooljaar 2021-2022 was dit respectievelijk 98% en 2%.

Benoembaar betekent dat de leraar nog in opleiding is en nog niet aan de eisen van (eerste-graads) bekwaamheid voldoet, dan wel in een ander vak bevoegd is en tijdelijk iemand vervangt. Het aandeel van de lessen dat onderbevoegd werd gegeven ligt aan de krapte op de

arbeidsmarkt. Ten aanzien van de tijdelijke bevoegdheid zijn we verheugd jonge docenten in opleiding en zij-instromers aan het team toe te kunnen voegen.



Op 1 oktober 2023 werkten op Het Amsterdams Lyceum 125 medewerkers, waarvan 58% vrouw. In de grafiek is de leeftijdsverdeling van het personeel afgebeeld. De leeftijdsopbouw vormt geen direct operationeel risico. In het verslagjaar behoorde 60% van het personeel tot de leeftijdscategorie van 45 jaar en ouder.

### Strategisch personeelsbeleid

Aansluiten op het schoolplan is in 2021 gestart met het versterken van het strategisch personeelsbeleid (SPB). Vanuit de visie en het beleidsplan voor de komende jaren is een analyse gemaakt van de interne en externe ontwikkelingen en heeft een analyse plaatsgevonden van diverse onderdelen met betrekking tot het personeelsbeleid, zoals de samenstelling van het personeelsbestand, ziekteverzuim, duurzame inzetbaarheid en begeleiding van startende leraren.

Op basis van het schoolplan, de interne analyse en externe ontwikkelingen zijn de volgende speerpunten van het strategisch personeelsbeleid geformuleerd. Dit is tot stand gekomen in nauwe samenwerking tussen schoolleiding en afdelingsleiders en besproken met de MR.



#### Duurzame inzetbaarheid:

- Persoonlijke professionalisering
- Vitaliteit



#### Aantrekkelijke werkgever

- Versnellen proces werving en selectie
- Versterken begeleiding startende docenten
- Verbeteren loopbaanbeleid
- Versterken arbeidsvoorwaardenpakket

In de afgelopen twee jaar zijn verbeteringen doorgevoerd op deze gebieden.

## Professionalisering

In 2021 is een start gemaakt met de versterking van de persoonlijke professionalisering. Het eigenaarschap voor de professionele ontwikkeling ligt bij medewerkers. Vanuit schoolleiding en afdelingsleiders wordt hier meer structuur en ondersteuning in geboden. Centraal hierin staan lesbezoeken, ontwikkelgesprekken en intervisie. We vinden het belangrijk dat alle docenten deelnemen aan het intervisietraject en om die reden is dit een vast onderdeel van de jaartaak.

Iedereen bij Het Amsterdams Lyceum reflecteert op het eigen handelen en resultaten met als doel te blijven ontwikkelen en te borgen wat kwalitatief goed is. De gesprekscyclus is geïntensiveerd. Elke docent en medewerker moet de beste versie van zichzelf kunnen worden en gezamenlijk willen we ervoor zorgen dat we doorlopend in ontwikkeling zijn. Jaarlijkse functioneringsgesprekken dragen daaraan bij en om de focus van het gesprek te benadrukken noemen we ze ontwikkelgesprekken. Ontwikkelgesprekken met docenten worden voorafgegaan door minimaal twee lesbezoeken en er worden enquêtes onder leerlingen afgenomen waarin ze de leskwaliteit beoordelen.

In het jaarlijkse ontwikkelgesprek wordt uitgebreid stilgestaan bij de professionele ontwikkeling van de medewerker. In het ontwikkelgesprek worden ontwikkelwensen besproken die door de medewerker worden uitgewerkt in een Persoonlijk Professionaliseringsplan.

In de CAO is vastgelegd dat jaarlijks ten minste 10% van de personele lumpsum wordt besteed aan deskundigheidsbevordering en professionaliseringsactiviteiten in tijd en geld. Hierover wordt jaarlijks verantwoording afgelegd in het Bestuursverslag. Voor 2023 staat 10% gelijk aan € 950.000. Hieronder vallen de kosten van de professionaliserings-uren en alle kosten van collectieve en persoonlijk professionalisering.

Onderstaan overzicht van de kosten van professionaliseringsactiviteiten in schooljaar 2022-2023 geeft een goede indruk van de jaarlijkse begroting. Tezamen met de gerealiseerde kosten voor na- en bijscholing ad. € 26.000 is in 2023 ruim € 1.240.000 besteed aan professionalisering.









Professionalisering	uren	€
Conferentie en 6x vaksectieoverleg binnen AST	1.800	
Sectieoverleg (dag per jaar)	720	
Opslagfactor voor- en nawerk	7.512	
Ontwikkeltijd	2.827	
Loopbaanontwikkeling	5.152	
aanvulling intervisie	682	
Startende leraar	1.204	
Totaal uren OP obv GPL OP	19.897	€ 1.191.578
Uren OOP (40 uur) obv GPL OOP	827	€ 27.798
<b>Totaal recht tijd</b>		<b>€ 1.219.376</b>

## Vitaliteit

Als werkgever moet de school voor haar werknemers de juiste randvoorwaarden creëren en hen motiveren om naar optimale vitaliteit te streven. Van medewerkers verwachten we dat ze de verantwoordelijkheid nemen om zichzelf vitaal te houden, ook als ze met gezondheidsklachten te maken hebben. Dit vraagt om zelfsturing van de medewerker: regie kunnen nemen en acties kunnen toepassen in het werk. Dit is een van de belangrijkste bevorderende factoren om een te hoge werkdruk te bestrijden. Als werkgever monitoren we jaarlijks het welbevinden van de medewerkers en gaan we aan de slag met verbeterpunten die daaruit voortkomen. Dit is voor het eerste gedaan in maart 2021 (resultaten onder invloed van corona). In 2023 namen 74 medewerkers deel (59%) een flinke stijging ten opzichte van 2022 (32%). De respondenten bestonden voor 77% uit docenten, 20 onderwijs en 3% kader.

Over het algemeen is met tevreden over het werken bij deze school (8,5), wat stabiel is sinds de start van de meting in 2021. De meting laat op vrijwel alle aspecten een verbetering zien ten opzichte van 2022 en alle scores liggen boven de benchmark. In het geval van de werkdruk is dit geen positief feit. Wel is de werkdruk na een stijging in 2022 weer enigszins gedaald.

Op verschillende domeinen wordt als volgt gescoord:

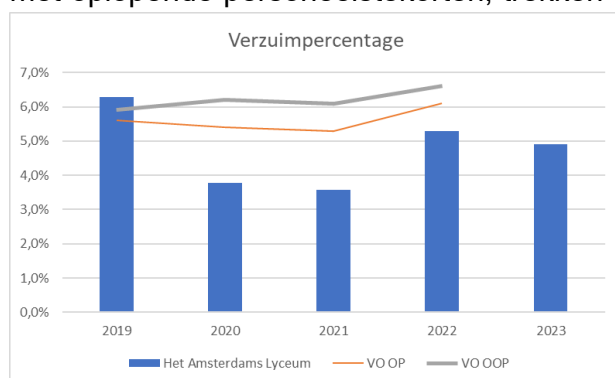
Overzicht domeinen	2022	2023	BM		Risico
Arbeidsomstandigheden	7,9	8,02	7,17		7,00%
Beloning	6,2	6,4	6,06		7,00%
Collega's op school	6,92	7,37	6,91		14,00%
Leidinggevende	6,99	7,46	7,21		14,00%
Ontwikkelingsmogelijkheden	6,2	6,52	6,15		18,00%
Risico-Inventarisatie en Evaluatie	7,25	7,32	6,75		19,00%
Schoolorganisatie	7,22	7,62	6,35		7,00%
Werkdruk	7,18	7,05	6,63		23,00%
Werkzaamheden	7,82	7,95	7,32		3,00%

In 2023 is overgestapt naar een nieuwe Arbodienst. Er is een beter grip op verzuim en goede begeleiding.

## Ziekteverzuim

### Verzuimonderzoek VO 2021

Na de coronajaren 2020 en 2021, is er in 2022 weer sprake van een reguliere schoolopening. Toch zijn de naweën van de coronapandemie nog duidelijk voelbaar in de vo-scholen. In 2022 lijkt er sprake te zijn van een corona-herstelperiode waarin zowel leerlingen als ook het onderwijspersoneel hun weg naar school weer moeten zien te vinden. De sociaal-emotionele gevolgen van de schoolsluitingen op (het gedrag van) de leerlingen en de extra inspanningen om de leerachterstanden van leerlingen in te halen, in combinatie met oplopende personeelstekorten, trekken een wissel op de draagkracht van alle werknemers.



Meer werknemers hebben zich ziekgemeld en zij hebben zich ook vaker ziekgemeld. Het verzuim in het corona-hersteljaar is daardoor hoger dan het de afgelopen tien jaar is geweest. Het blijkt dat de volle breedte van het onderwijspersoneel, zowel mannen als vrouwen, in alle functiegroepen en in alle leeftijdscategorieën, is geraakt.

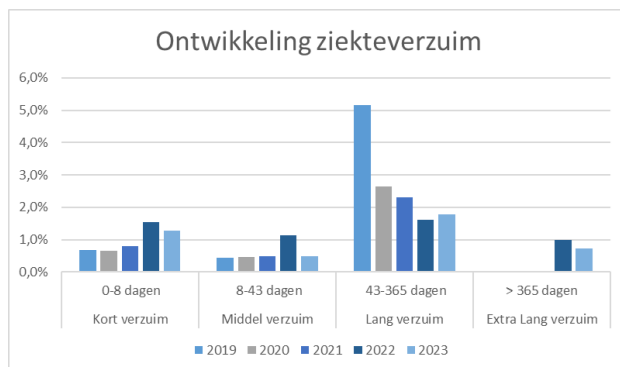
### Ontwikkeling verzuim Het Amsterdams Lyceum

Ook het ziekteverzuim-percentage van Het Amsterdams Lyceum is in 2022 gestegen na een neerwaartse beweging sinds 2019 als gevolg van een sterke daling van het lang verzuim. In 2022 zijn kort en middellang verzuim substantieel toegenomen onder invloed van corona maar het totale verzuim bleef met 5,3% behoorlijk onder de landelijk gemiddeld voor OP (6,1%) en OOP (6,6%).

Ziekteverzuim		2019	2020	2021	2022	2023
Kort verzuim	0-8 dagen	0,7%	0,7%	0,8%	1,5%	1,3%
Middel verzuim	8-43 dagen	0,5%	0,5%	0,5%	1,1%	0,5%
Lang verzuim	43-365 dagen	5,2%	2,7%	2,3%	1,6%	1,8%
Extra Lang verzuim	> 365 dagen				1,0%	0,7%
Verzuimpercentage totaal		6,3%	3,8%	3,6%	5,3%	4,9%
Meldingsfrequentie		0,9	0,8	1,1	1,8	1,7

In 2023 waren er relatief veel ziekmeldingen door griep. Het verzuimpercentage is met 4,9% dan ook hoger dan voorheen, maar is gedaald ten opzichte van 2022 (5,3%). De meldingsfrequentie bleef in 2022 met 1,8 onder het landelijk gemiddelde voor VO OP van 2,1. De meldingsfrequentie voor VO OOP lag lager op 1,4. In 2023 was er voor HAL sprake van een lichte daling naar 1,7.

<sup>1</sup> Voion, Verzuimcijfers 2022 voortgezet onderwijs, september 2023



Het langdurig ziekteverzuim is in de afgelopen schooljaren gedaald. Omdat er al langere tijd ontevredenheid was over de arbodienst is eind 2022 het proces gestart voor de keuze van een nieuwe arbodienst. Na gesprekken met 4 partijen en met instemming van de MR is een nieuwe partij gevonden. Zieke medewerkers worden in goede samenwerking met de nieuwe Arbodienst begeleidt.

## Werving en selectie

In het strategisch personeelsbeleid is het versterken van aantrekkelijk werkgeverschap benoemd als een van de speerpunten. Bij Het Amsterdams Lyceum speelt iedereen in de eredivisie. We willen docenten die deskundig zijn, inspireren en leerlingen op het puntje van hun stoel zetten. Dit, in combinatie met het groeiende lerarentekort, vraagt om aantrekkelijk werkgeverschap.

De constante aanmeldingscijfers vormen de basis voor de continuïteit van de werkgelegenheid. De gevestigde reputatie van de school heeft er tot nu toe voor gezorgd dat alle vacatures adequaat konden worden vervuld, maar dit blijkt wel met meer moeite dan voorheen. Het beleid is erop gericht om jong, goed gekwalificeerd personeel al tijdens de opleiding aan de school te binden door proefaanstellingen, uitgebreide stages en deelname aan verschillende programma's die tot doel hebben onderwijspersoneel te werven.

Er is een uitgebreid programma van begeleiding en beoordeling van nieuwe docenten. Met het oog op een goede start, kwaliteit van het onderwijs en het lerarentekort is de begeleiding van startende leraren in 2022 geëvalueerd en versterkt.

Als werkgever zijn we sterk in autonomie van docenten en secties, hiermee bieden we optimale professionele ruimte. We faciliteren docenten en secties maximaal met leermiddelen, ondersteuningsmiddelen, excursies en opleidingen en hebben een aantrekkelijk promotiebeleid.

Het beleid is erop gericht om de grote betrokkenheid onder het personeel te consolideren. Dit gebeurt onder meer door in brede besluitvorming een stevig draagvlak voor het onderwijskundig beleid te creëren, uitgaande van de zeggenschap van de leraar als professional zoals vastgelegd in het Professioneel Statuut en de sterke autonomie van de vaksecties.

## Funciemix

Scholen creëren een uitdagende werkomgeving en stimuleren de ontwikkeling van leraren. De functiemix biedt in dit verband mogelijkheden, zoals afgesproken door werkgevers, werknemers en het ministerie van OCW. Op basis van goed personeelsbeleid kunnen scholen leerkrachten die meer willen en kunnen, de mogelijkheid bieden carrière te maken voor de klas. Het gaat om het inzetten van leraren op hun competenties en het koppelen van doorgroeimogelijkheden aan beloning.

In het actieplan leerkracht (2009) en de CAO hebben het ministerie van OCW en de sociale partners gezamenlijke ambities en afspraken vastgelegd op het gebied van professionalisering en de invoering van de functiemix.

Het Amsterdams Lyceum kende als categoriaal VWO, mede door het onverkort uitvoeren van het entreerecht<sup>2</sup>, een aanzienlijk hogere waarde bij aanvang. Hoewel er financieel geen grote problemen zijn ontstaan als gevolg van het groter aantal LD-functies dan het oorspronkelijke doel, bleef en blijft voorzichtigheid geboden. In een ander politiek klimaat of wanneer de school om onvoorziene redenen in zwaar weer komt te verkeren, kunnen extra personeelslasten een blok aan het been vormen. Om die reden is het promotietraject in 2014 overleg met de PMR gesloten tot de waarde van de mix door natuurlijk verloop onder de 140 was gedaald.

Sindsdien is de doelverhouding zoals hierboven benoemd het afgesproken minimum. Deze komt overeen met een functiemixwaarde van 133. We houden als streefwaarde 139/140 aan. Na een lange periode met een te hoge functiemixwaarde is het promotietraject sinds 2022 weer opengesteld.

## Beheersing van uitkeringskosten na ontslag

De bovenwettelijke aanvullingen op een reguliere werkloosheidsuitkering (WW), een 'vangnet' Ziektewetuitkering (ZW) of een zwangerschaps- en ouderschapsverlofuitkering (Wazo) zijn vastgelegd in de CAO-VO als de Wovo- en Zavo- regelingen.

De school is als overheidswerkgever eigenrisicodragend voor de wettelijke en bovenwettelijke werkloosheidsuitkeringen. Voor 25% komen deze rechtstreeks ten laste van de school en de rest wordt verevend tussen alle onderwijswerkgevers via een inhouding op de jaarlijkse personele bekostiging. De voorziening ter dekking van de kosten van met name langlopende uitkeringen die hier het gevolg van zijn, wordt jaarlijks berekend aan de hand van de op dat moment lopende uitkeringen in combinatie met een onderbouwde risico-inschatting. De accountant en het administratiekantoor toetsen de omvang van het bedrag.

---

<sup>2</sup> Het entreerecht was tijdelijk onderdeel van de CAO VO en hield in dat elke docent in het voortgezet onderwijs met een eerstegraads bevoegdheid, die 50% of meer van zijn lessen binnen structurele formatie gaf in de bovenbouw, recht had op een LD functie.

Gelet op de huidige krapte op de onderwijsarbeidsmarkt en de stabiele werkgelegenheidssituatie op Het Amsterdams Lyceum, wordt vooralsnog niet overwogen voor het risico van werkloosheidsuitkeringen een verzekering af te sluiten. In 2023 werd met drie medewerkers het dienstverband met wederzijds goedvinden beëindigd door middel van een vaststellingsovereenkomst.

In art. 72a WW is in algemene zin geregeld dat de overheidswerkgever verantwoordelijk is voor de re-integratie van overheidswerknemers die een WW-uitkering ontvangen. Bij instroom in de WW ten laste van HAL wordt zorgvuldig bekeken welke re-integratiemaatregelen vereist zijn. Bij uitkeringen die potentieel geruime tijd kunnen voortduren, wordt eventueel coaching of arbeidsbemiddeling aangeboden.

Het Amsterdams Lyceum is eigenrisicodragers (ERD) voor WGA-uitkeringen (WIA) en de ZW-flex. Ook hiervoor is geen verzekering afgesloten. Sinds het begin van het eigenrisicodragerschap heeft geen instroom plaatsgevonden in de WIA en die wordt ook op grond van het huidige verzuimverloop niet verwacht. Ter dekking van deze kosten en andere onverwacht stijgende personeelslasten, zoals wegens het inkrimpen van de werkgelegenheid, is een bestemmingsreserve personeel opgebouwd (in jaren met een positiever resultaat dan begroot opgebouwd) - per ultimo 2023: € 127.577. Dit bedrag is als buffer voldoende voor de hier genoemde risico's. Bij de periodieke risico-inventarisatie worden de relevante ontwikkelingen steeds meegewogen om tijdig te kunnen bijsturen.

## 3.2 Huisvesting en facilitair

De gebouwen zijn goed onderhouden en ingericht naar de eisen van het moderne onderwijs.

### **Historie**

*Het monumentale gebouw aan het Valeriusplein werd in 1919 in gebruik genomen. Het is een ontwerp van de architecten Herman en Jan Baanders in de stijl van de Amsterdamse School. Ondanks de aanpassingen die voor het moderne onderwijs noodzakelijk bleken, heeft het fraaie gebouw tot op heden zijn oorspronkelijke karakter behouden. Om die reden is het tot monument verklaard. Dit geldt ook voor het bijzondere, in siermetselwerk uitgevoerde interieur, waarvan de aula het pronkstuk vormt, niet in de laatste plaats vanwege de kunsthistorisch interessante, gebrandschilderde ramen van R.N. Roland Holst. In 1939 werd aan het Olympiaplein door dezelfde architecten nog een klein, meer zakelijk uitgevoerd pand gebouwd, waarin een afdeling voor individueel onderwijs (AVIO) werd gehuisvest. Hoewel deze afdeling al in 1943 werd gesloten, draagt het gebouw nog steeds de naam AVIO.*

*Sinds 2002 heeft het hoofdgebouw een nieuwe zijvleugel, ontworpen door de architect André van Stigt. In 2013 werd door dezelfde architect een plan uitgewerkt om tegelijk met noodzakelijk funderingsherstel een nieuw souterrain van 340 m<sup>2</sup> onder de poort van het hoofdgebouw te realiseren, met daarin een nieuwe verblijfsruimte en kantine voor de leerlingen. Dit project is begin 2016 afgerond.*

*In 2019 werd in het kader van het Gezonde Scholen Amsterdam (GSA) project een gebalanceerd ventilatiesysteem met warmteterugwinning geïnstalleerd. In beide schoolgebouwen is de lucht- en lichtkwaliteit in de gebouwen verbeterd tot het niveau B binnen het programma Gezonde Schoolgebouwen van de gemeente Amsterdam, met uitzondering van de lokalen en gangen op de onderste verdieping. Als gevolg van het monumentale karakter van de school wordt daar klasse C (ruim) gehaald.*

### **Huidige situatie**

In 2022 vond de 5-jaarlijkse conditiemeting plaats op is basis waarvan een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Dit MJOP is ook als basis gebruikt voor een nieuwe subsidieaanvraag in het kader van de Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (SIM), welke is toegewezen voor een bedrag van € 85.000, verdeeld over 2023 tot en met 2028.

In 2022 is het project afgerond om de duurzaamheid van de gebouwen vergroten. Het monumentale hoofdgebouw is volledig aardgasvrij. Elektrisch aangedreven warmtepompen bedienen een laagtemperatuur systeem, waarmee per lokaal verwarming en koeling geregeld kunnen worden. Hierop is ook het laagtemperatuur systeem (vloerverwarming) van de nieuwbouw uit 2002 aangesloten. Op het dak liggen 209 zonnepanelen en na groot onderhoud aan het dak is sedum geplaatst, waardoor hemelwater opgevangen en tijdelijk vastgehouden wordt.

De verduurzaming werd mogelijk gemaakt door een toegekende subsidie van de Gemeente Amsterdam in het kader van de pilot Toekomstbestendige Schoolgebouwen en sluit aan bij het streven om de stad in 2040 aardgasvrij te maken. Daarnaast speelde de *Schooldakrevolutie*, het overheidsbeleid om met name op schoolgebouwen zo veel mogelijk zonnepanelen te plaatsen, een rol bij de afwegingen.

## Toegankelijkheid

Sinds de renovatie in 2002 is via drempelloze toegangen en een lift ongeveer driekwart van het hoofdgebouw toegankelijk voor mindervalide bezoekers. In het Poortproject 2015 is een bouwkundige voorziening meegenomen waardoor naast het nieuwe souterrain ook het resterende deel van het hoofdgebouw door middel van een kleine lift met beperkte capaciteit toegankelijk is gemaakt. Van het AVIO-gebouw is voor mindervaliden alleen de onderste verdieping toegankelijk. Hoge investeringskosten verhinderden tot nu toe verbeteringen op dit punt. Voor leerlingen met een beperking worden maatwerkoplossingen gezocht.

## Veiligheid

De gebouwen zijn elektronisch tegen inbraak beveiligd en de toegangen worden overdag vanuit de conciërge-loges visueel en met camera's bewaakt. Naast personeel en leerlingen wordt alleen toegang verleend aan tevoren aangemelde bezoekers. Door de kleinschaligheid van de organisatie wordt het niet nodig geacht om de toegang voor leerlingen door middel van pasjes of iets dergelijks te regelen.

## Privaat eigendom

De vereniging heeft vanuit de historie twee onroerende zaken in privaat eigendom: de rectorswoning, gelegen aan het Valeriusplein 13 en schoolbuitenverblijf Wolkenland. Beide panden zijn gedateerd; zij voldoen niet aan de moderne eisen op het gebied van duurzaamheid en comfort. Vanuit de private middelen zal de komende jaren ruimte worden gemaakt om deze panden aan te passen aan de hedendaagse verwachtingen.

## Rectorswoning

Naast het schoolgebouw staat de in 1917 gebouwde rectorswoning, een rijksmonument en eigendom van Vereniging Het Amsterdams Lyceum. Sinds de voormalig rector in augustus 2019 verhuisd is wordt een andere bestemming gezocht, aangezien de marktontwikkeling in combinatie met de wet Normering Topinkomens een functie als rectorswoning belemmeren. Een initiatief in samenwerking met Stichting Stadsherstel bleek niet haalbaar en alternatieven worden opnieuw afgewogen. In afwachting van de definitieve bestemming is de woning kortdurend particulier verhuurd tot en met februari 2025.

## Wolkenland

In 1931 kocht Het Amsterdams Lyceum Wolkenland een eigen "schoolbuitenhuis", fraai gelegen in de oude bossen van Montferland tussen Beek en 's-Heerenberg. Sindsdien zijn de meeste klassen hier eenmaal per jaar op werkweek geweest, zodat voor vele generaties oudleerlingen Wolkenland een uniek begrip is geworden. De locatie wordt tegen vergoeding geëxploiteerd door een beheerdersechtpaar. Sinds 2021 is het beheer in handen van Floris en Ilona Bloemendal. De start van een nieuw beheerdersechtpaar was ook een goed moment voor groot onderhoud en diverse aanpassingen van de groepsaccommodatie, die in 2022 werden afgerond. In 2023 is de keuken voor de groepsaccommodatie geheel vernieuwd.

De beheerders hebben de renovatie van een slaapzaal zelf opgepakt en zijn voornemens ook andere slaapzalen in de toekomst te renoveren met een materialenvergoeding van de school.

## Inkoopbeleid

In overeenstemming met het inkoopbeleid heeft in 2023 een Europese openbare aanbesteding plaatsgevonden voor de inkoop van energie. Deze is eind 2023 afgerond en heeft geresulteerd in een overstap per 1 januari 2024.

### 3.3 Politieke en maatschappelijke ontwikkelingen

Iedereen in Nederland verdient een goed bestaan en moet mee kunnen doen. Dat begint bij het bieden van dezelfde kansen aan alle kinderen, jongeren en studenten om zich te ontwikkelen en te ontplooiën. De overheid wil daarom de onderwijskwaliteit versterken om de basis op orde te krijgen, zodat elk kind leert lezen, schrijven en rekenen en goed wordt onderwezen in burgerschap. Om dat te bereiken investeert de overheid in voldoende en goede leraren en schoolleiders. Ze vergroot de kansengelijkheid door te investeren in kinderopvang, voor- en vroegschoolse educatie en de rijke schooldag. Ze versterkt het beroepsonderwijs en het wetenschappelijk onderwijs. En ze waarborgt sociale veiligheid en gelijke behandeling.

Deze onderwerpen komen tot uiting in het beleid, waar gewerkt wordt aan een masterplan zodat ieder kind leert lezen, schrijven en rekenen en hiervoor worden effectief bewezen lesmethodes gebruikt, zoals ingezet bij het Nationaal Programma Onderwijs. De hierbij aansluitende subsidie basisvaardigheden zal naar verwachting rond 2026 worden toegevoegd aan de vaste bekostiging, waarmee positieve interventies uit de NPO-subsidie een meer permanent karakter kunnen krijgen. Wel wordt gekeken naar aanvullende verantwoording van deze middelen, wat mogelijk aanvullende eisen zal stellen aan de administratie van de school en wat ervoor zal zorgen dat deze middelen uitsluitend beschikbaar zijn voor het verbeteren van basisvaardigheden.

Daarbij geeft de overheid duidelijker aan wat ze van scholen verwacht, stuurt zij op de kwaliteit van het onderwijs en grijpt zij sneller in bij scholen die onvoldoende presteren. Burger-schap wordt een integraal onderdeel van het onderwijs en wordt gegeven door daartoe bevoegde docenten.

Op het moment van schrijven is er sprake van een Tweede Kamer in nieuwe samenstelling en een lopende formatie van een nieuw kabinet. Het demissionaire kabinet heeft aangegeven stevige kwaliteitsproblemen te zien in het funderend onderwijs als gevolg van problemen in de governance van de sector. De discussie focust zich op governance en raakt vooral besturen met meerdere scholen en besturen die onderwijsgevend personeel onvoldoende betrekken bij inhoudelijke keuzes. Gezien de werkwijze die Het Amsterdams Lyceum traditioneel kent, verwachten wij geen grote aanpassingen te hoeven doen in onze organisatie. De omgang met inkomsten uit publieke bronnen en private bronnen wordt incidenteel genoemd in dit maatschappelijke debat. Om hierin transparant te zijn hebben wij bij de reserves dit jaar nadrukkelijker geëxpliciteerd welke reserves privaat en welke publiek van aard zijn; dit betreft een verduidelijking van staand beleid.

Het Amsterdams Lyceum heeft deze ontwikkelingen meegenomen bij het formuleren van beleidsvoornemens in het strategisch meerjarenbeleid en het Strategisch Personeelsbeleid.

#### NPO-middelen

Ten tijde van Corona zijn NPO-middelen vrijgekomen voor het aanvullen en versterken van het onderwijs om opgelopen vertragingen in te lopen, hiaten in kennis bij te spijkeren maar ook achterstanden op sociaal- emotioneel vlak aan te vullen. Deze zijn met instemming van de MR ingezet middels het Schoolprogramma HAL, een verzameling van interventies die op Het Amsterdams Lyceum gedaan zijn met inzet van de NPO-financiering, gekozen uit de “menukaart NPO” en daar gekenmerkt als bewezen effectief.

Het is moeilijk zo niet onmogelijk om de effectiviteit van de genomen interventies vast te stellen. Het feit dat alle interventies van de menukaart komen geeft echter vertrouwen dat het terechte interventies zijn geweest. Daarnaast kunnen we vaststellen dat alle feedback van de betrokkenen, leerlingen, docenten en ouders, positief is.

We hebben gekozen voor interventies die in overeenstemming zijn met de doelstellingen van de school zoals geformuleerd in het schoolplan. We hebben er zeker niet naar gestreefd al het toegekende geld onmiddellijk uit te geven maar ervoor gekozen de middelen duurzamer in te zetten.

In 2022 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de interventies. Eind 2022 is met instemming van de MR besloten waar mogelijk de interventies structureel in ons onderwijsprogramma op te nemen na uitnutting van de NPO-middelen.

Met behulp van de NPO-gelden hebben we enerzijds ingezet op meer aandacht voor en ondersteuning van de leerlingen door uitbreiding van het mentoraat en anderzijds op meer inlooppreekuren, bijspijkerprogramma's en huiswerkondersteuning. Hoewel een groot gedeelte van de interventies zijn ingevuld door personeel in loondienst, is ervoor gekozen de tutoring en examentrainingen door onze externe partner Het Studielokaal te laten verzorgen. Het Amsterdams Lyceum heeft zeer goede ervaringen met deze partner en kan hiermee de kwaliteit en inzet garanderen zonder een te groot beroep te doen op het onderwijzend personeel.

De gekozen interventies zijn vrijwel allemaal terug te vinden op de menukaart "interventies funderend onderwijs".

De ingezette interventies voor 2023 zijn:

1. Minder leerlingen
2. Tutoring (studie- en huiswerkondersteuning)
3. Extra vaklessen en inlooppreekuren
4. Seizoenscholen
5. Examentrainingen V5 en V6
6. Versterking mentoraat onderbouw en coaching programma bovenbouw (CPB)
7. Ondersteunende functies
8. Zorg
9. Extra buitenschoolse activiteiten

In 2023 werden, net als in 2021 en 2022, geen NPO-middelen besteed aan inhuur van personeel niet in loondienst (0%). Wel wordt ongeveer 32% aangewend voor het inhuren van tutoring, examentrainingen en seizoenscholen. Van het totale NPO-budget is tot op heden 10% aangewend door de externe partner.

## Bekostiging

Per 1 januari 2022 is overgestapt naar een nieuw bekostigingsstelsel, gebaseerd op een viertal parameters: hoofdvestiging, nevenvestiging, alle leerlingen in het algemeen vormend onderwijs en tot slot is er een apart tarief voor het praktijkonderwijs en bovenbouwleerlingen van de beroepsgerichte leerwegen.

Het nieuwe stelsel zal het voordeel dat brede scholengemeenschappen hadden verminderen. De vrijvallende middelen komen ten gunste van de categorale scholen en de smalle scholengemeenschappen. Vereveningseffecten (oude minus nieuwe systematiek) zullen worden in de eerste vier jaar gerekend vanaf 2022 gedeeltelijk afbouwend gecompenseerd (afname van 80% in 2022, 60% in 2023, 40% in 2024 en 20% in 2025).

Deze nieuwe bekostigingssystematiek betekent voor onze school een netto verbetering ten opzichte van het nu geldende bekostigingsmodel, maar het voordeel is voor de komende jaren nog beperkt als gevolg van de compensatieregeling van de herverdeeleffecten.

## Werkdrukmiddelen

Op basis van de CAO VO 2022 zijn structureel extra middelen voor verlichting van werkdruk of vergroten van de duurzame inzetbaarheid beschikbaar gekomen. Het betreft ca. € 330.000 per jaar voor individuele en collectieve werkdrukverlichting. Het uitgangspunt is dat binnen de sector voor beide vormen van werkdrukverlichting de helft van dat bedrag beschikbaar is.

### *Individuele werkdrukmiddelen*

De individuele werkdrukverlichting betreft een verhoging van individueel keuzebudget met 40 uur tot 90 uur. Over aanwending van het Persoonlijk Budget zijn afspraken gemaakt met de PMR.

### *Collectieve werkdrukmiddelen*

Voor de collectieve werkdrukmiddelen zijn de volgende geledingen binnen de school vastgesteld. Zij gingen binnen hun geleding in gesprek over het nemen van maatregelen om de werkdruk te verminderen. Voor de keuze van de maatregelen en daarmee de besteding van de middelen heeft de schoolleiding samen met de PMR een proces opgestart dat is uitmondend in een breed gedragen besluit. De middelen zijn over de drie geledingen verdeeld op basis van de loonsom.

1. Onderwijzend Personeel
2. Onderwijs Ondersteunend Personeel
3. Schoolleiding en Afdelingsleiders

De collectieve werkdrukmiddelen worden bij het onderwijzend personeel ingezet voor een verhoging van het aantal toe te kennen taakuren per mentoraat. De geleding gaf in overgrote meerderheid aan dat daarmee de meeste werkdrukverlichting kon worden gerealiseerd. Daarnaast wordt 10% van de collectieve middelen gereserveerd als bijdrage voor het in dienst nemen van toezichthouders die voor werkdrukverlichting zorgen door lesopvang en surveillance.

Bij het onderwijsondersteunend personeel is geen sprake van zogenaamde verborgen uren, alle uren worden op school gewerkt en bijgehouden. De verschillende groepen hebben besproken of er sprake is van werkdruk en hoe de werkdruk verminderd kan worden. Uitkomst hiervan was dat de ervaren werkdruk, met uitzondering van de administratie, laag is en vooral

op piekmomenten voorkomt. Voor de administratie is ingezet op extra ondersteuning, gebundeld met de middelen ten bate van het management. Daarnaast zijn middelen gereserveerd voor ondersteuning of uitbesteding van taken op piekmomenten.

Alle afspraken zijn overeengekomen in goed overleg tussen de schoolleiding en de PMR. De besteding van de werkdrummiddelen wordt jaarlijks geëvalueerd bij de formatie. De verantwoording is te vinden in Deel II, onderdeel 1.1.

### Lokale onderwijspolitiek

De afdeling Onderwijs heeft als doel om goed onderwijs en kinderopvang te bieden voor ieder kind en iedere jongere. Van de voorschool tot het mbo. Het lerarentekort, kansengelijkheid, burgerschapsonderwijs en schoolveiligheid zijn belangrijke onderwerpen. Leerplicht zet zich in om schoolverzuim en schooluitval te voorkomen.

### Lerarentekort

De gemeente ziet het lerarentekort als de grootste bedreiging van de kwaliteit van ons onderwijs en kansengelijkheid. Daarom werkt zij samen met het onderwijs aan het terugdringen van het lerarentekort. Dat doet ze met maatregelen gericht op werving en behoud van leraren voor de stad. Het Amsterdams Lyceum blijft in dit kader doorlopend op zoek naar manieren om een aantrekkelijke werkgever te zijn.

### Kansengelijkheid

In het onderwijs neemt de kansengelijkheid toe. Het vraagt op scholen extra inzet om alle kinderen, ongeacht achtergrond en thuissituatie, de beste kansen te bieden zodat zij een maximaal schoolresultaat kunnen behalen. Daarom ondersteunt de gemeente Amsterdam de scholen die dat het hardst nodig hebben, met speciale programma's en subsidieregelingen. Op dit moment zijn er een aantal projecten en programma's waarmee de gemeente het onderwijs helpt bij het werken aan kansengelijkheid.

Het Amsterdams Lyceum wil, vanuit haar eigen identiteit, graag bijdragen aan de vergroting van de kansengelijkheid voor Amsterdamse jongeren. Indien mogelijk laten we geslaagde havo-leerlingen instromen in het vijfde leerjaar en houden we ook bij de overige instroom rekening met achtergrond en kansen. In de afgelopen jaren zien we een toename van de diversiteit onder leerlingen van de school. Dit is iets dat we nastreven en waar we rekening mee proberen te houden bij de werving.

Binnen de vereniging van schoolbesturen in het Amsterdamse voortgezet onderwijs (OSVO) komt gaandeweg meer aandacht voor het afstemmen van vraag en aanbod naar en van schoolplekken. Het Amsterdams kan daar slechts een beperkte rol in spelen omdat het aantal leerlingen dat we kunnen aannemen beperkt wordt door de omvang van ons gebouw.

### Treasurybeleid

Gezien de negatieve rente die de banken berekenen over het saldo op de rekeningen, is medio 2021 overgegaan op Schatkistbankieren. Onderwijsinstellingen kunnen op vrijwillige basis deelnemen aan Schatkistbankieren. De condities waartegen de Staat handelt op de geld- en kapitaalmarkt, zijn gemiddeld beter dan bereikbaar is voor een onderwijsinstelling. Dit voordeel wordt doorgegeven aan de onderwijsinstellingen. Er wordt hierdoor geen negatieve rente berekend. Inmiddels is de marktontwikkeling dat er geen negatieve rente meer berekend wordt en is in het afgelopen boekjaar een positief resultaat behaald.

De liquiditeit en de risicopositie geven geen aanleiding het beleid ten aanzien van het uitzetten van overtollige middelen te wijzigen. Er wordt geen gebruik gemaakt van treasury-instrumenten.

## 4. Belangrijkste risico's en onzekerheden

Het Amsterdams Lyceum heeft een risicobeleid met als doel de continuïteit op korte termijn en lange termijn te waarborgen door het beheersen van risico's en het vertrouwen in de organisatie te waarborgen. Hierin wordt aandacht besteed aan risico's op gebied van strategie, operationele activiteiten, financiële positie, financiële verslaggeving en wet- en regelgeving.

De schoolleiding doorloopt minimaal twee keer per jaar de risicoanalyse en worden maatregelen vastgesteld om de risico's te beheersen. De top tien risico's worden vastgelegd in een rapportage voor de Raad van Toezicht. Hierin wordt gemonitord of de weerstandscapaciteit voldoende is ter dekking van de grootste risico's. Het beleid is nader toegelicht onder de overige rapportages in B1. De rapportage van deze Top 10 is opgenomen in bijlage 2.

Hieronder volgt een korte toelichting op de 5 belangrijkste risico's.

1. Het aantrekken van gekwalificeerd personeel  
Het Amsterdams Lyceum heeft een uitstekende reputatie. Dit maakt dat we een aantrekkelijke werkgever zijn in de markt. Toch merken ook wij de toegenomen krapte op de arbeidsmarkt bij het vullen van vacatures. Het risico blijft aanwezig dat we moeten terugvalen op dure inhuur of in uiterste gevallen dat lessen niet of niet op het gewenste niveau gegeven kunnen worden met impact op kwaliteit en reputatie. Om dit risico te verkleinen is in het Strategisch Personeelsbeleid veel aandacht voor aantrekkelijk werkgeverschap en duurzame inzetbaarheid. Daarnaast werken we voortdurend aan een positieve cultuur en goede sfeer vanuit een heldere visie en strategie. We nemen medewerkers hierin mee met goede communicatie, teamactiviteiten en aandacht voor betrokkenheid.
2. Het ontstaan van wachtgeld (wegens werkloosheid of volledige arbeidsongeschiktheid, dan wel arbeidsconflict)  
Door een goede samenwerking met de (nieuwe) arbodienst en het stroomlijnen van het proces is er meer grip op ziekte en worden mogelijkheden die de medewerker heeft om te werken goed benut. Opvolging van het proces en opbouw dossier is sterk verbeterd en er is goede monitoring bij langere arbeidsongeschiktheid. Door ontwikkeling naar een professionele cultuur zijn de aanpak en vastlegging verbeterd en worden medewerkers aangesproken. Daarnaast is er aandacht voor goede werving en selectie, scholing op gebied van leidinggeven, strategisch personeelsbeleid, vastleggen van taken en procedures en goede communicatie.
3. Uitval van medewerkers in kwetsbare functie/met specifieke kennis zonder directe back-up  
Afgelopen jaren is deze kwetsbaarheid reëel gebleken maar niet onoverkomelijk. Voortdurende back-up op kwalitatief niveau is een te dure oplossing voor onze relatief kleine organisatie. We verkleinen het risico door taken en procedures vast te leggen, waar mogelijk kennis te delen en ons netwerk in te zetten voor back-up. In voorkomende gevallen is gebleken dat we de continuïteit kunnen waarborgen met herverdeling van taken aangevuld met vervanging middels inhuur. Ten aanzien van de opvolging schoolleiding is een plan gemaakt om dit risico te beperken.

#### 4. ICT – Cyberaanvallen en informatiebeveiliging

In 2021 is het ICT-platform volledig vernieuwd. Data bevindt zich bij toeleveranciers (Magister) en in de cloud (Microsoft). Beveiliging wordt volledig verzorgd door onze ICT-leverancier Veltwerk.

- a. Er is nagenoeg geen sprake van lokale data.
- b. Alle lokale systemen zijn voorzien van recente updates antivirus en updates op de systemen op basis van de in de SLA beschreven criteria.
- c. Op basis van Azure-conditionele toegang wordt voor diverse webapplicaties, gebruikersgroepen en locaties meervoudige authenticatie afgedwongen. Er zijn goede afspraken over het opslaan en delen van informatie.

ICT is up to date. We voldoen aan de 11 basismaatregelen van het Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy. In 2024 volgt een scan voor vervolgstappen. Het netto gevolg is afgeschaald naar 3.

#### 5. Tegenvallende inkomsten uit ouderbijdragen

De school mag als voorwaarde stellen dat een minimaal aantal ouders van leerlingen een activiteit moet betalen, wil die activiteit doorgaan. Hiermee beperken we het financieel risico. Wanneer te veel ouders niet betalen, zal die activiteit op termijn verdwijnen. Voor de meerjarige taalopleidingen kan dit nog steeds impact hebben op het beschikbare budget voor formatie. Als veel activiteiten vervallen heeft dit een negatieve impact op het onderscheidend vermogen van de school. Dit laatste zien we als een belangrijk risico wat we willen vermijden. Daarom accepteren we tegenvallende inkomsten tot op zekere hoogte. We vormen een reserve om tegenvallende inkomsten op te kunnen vangen en om de mogelijkheid open te houden om activiteiten in een schooljaar doorgang te laten vinden, ondanks onvoldoende betalende ouders. Vooralsnog blijven betalingen van de specifieke ouderbijdragen hoog en loopt het niet betalen van algemene ouderbijdrage iets op. De impact is nog beperkt.

### Weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit neemt sinds de invoering van het vernieuwde risicomangementbeleid af als gevolg van inzicht en het mitigeren van risico's. Daarnaast is met de afronding van de omvangrijke verduurzaming een groot risico van de lijst. De Top 10 risico's vertegenwoordigen gezamenlijk een benodigde weerstandscapaciteit van € 1.445.000. Het ratio weerstandsvermogen 2023 bedraagt 2,2. De ratio zit boven de gestelde norm voor VO-instellingen die tussen de 1,0 en 1,4 ligt en is toegenomen.

Weerstandscapaciteit	Beschikbaar	Benodigd	Ratio	Extra vermogen obv norm
2020	€ 1.857.474	€ 1.595.000	1,2	0
2021	€ 2.525.000	€ 1.675.000	1,5	€ 180.000
2022	€ 2.884.093	€ 1.550.000	1,9	€ 714.093
2023	€ 3.222.522	€ 1.445.000	2,2	€ 1.199.522

Het vermogen is sinds corona sterk gestegen door een positief resultaat in 2020 en 2021 en 2023 onder andere als gevolg van de NPO-middelen. In de bestemmingsreserve zit € 307.500 NPO middelen. Zonder deze middelen zou de ratio met 1,3 binnen de norm blijven. Deze toename van de reserves is in de hele sector zichtbaar als gevolg van de ontwikkelingen rondom corona.

De verhoogde ratio is binnen die context begrijpelijk en acceptabel. De algemene reserve zal de komende jaren worden afgebouwd zoals onderbouwd in de meerjarenbegroting en de liquiditeit voor financiering in huisvesting wordt gemonitord.

De financiële positie biedt voldoende ruimte om bij onvoorziene risico's indien nodig bij te sturen, zoals ook bij de toelichting op de kengetallen staat omschreven.

De schoolleiding is van mening is dat de risico's die voortvloeien uit *going concern* hiermee voldoende zijn afgedekt.

## Deel II Verantwoording van de financiën<sup>1</sup> Financiële positie op de balansdatum

Per 31 december 2023 vertoont de balans een gezond financieel beeld. De liquiditeit en het eigen vermogen zijn ruim voldoende om de continuïteit van het onderwijs te garanderen en investeringen mogelijk te maken. De kengetallen liggen binnen de normen die de inspectie gebruikt voor een goede bedrijfsvoering, met uitzondering van het eigen vermogen (excl. De impact van de verbouwing duurzaamheid). De in de meerjarenbegroting voorgenomen afbouw van het eigen vermogen zal een negatieve rentabiliteit als gevolg hebben.

In de kengetallen is het private deel van het eigen vermogen buiten beschouwing gelaten in overeenstemming met vigerende regelgeving. De impact van deze ontwikkelingen ziet u terug in de kengetallen in hoofdstuk 3, onder A2.

### 1.1 Exploitatie en meerjarenbalans

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022	verschil begroting	verschil 2022
3.1 - Rijksbijdragen	10.753.921	10.032.737	10.116.716	721.184	637.205
3.2 - Overige overheidsbijdragen en -subsidies	233.818	220.000	176.570	13.818	57.248
3.5 - Overige baten	1.135.740	1.550.000	1.322.501	-414.260	-186.761
3 - Baten	12.123.479	11.802.737	11.615.788	320.742	507.691
4.1 - Personeelslasten	8.987.937	9.000.000	8.662.357	-12.063	325.580
4.2 - Afschrijvingen	507.584	425.000	334.957	82.584	172.627
4.3 - Huisvestingslasten	531.677	450.000	543.128	81.677	-11.451
4.4 - Overige lasten	1.962.926	1.875.000	2.065.460	87.926	-102.534
4 - Lasten	11.990.124	11.750.000	11.605.901	240.124	384.222
6 - Financiële baten en lasten	110.381	-4.200	-11.850	114.581	122.231
1 - Resultaat	241.134	48.537	-93.747	192.597	334.881

Op hoofdlijnen zijn de financiële ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2023 en realisatie 2022 als volgt te duiden:

Het resultaat van 241.000 euro over 2023 is 192.500 euro gunstiger dan vooraf begroot, een afwijking van ongeveer 2% op de totale exploitatie. Het gevolg is dat het eigen vermogen opnieuw toeneemt, terwijl een stabilisatie en in de komende jaren afbouw was beoogd.

De personeelslasten zijn ondanks de hoge inflatie binnen begroting gebleven. Het Amsterdams Lyceum heeft sinds 2022 sterk geïnvesteerd in het mentorschap, vanuit NPO-middelen en met de collectieve werkdrukmiddelen. Dit is zichtbaar in de sterk gestegen personeelslasten sinds 2021. Naast deze strategische keuze wordt behoudend omgegaan met het aangaan van personele verplichtingen. Bij de begroting was ruim rekening gehouden met de inzet van extra personeel. Hierdoor is de personele begroting inclusief loonsverhoging van 10% met ingang van 1 juli en een aanzienlijke dotatie aan de voorziening voor onvrijwillig vertrokken personeelsleden (72.000 euro), toch binnen de begroting gebleven. De bekostiging is wel geïndexeerd om deze loonsverhoging op te vangen. Dit resulteert in 735.000 euro hogere rijksbijdragen.

Door wisselingen in reizen en incidentele subsidies, schommelden de overige baten sterk in de laatste jaren. Met de kennis van nu zijn deze baten te hoog opgenomen in de begroting, dit leverde een lagere bate op van 415.000 euro.

De overige huisvestinglasten kwamen hoger uit dan begroot als gevolg van 37.000 euro hogere energiekosten, hoewel 40.000 lager dan in 2022. Daarnaast waren de schoonmaakkosten (40.000 euro) en kosten van beveiliging (10.000 euro) niet of onvoldoende opgenomen in de begroting. De aanpassing van de Aula is in de exploitatie genomen en zal worden betaald vanuit de bestemmingsreserve gebouwen en terreinen. Verder valt een deel van deze reserve gebouwen en terreinen vrij, omdat de verbouwing om het schoolgebouw te verduurzamen is afgerond; een bedrag van 450.000 euro is voldoende om eventuele risico's af te dekken wanneer er geen grote projecten lopen.

Het monumentale gebouw vraagt onderhoud. Vaak kunnen we dat voorzien en begroten, zoals de verbouwing rondom duurzaamheid. Soms ook niet, zoals bij bepaalde lekkages. Er is voor gekozen om het jaarlijkse budget voor afschrijvingen op investeringen voor de lange termijn op te laten lopen naar 450.000 euro, waarbij in de meerjarenbegroting een piek tot 576.000 euro is voorzien, incl. de afschrijvingen op de verbouwing om het pand te verduurzamen. De subsidies voor verduurzaming vallen via de balans gefaseerd vrij in de exploitatie, zodat deze vrijval gelijkloopt met de afschrijvingen en het netto geen invloed heeft op het resultaat. Dit draagt bij aan vergelijkbaarheid tussen boekjaren en geeft in de eerste tien jaar een wat hogere grenswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen, waardoor Het Amsterdams Lyceum tijd krijgt het vermogen af te bouwen.

### Analyse resultaat 2023 ten opzichte van 2022

Exploitatie	Realisatie 2023	Realisatie 2022	verschil 2022
3.1 - Rijksbijdragen	10.753.921	10.116.716	637.205
3.2 - Overige overheidsbijdragen en -subsidies	233.818	176.570	57.248
3.5 - Overige baten	1.135.740	1.322.501	-186.761
3 - Baten	12.123.479	11.615.788	507.691
4.1 - Personeelslasten	8.987.937	8.662.357	325.580
4.2 - Afschrijvingen	507.584	334.957	172.627
4.3 - Huisvestingslasten	531.677	543.128	-11.451
4.4 - Overige lasten	1.962.926	2.065.460	-102.534
4 - Lasten	11.990.124	11.605.901	384.222
6 - Financiële baten en lasten	110.381	-11.850	122.231
1 - Resultaat	241.134	-93.747	334.881

Per saldo is in 2023 een positief resultaat gerealiseerd van ca. € 241.000 tegenover een negatief resultaat van € 95.000 in 2022. Een verschil van € 335.000 in gunstige zin.

In de afsluiting van het boekjaar heeft een correctie plaatsgevonden op de baten, subsidie zijinstromers van 14.500 euro en is een fout in de activa administratie gecorrigeerd van 20.000 euro.

### Baten

Ten opzichte van 2022 zijn de baten gestegen met ruim € 507.000 in 2023. Belangrijkste oorzaak hiervoor zijn de rijksbijdragen. De inflatiecorrectie van 5,76% gewogen gemiddelde van

personele en materiele index (die bekostiging wordt niet meer gescheiden sinds de vereenvoudiging) en de laatste tranche NPO middelen die in 2023 € 150.000 hoger was dan in 2022. De stijging wordt enigszins getemperd door lagere overige subsidies van OC&W; deze subsidies wisselen van jaar tot jaar en waren ruim 140.000 euro lager dan vooraf ingeschat. Er zijn analyses gedaan om de inschatting te verbeteren, maar doordat sommige subsidies een plafondbedrag kennen en voorwaarden vaak pas laat bekend zijn, blijft het een uitdaging om hier bij de begroting al een goede inschatting van te geven.

Nadat in 2022 nog extra baten zijn verkregen vanuit het samenwerkingsverband (i.v.m. Corona) en ouders wegens het inhalen van reizen (overige baten) is dit in 2023 weer genormaliseerd.

Met ingang van najaar 2022 is de duurzaamheidsverbouwing zichtbaar in de resultaten, zowel bij de baten middels de vooruit ontvangen investeringssubsidie (overige baten) als in de lasten onder afschrijvingen groot onderhoud (huisvestingslasten). In 2023 betrof dit voor het eerst een volledig jaar; 142.500 euro. In de begroting 2024 en verder wordt rekening gehouden met oplopende afschrijvingslasten tot 576.000 euro waarna op lange termijn het bedrag terugloopt naar het niveau van 450.000 euro.

### Lasten

In de nieuwe CAO is een stevige inflatiecorrectie opgenomen van 10% per 1 juli, aangevuld met eenmalige uitkeringen in november, wat maakt dat de salariskosten zijn toegenomen met ruim 550.000. Wel zien we lagere kosten als gevolg van de dotatie aan de voorziening Persoonlijk Budget en spaarverlof (vrijval van per saldo 15.000 in 2023 ten opzichte van een dotatie van 260.000 euro in 2022). De dotatie voor de personele voorziening ten behoeve van uitkeringen aan onvrijwillig vertrokken personeelsleden (72.000 euro) is na resultaat berekening verwerkt vanuit de bestemmingsreserve personeel.

Om deze voorzieningen te verduidelijken, het volgende: enkele medewerkers maken in 2023 gebruik van de mogelijkheid het spaarverlof op te nemen, waardoor hierop is afgeboekt. In 2022 werd door extra toekenning van persoonlijk budget vanuit de nieuwe CAO extra veel gespaard. Met ingang van schooljaar 2023-2024 is het sparen van persoonlijk budget niet meer toegestaan. De toename 2023 betreft daarom uitsluitend gespaarde rechten op gedeeltelijk betaald seniorenverlof. Deze rechten worden niet per definitie benut en vervallen als ze bij einde dienstverband niet zijn opgenomen. De voorzieningen worden jaarlijks herrekend en aangepast op basis van de actuele urenlonen en de actuele opgebouwde rechten van medewerkers.

Door de beleidsmatige keuze om meer te investeren in gebouw en materialen, zijn de afschrijvingslasten opgelopen tot ruim € 530.000. Er is voorzien dat deze lasten oplopen tot 576.000 euro in 2025 en daarna weer afnemen naar het streefniveau van 450.000 euro. Zo is investeringsruimte gecreëerd voor een hoger onderhoudsniveau van het gebouw, meer ICT en lesmaterialen. Dit is inclusief de verbouwing duurzaamheid met afschrijvingen ten bedrage van ruim € 142.500. Deze vallen vrij vanuit de balans als vooruit ontvangen investeringssubsidies (3.2) waardoor deze per saldo geen impact hebben op het jaarlijks resultaat. Naast de afschrijvingen zijn ook de uitgaven aan regulier onderhoud toegenomen. Hierin zitten enkele kleinere ingrepen om het comfort in de school te verbeteren.

Overige noemenswaardige verschuivingen in de lasten:

- De kosten voor elektra zijn na de grote prijsstijgingen in 2022 weer gedaald (€ -45.000), al zijn de totale kosten nog steeds hoger dan vooraf ingeschat op basis van het oude prijsniveau. Het verbruik is ongewijzigd.
- De NPO-activiteiten zijn in 2023 genormaliseerd na een forse impuls in 2022. Deze worden gehandhaafd op het lagere niveau. Zo zijn de kosten voor externe huiswerkbegeleiding gehalveerd en is er alleen zomerschool georganiseerd in plaats van lenteschool én zomerschool.
- De kosten van het boekenfonds lopen op. Voorheen gingen lesmethoden lang mee, waardoor HAL dit relatief goedkoop kon realiseren. Nieuwe lesmethoden bevatten nu allemaal een digitale licentie naast het gedrukte boek, waardoor de jaarlijkse kosten enorm stijgen. In het afgelopen jaar hebben we voor veel vakken de overstap naar een nieuwe lesmethode moeten maken, met hogere kosten als gevolg. Daarnaast is gekozen voor uitbesteding van de logistiek voor het boekenfonds om de werkdruk bij het OOP te verlichten. De kosten hiervan worden deels gecompenseerd door extra kortingen op de boeken. In de investeringsruimte is hier overigens rekening mee gehouden, zie voorgaande alinea. In schooljaar 2024-2025 wordt het boekenfonds opnieuw aanbesteed.
- De kosten van de reizen waren substantieel lager dan in 2022. In dat jaar hebben inhaalreizen voor veel hogere kosten gezorgd. Wel waren de kosten voor Wolkenland lager omdat V6 niet naar Wolkenland ging. In 2023 was de Rome-reis duurder dan gebruikelijk doordat één van de reizen door omstandigheden anders gepland moest worden.

Tot slot, is in de afgelopen jaren geen creditrente gerealiseerd, maar is binnen het Schatkistbankieren in 2023 wel een creditrente gerealiseerd van ruim € 100.000. Een mooie extra bate die niet was voorzien. Voor de komende jaren wordt een renteniveau van tussen de 3% en 5% voorzien, waardoor de vooruitzichten op meer structurele rentebaten gunstig zijn. De omvang zal wel fluctueren doordat wij het publiek vermogen moeten afbouwen in de komende 8 jaar en doordat de percentages zullen fluctueren.

## Analyse resultaat 2023 ten opzichte van de begroting 2023

Exploitatie	Realisatie 2023	Begroting 2023	verschil begroting
3.1 - Rijksbijdragen	10.753.921	10.032.737	721.184
3.2 - Overige overheidsbijdragen en -subsidies	233.818	220.000	13.818
3.5 - Overige baten	1.135.740	1.550.000	-414.260
3 - Baten	12.123.479	11.802.737	320.742
4.1 - Personeelslasten	8.987.937	9.000.000	-12.063
4.2 - Afschrijvingen	507.584	425.000	82.584
4.3 - Huisvestingslasten	531.677	450.000	81.677
4.4 - Overige lasten	1.962.926	1.875.000	87.926
4 - Lasten	11.990.124	11.750.000	240.124
6 - Financiële baten en lasten	110.381	-4.200	114.581
1 - Resultaat	241.134	48.537	192.597

In de begroting 2023 is uitgegaan van de prognose op basis van cijfers tot en met het derde kwartaal 2022. De aanpassingen die in de jaarcijfers 2022 hebben plaatsgevonden, zijn daarvoor niet verwerkt in de begroting 2023. De begroting is verder gebaseerd op cijfers uit 2021 en 2022, boekjaren waarin de coronapandemie de cijfers flink heeft beïnvloed, waardoor sommige inschattingen minder zuiver zijn. Daarnaast is de begroting zoals gebruikelijk exclusief indexatie. De indexatie in de bekostiging is in 2023 vastgesteld op 5,67% en de lonen in de CAO zijn per 1 juli met 10% verhoogd (impact over het boekjaar 2023 is dus ca. 5%).

In de afsluiting van het boekjaar heeft een correctie plaatsgevonden op de baten, subsidie zijinstromers van 14.500 euro en is een fout in de activa administratie gecorrigeerd van 20.000 euro.

Het resultaat van 241.000 euro over 2023 is 193.000 euro gunstiger dan vooraf begroot, een afwijking van ongeveer 2% op de totale exploitatie.

### Baten

Inflatie is de grootste oorzaak van afwijkingen. De rijksbijdrage bedraagt 590.000 euro meer dan begroot. Daarnaast droeg het samenwerkingsverband 110.000 euro meer bij dan begroot, waarvan 75.000 euro eenmalig. Een subsidie studieverlof en een subsidie nascholing verklaren de overige 36.000 euro hogere rijksbijdragen. De gemeentelijke subsidies vielen een kleine 14.000 euro lager uit dan eerdere jaren. Dit betreft een aanpassing in de regeling waarbij de kosten en subsidie rondom huur sportvelden voortaan direct bij de gemeente wordt verrekend in plaats van via de scholen. Per saldo is er geen impact.

De ouderbijdragen en overige baten vielen 415.000 euro lager uit. Deze vallen samen met de uitgevoerde reizen die in coronajaren onregelmatig zijn uitgevoerd en dit hebben wij ons bij het opstellen van de begroting onvoldoende gerealiseerd, waardoor een en ander beter had kunnen worden verwerkt.

## Lasten

De lonen en salarissen weken zeer beperkt af van de begroting. Met ingang van 2022 is sterk geïnvesteerd in het mentorschap. Naast deze strategische keuze is zoals altijd prudent omgegaan met het aanstellen van personeel en viel de klasindeling gunstig uit. Daarnaast zien we lagere kosten als gevolg van de dotatie aan de voorziening Persoonlijk Budget en spaarverlof (vrijval van per saldo 15.000 in 2023 ten opzichte van een dotatie van 260.000 euro in 2022). Er is een forse dotatie gedaan aan de voorziening wachtgeld voor onvrijwillig vertrokken personeelsleden van 72.000 euro.

In de afschrijvingen zit een bedrag van 142.500 euro aan afschrijvingen voor de verbouwing duurzaamheid. Deze valt vrij in de baten via de balans, vanuit een eerder verkregen gemeentelijke subsidie. De verwerking in de cijfers is na het opstellen van de begroting 2023 op instructie van de accountant aangepast.

In de begroting ontbrak in de huisvestingslasten ruim 40.000 euro schoonmaakkosten. Verder telden klein onderhoud en energie kosten op tot een overschrijding van 57.000 euro. Enkele kleine mee en tegenvallers zorgen dat er per saldo 82.000 euro meer is uitgegeven aan huisvesting.

De 90.000 euro hogere overige lasten ten opzichte van begroting is een optelsom van ruim 100.000 euro lagere beheerlasten (te hoog begroot, identiek aan 2022), 85.000 euro hogere kosten voor leermiddelen, inventaris en apparatuur en 105.000 euro hogere lasten voor reizen, werkweken en andere onderwijs gerelateerde kleinere posten (te laag begroot, 165.000 euro lager dan 2022). Dit is deels het gevolg van een inschatting bij de begroting op basis van Coronajaren en forse inflatie, waardoor deze posten moeilijker te schatten waren en deels door verschuivingen zoals aangegeven in de paragraaf hierboven.

Tot slot was de creditrente niet voorzien.

## Ontwikkelingen meerjarenbalans (continuïteitsparagraaf)

Balans in meerjarig perspectief	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
<b>Activa</b>						
Materiële vaste activa	3.241.564	2.931.150	2.828.117	2.746.187	2.562.984	2.269.243
Vorderingen	189.325	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000
Liquide middelen	3.412.391	2.926.030	2.541.234	2.233.505	2.032.058	2.161.149
	<b>6.843.280</b>	<b>6.017.180</b>	<b>5.529.351</b>	<b>5.139.692</b>	<b>4.755.042</b>	<b>4.590.392</b>
<b>Passiva</b>						
Algemene reserve publiek	1.871.031	1.769.489	1.424.710	1.199.501	979.301	979.101
Algemene reserve privaat	40.000	5.024	5.024	5.024	5.024	5.024
Bestemmingsreserves publiek	885.077	616.652	616.652	616.652	616.652	616.652
Bestemmingsreserves privaat	302.074	225.000	225.000	225.000	225.000	225.000
Voorzieningen	999.550	930.690	930.690	930.690	930.690	930.690
Langelopende schulden	1.260.325	1.055.325	872.275	707.825	543.375	378.925
Kortlopende schulden	1.485.223	1.415.000	1.455.000	1.455.000	1.455.000	1.455.000
	<b>6.843.280</b>	<b>6.017.180</b>	<b>5.529.351</b>	<b>5.139.692</b>	<b>4.755.042</b>	<b>4.590.392</b>

Balans per ultimo 2023 en de meerjarenbalans vanaf 2024 conform meerjaren begroting.

### Ten opzichte van 2022

€	Realisatie 2021	Prognose 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<b>Vaste Activa</b>	<b>1.258.913</b>	<b>2.269.104</b>	<b>2.576.016</b>	<b>2.453.759</b>	<b>2.354.040</b>	<b>2.234.040</b>	<b>2.114.040</b>
1.2 Materiele vaste activa	1.258.913	2.269.104	2.576.016	2.453.759	2.354.040	2.234.040	2.114.040
<b>Wisselende Activa</b>	<b>4.102.898</b>	<b>4.395.555</b>	<b>4.419.370</b>	<b>3.974.564</b>	<b>3.551.130</b>	<b>3.191.890</b>	<b>2.832.650</b>
1.5 Vorderingen	393.072	560.000	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000
1.7 Liquide Middelen	3.709.826	3.835.555	4.259.370	3.814.564	3.391.130	3.031.890	2.672.650
<b>Activa</b>	<b>5.361.811</b>	<b>6.664.659</b>	<b>6.995.386</b>	<b>6.428.323</b>	<b>5.905.170</b>	<b>5.425.930</b>	<b>4.946.690</b>
<b>Eigen Vermogen</b>	<b>3.631.001</b>	<b>3.735.000</b>	<b>3.783.537</b>	<b>3.384.276</b>	<b>3.028.929</b>	<b>2.717.495</b>	<b>2.406.061</b>
2.1 Reserves	2.950.833	3.035.000	3.083.537	2.684.276	2.328.929	2.017.495	1.706.061
Private reserve	3.694	3.694	3.694	3.694	3.694	3.694	3.694
Publiek - Algemene Reserve	1.296.674	1.380.856	1.429.393	1.345.132	1.304.785	993.351	681.917
Publiek - Bestemmingsreserves	1.650.450	1.650.450	1.650.450	1.335.450	1.020.450	1.020.450	1.020.450
2.2 Voorzieningen	680.168	700.000	700.000	700.000	700.000	700.000	700.000
<b>Vreemd Vermogen</b>	<b>1.730.810</b>	<b>2.929.659</b>	<b>3.211.849</b>	<b>3.044.047</b>	<b>2.876.241</b>	<b>2.708.435</b>	<b>2.540.629</b>
2.3 Langlopende Schulden	74.400	1.179.659	1.461.849	1.294.047	1.126.241	958.435	790.629
2.4 Kortlopende Schulden	1.656.410	1.750.000	1.750.000	1.750.000	1.750.000	1.750.000	1.750.000
<b>Passiva</b>	<b>5.361.811</b>	<b>6.664.659</b>	<b>6.995.386</b>	<b>6.428.323</b>	<b>5.905.170</b>	<b>5.425.930</b>	<b>4.946.690</b>

De meerjarige balans conform jaarstukken 2022.

Aan de activakant zien we dat door het positieve resultaat de liquide middelen in 2023 hoger zijn dan voorzien in de perioderapportages. Ook is de post te vorderen en vooruitbetaald hoger dan in 2022. Ten opzichte van de balans die in de jaarstukken 2022 is gepresenteerd is echter een ander beeld te zien. Er zijn correcties geweest op de activa administratie. Dit is het gevolg van achterstallige controles die in 2023 zijn uitgevoerd. Aan de passiva kant hebben we het onderscheid tussen publieke en private reserves verduidelijkt. De impact hiervan op de begroting voor 2024 – 2028 is niet doorgevoerd, dit zal in 2024 uitgewerkt worden. Ook zie we groei in de voorzieningen en een minder sterke groei in het balanstotaal dan was voorzien. Nadat in 2021 en 2022 veel aandacht is gegeven aan het verbeteren van de prognoses van de exploitatie, is het zaak deze stap in de komende periode te zetten in de balans. Deels is dit gedaan in 2023 door de activa administratie op orde te brengen en het private vermogen scherper in beeld te brengen. En deels zal dit worden voortgezet in 2024 op de overige balansposten. Tot slot, merken wij op dat de liquiditeitsrapportage is aangesloten met de balans, dit was in eerdere boekjaren nog een aparte rapportage.

### Overige toelichting op de balans 2023

Aan de passiva kant is de geplande afbouw van het eigen vermogen zichtbaar, evenals de subsidie duurzaamheid die de komende 10 jaar lineair in de exploitatie zal vrijvallen (afbouw langlopende schuld). Ook is in de bestemmingsreserves de ontwikkeling in het NPO zichtbaar. De middelen voor het NPO zijn ontvangen in de boekjaren 2021 tot en met 2023, terwijl de uitgaven via een bestemmingsreserve ook in 2024 doorlopen en de uitgaven in het gehele programma niet synchroon lopen aan de baten. Over de gehele projectperiode bezien is de verwachting dat NPO baten en lasten in evenwicht zullen zijn.

De meerjarenbalans sluit aan bij de goedgekeurde begroting voor de jaren 2024 tot en met 2028 (vereiste vanuit regelgeving). Na het opstellen van de meerjarenbegroting is gebleken dat een deel van het positieve resultaat volgt uit private baten uit onder andere de verhuur van de voormalige rectorwoning. Er is voor gekozen een deel van het hogere resultaat als algemene reserve privaat aan te houden. De verwachting is nu dat deze algemene reserve privaat de komende jaren verder zal groeien en zo ruimte kan bieden voor kosten voor verduurzaming van het private vastgoed of als buffer voor tegenvallende opbrengsten uit de vrijwillige ouderbijdrage.

Zoals in de meerjarenbegroting uitgebreider staat toegelicht, verwachten wij de komende jaren niet alle aangemelde leerlingen te kunnen plaatsen; de capaciteit van het monumentale schoolgebouw begrenst het aantal leerlingen dat we kunnen toelaten en daarmee ook de formatie. Er is gerekend met 1092 leerlingen (bij optimale bezetting kunnen tot 1100 leerlingen worden geplaatst), dit vertaalt naar een vaste formatieruimte van 93,9 fte. Dit is gelijk voor de komende jaren.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Leerlingaantal	1.092	1.092	1.092	1.092	1.092	1.092
Formatie (fte)	93,6	93,9	93,9	93,9	93,9	92,4

## 1.2 Financiële impact van ontwikkelingen in 2023

### Verbouwing

In 2021 is het project "duurzaamheid" gestart om het monumentale pand aardgas vrij te maken. Deze verbouwing is in 2023 afgerond en verantwoord, waarna ook het laatste deel van de subsidie is uitgekeerd. De subsidies zijn inmiddels verantwoord, waarmee de subsidies definitief zijn toegekend en het project is afgesloten.

### Bekostiging

De reguliere inkomsten zijn verlopen volgens het gangbare ritme. Vooraf is begroot zonder aanpassingen in de bekostiging als gevolg van prijsstijgingen en ontwikkelingen in de CAO. Halverwege het jaar was de CAO bekend en heeft de minister bij voorjaarsnota de bekostiging geïndexeerd. Dit resulteerde in een aanpassing van zowel kosten als baten. Gedurende het jaar gaf de CAO de nodige onzekerheid. Voorgaande jaren ging het gesprek meestal over een procent meer of minder, maar door de hoge inflatie in de afgelopen periode zijn hoge looneisen ingediend door de vakbonden (12% met terugwerkende kracht). Uiteindelijk zijn er goede afspraken gemaakt die passen binnen de bekostiging. De loonsverhoging bedraagt 10% en ging in per 1 juli 2023, hierdoor is de impact ca. 5% op de lasten voor het gehele jaar. De stijgende

materiele kosten konden niet overal worden gedekt uit de indexatie. De forse inflatie- en indexatiepercentages maken dat de omvang van de onzekerheid in de prognoses toeneemt en de potentiële afwijkingen van de begroting ook.

### Politieke ontwikkelingen

Door de val van het kabinet, de verkiezingen en de lopende formatie zijn er vanuit de landelijke politiek weinig inhoudelijke aanpassingen doorgevoerd. Enerzijds geeft dit rust, anderzijds zijn de prognoses voor het begrotingstekort in de komende jaren zorgelijk. Ook de economische indicatoren geven een minder gunstig beeld dan wat we in de afgelopen jaren hebben gezien. Landelijk lopen er gesprekken over onderwijskwaliteit en governance. Het Amsterdams is aangesloten bij de VO-Raad en volgt deze ontwikkelingen en de impact op onze school op de voet.

### Administratieve ontwikkelingen

Op advies van de accountant is er kritisch naar de balans gekeken. Bestanden met afgeschreven activa zijn opgeschoond. En private middelen zijn beter herkenbaar aangeduid in de administratie. Zeker nu in de komende jaren privaat vastgoed zal moeten worden onderhouden en verduurzaamd, is het belangrijk inzichtelijk te maken dat we hiervoor gebruik maken van private baten waar dat verplicht is.

### Werkdrukmiddelen verantwoording

De verdeling van de individuele werkdrukmiddelen is vastgesteld in de CAO. Het te besteden deel hiervan ligt daarom vast. De uitbreiding van het Persoonlijk Budget met 40 uur kost 200.000. Er resteert voor collectieve werkdrukverlichting € 130.000.

De collectieve werkdrukmiddelen zijn in overleg met de MR in beginsel over de drie geledingen verdeeld op basis van de loonsom. Dit is een objectief criterium waarbij (ervaren) werkdruk per geleding niet hoeft te worden gewogen. De verdeling is als volgt vastgesteld:

Geleding	%	Budget Collectieve werkdrukmiddelen
OOP	14%	€ 18.000
OP	77%	€ 100.000
Managementteam	9%	€ 12.000
<b>Totaal</b>		<b>€ 130.000</b>

### Onderwijzend personeel

Er is een gedeelde overtuiging dat er voor het onderwijzend personeel verborgen uren zijn. Door verborgen uren werken docenten meer dan hun taakomvang en/of moeten zij concessies doen die nadelig uitwerken op de kwaliteit van het onderwijs. De collectieve werkdrukmiddelen worden bij het onderwijzend personeel ingezet voor een verhoging van het aantal toe te kennen taakuren per mentoraat. De geleding gaf in overgrote meerderheid aan dat daarmee de meeste werkdrukverlichting kon worden gerealiseerd. De extra uren kosten tezamen € 90.000 per schooljaar.

Ten slotte wordt 10% van de collectieve middelen gereserveerd als bijdrage voor het in dienst nemen van toezichthouders die voor werkdrukverlichting zorgen door lesopvang en surveillance: € 10.000.

### Onderwijsondersteunend personeel

In deze geleding is er geen sprake van zogenaamde verborgen uren; alle uren worden op school gewerkt en bijgehouden. De verschillende groepen hebben besproken of er sprake is van werkdruk en hoe de werkdruk verminderd kan worden. Uitkomst hiervan was dat de ervaren werkdruk, met uitzondering van de administratie, laag is en vooral op piekmomenten voorkomt. Dit kan met goede communicatie en organisatie kan worden verminderd. Voor de administratie is ingezet op extra ondersteuning, gebundeld met de middelen ten bate van het management. Deze ondersteuning als werkdrukverlichting voor de administratie kost € 10.000.

De middelen worden gereserveerd voor ondersteuning of uitbesteding van taken op piekmomenten. Zo wordt bij de schoonmaak gebruik gemaakt van inhuurkracht voor vervanging en ter ondersteuning van piekmomenten. In het eerste half jaar van 2023 voor ruim € 3.000. Dit kan ook voor andere groepen ingezet worden. Werkpieken worden doorgaans zichtbaar in de dagelijkse aansturing en het OOP kan hier zelf ook om vragen.

### Schoolleiding en afdelingsleiders

Ook in deze geleding is er sprake van verborgen uren. Er worden middelen toegekend ter vermindering van de werkdruk en ter bevordering van de kwaliteit.

Ter ondersteuning van de schoolleiding en afdelingsleiders is de nieuwe medewerker die per januari voor 0,4 fte is gestart, per april uitgebreid naar 0,8. Deze extra ondersteuning is gericht op het uit handen nemen van administratieve taken binnen het managementteam waardoor de leden zich beter op hun kerntaken kunnen richten. Hiermee is het budget voor het managementteam volledig besteed.

Inzet werkdrukmiddelen € 330.000	
Individuele werkdrukmiddelen: +40 PB per medewerker	€ 200,00
OP - Uitbreiding mentoruren	€ 90,00
OP - 10% collectieve middelen voor toezichthouders	€ 10,00
OOP - Reservering flexibele ondersteuning	€ 18,00
Mngt - Uitbreiding administratie	€ 12,00

## NPO-verantwoording

Begin 2022 werd besloten dat scholen de middelen die zij ontvangen voor schooljaar 2022/2023, ook in schooljaar 2023/2024 en schooljaar 2024/2025 kunnen besteden aan de interventies van de menukaart. Het totale NPO-budget bedraagt voor Het Amsterdams Lyceum afgerond € 1.650.000 voor de gehele NPO-periode.

Onderstaand een geactualiseerd overzicht van de gerealiseerde en begrote NPO-uitgaven. De uitgaven NPO-middelen voor 2023 waren lager dan begroot. Een aantal onderdelen worden vraag-gestuurd aangeboden en hier werd minder gebruik van gemaakt, waardoor de kosten lager waren. Daarnaast is de druk op de zorg toegenomen en hierin is dan ook extra geïnvesteerd.

Besteding NPO	2021	2022	2023	2024	Totaal
Minder leerlingen		€ 200.000	€ 60.000		
Mentorprogramma	€ 7.000	€ 135.000	€ 160.000	€ 160.000	
Tutoring	€ 27.000	€ 110.000	€ 75.000	€ 75.000	
Kleinere groepen	€ 52.000	€ 95.000			
Examentraining V5 & V6	€ 17.000	€ 80.000	€ 60.000	€ 60.000	
Seizoensscholen		€ 37.000	€ 22.500	€ 22.500	
Inloopsprekuren & extra lessen		€ 37.000	€ 5.000		
Extra buitenschoolse activiteiten	€ 3.000	€ 32.000	€ 10.000		
Formatie zorg	€ 4.500	€ 12.000	€ 20.000	€ 20.000	
Overige taken		€ 11.000	€ 25.000		
Taal en rekenen	€ 11.000	€ 8.000			
Formatie decaan	€ 2.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	
	<b>€ 123.500</b>	<b>€ 763.000</b>	<b>€ 443.500</b>	<b>€ 343.500</b>	<b>€ 1.673.500</b>

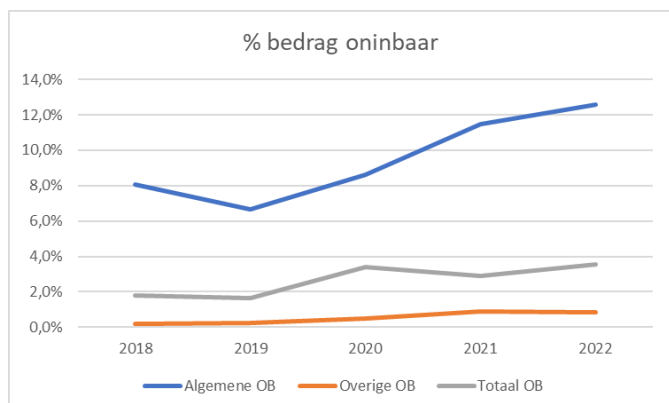
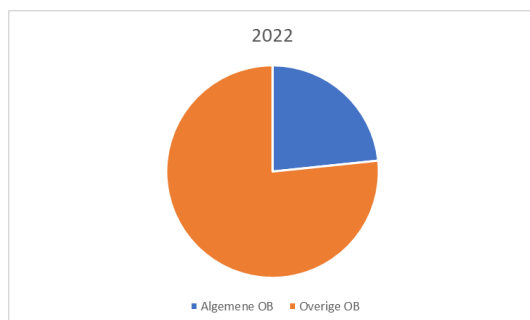
## Ouderbijdrage

Het doel van de algemene ouderbijdrage is om een aantal activiteiten te kunnen organiseren die niet uit de algemene middelen kunnen worden betaald. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor alle 'specifieke' ouderbijdragen die worden gevraagd, zoals bijvoorbeeld voor de Romereis.

Het Amsterdams wil meer bieden dan alleen een diploma. Juist alle extra activiteiten dragen in belangrijke mate bij aan het karakter en de sfeer van de school.

Met ingang van 1 augustus 2021 is wetgeving van kracht geworden die de scholen verplicht leerlingen bij alle extra georganiseerde activiteiten toe te laten, ongeacht of daarvoor een bijdrage wordt betaald. De reden van het niet-betalen speelt daarbij geen rol. Dat geldt zowel voor de activiteiten die met de algemene ouderbijdrage worden bekostigd, als voor de versterkte talenprogramma's en de werkweken en reizen. Als een ouderbijdrage niet wordt betaald, wordt een leerling daardoor niet uitgesloten van een activiteit of faciliteit. Dit heeft Het Amsterdams Lyceum ook in een intentieverklaring van de OSVO vastgelegd.

De kans bestaat wel dat een activiteit komt te vervallen wanneer het percentage ouders dat voor die activiteit een bijdrage wil betalen te gering is. Er zijn namelijk duidelijke kosten aan elke activiteit verbonden waarvoor de gevraagde ouderbijdrage noodzakelijk is. Het Amsterdams Lyceum streeft er daarbij altijd naar die kosten zo laag mogelijk te houden.



Door de vele activiteiten die Het Amsterdams Lyceum organiseert, bedragen de totale inkomsten uit ouderbijdragen jaarlijks ca. € 1.000.000. Hiervan bestaat ca. 23% uit de algemene ouderbijdragen en 77% uit specifieke ouderbijdragen voor o.a. versterkte talen, reizen en werkweken.

Aan het einde van 2023 worden de oninbare ouderbijdragen van kalenderjaar 2022 afgeboekt. Voor de ouderbijdrage die gevraagd worden voor specifieke activiteiten is de deelname in het verleden altijd bijna 100% geweest. Ook nu is zichtbaar dat slechts 0,8% (€ 6.500) van de specifieke ouderbijdragen niet is betaald (2021: 0,9%).

Voor de Algemene ouderbijdrage zien we de afgelopen jaren een toename oninbaar. In 2022 groeit dit van 11,5% naar 12,6% naar € 30.000.

Tot slot worden ook boetes rondom kluisjes en boeken geboekt onder ouderbijdragen. Deze laten we buiten beschouwing. In totaal wordt in 2022 € 38.000 afgeboekt als oninbaar. Dit is 3,6% van de totale ouderbijdragen (2021: 2,9%).

Het aantal leerlingen waarvoor een ouderbijdrage als oninbaar wordt afgeboekt is met 14% gestegen van 138 naar 158 leerlingen. Voor 10 leerlingen zijn meer dan één bijdrage niet voldaan.

Als oorzaak voor de toename oninbaar zien we naast de nieuwe wetgeving ook dat de sociaaleconomische diversiteit onder leerlingen lijkt toe te nemen. Dit beschouwen we als een positieve ontwikkeling, waarvan dit een logisch gevolg kan zijn.

De schoolleiding voert een actief beleid rondom het innen van de vrijwillige bijdragen en waar nodig worden afspraken gemaakt over deelbetalingen.

Hoewel er sprake is van een toename is dit vooralsnog geen risico voor de exploitatie.

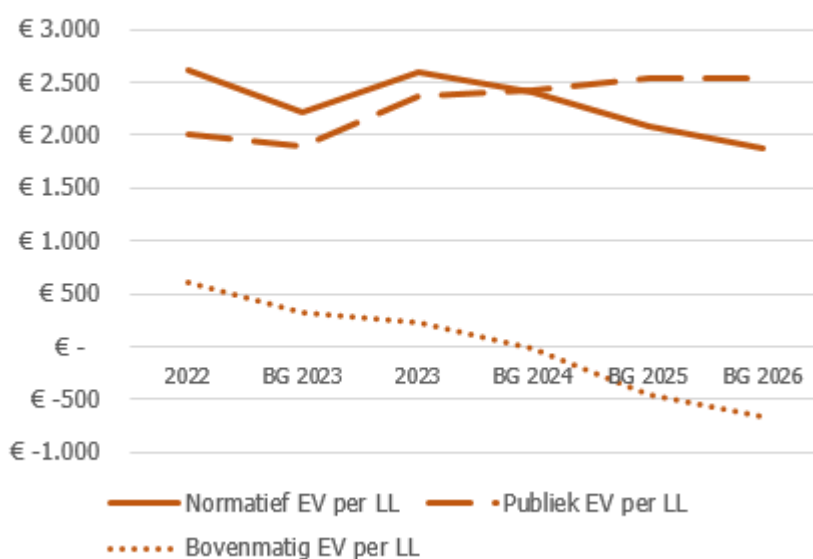
### Reserve

Het Amsterdams wil meer bieden dan alleen een diploma en alle extra activiteiten dragen in belangrijke mate bij aan het karakter en de sfeer van de school. We achten het dan ook wenselijk de mogelijkheid open te houden om activiteiten in een schooljaar doorgang te laten vinden ondanks onvoldoende betalende ouders. Daarnaast is kosteloos annuleren soms niet mogelijk. Mede om die reden is een reserve op de balans geplaatst om tegenvallende ouderbijdragen in de toekomst op te vangen als dit gewenst is. Het bestuur volgt de inkomsten uit de ouderbijdragen en zal maatregelen nemen wanneer private inkomsten en uitgaven te ver uit elkaar gaan lopen.

### 1.3 Vermogenspositie

Sinds het boekjaar 2020 controleert de inspectie onderwijsinstellingen ook op mogelijk bovenmatig vermogen. Sinds 2023 is er bij samenwerkingsverbanden passend onderwijsbeleid om bovenmatig vermogen te korten op de bekostiging, bij schoolbesturen is dit nog niet aan de orde. Wel wordt bij schoolbesturen aangedrongen op planmatige afbouw van het bovenmatige deel van het eigen vermogen. Onderstaand het verloop van het bovenmatige vermogen op basis van de begroting 2024. Dit geeft een beeld van het bovenmatige vermogen.

#### Ontwikkeling publiek eigen vermogen per leerling HAL



#### De vermogens- en resultaatratio's

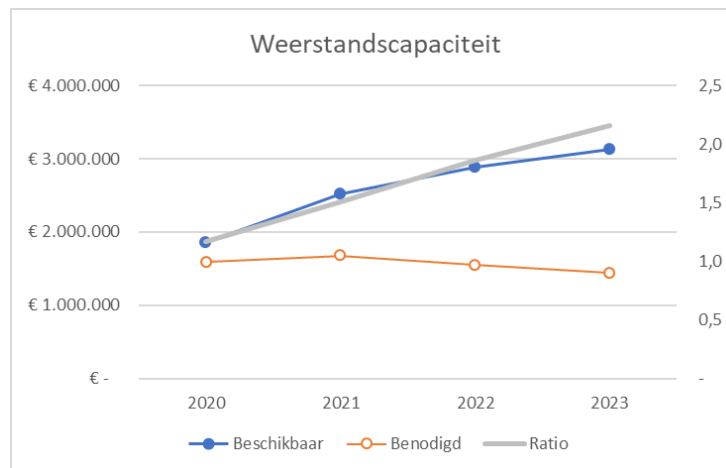
Kengetal	2022	Begroting 2023	2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Normatief EV x € 1.000	€ 2.195	€ 2.061	€ 2.581	€ 2.642	€ 2.776	€ 2.770
EV (publiek) x € 1.000	€ 2.853	€ 2.412	€ 2.833	€ 2.624	€ 2.279	€ 2.054
Bovenmatig EV x € 1000	€ 658	€ 351	€ 253	€ -19	€ -498	€ -716
Bovenmatig EV in % vh Norm EV	30%	17%	10%	-1%	-18%	-26%
Publiek EV per Leerling	€ 2.613	€ 2.209	€ 2.594	€ 2.403	€ 2.087	€ 1.881
Normatief EV per leerling	€ 2.010	€ 1.887	€ 2.363	€ 2.420	€ 2.542	€ 2.537
Bovenmatig EV per leerling	€ 603	€ 321	€ 231	€ -17	€ -456	€ -656
Solvabiliteit 2	57%	49%	60%	61%	60%	60%
Liquiditeit	2,42	2,14	2,41	2,37	2,04	1,83
Huisvestingsratio	0,06	0,05	0,06	0,07	0,07	0,07
Weerstandvermogen	25%	24%	26%	24%	21%	19%
Weerstandvermogen (ex MVA)	-3%	-2%	-1%	0%	-3%	-4%
Rentabiliteit	-0,81%	-4,40%	1,99%	-1,75%	-2,90%	-1,89%
Resultaat per Leerling	€ -86	€ -404	€ 221	€ -192	€ -316	€ -206

De ontwikkeling van het normatief eigen vermogen, publiek eigen vermogen en bovenmatig eigen vermogen Het Amsterdams Lyceum. Exclusief de impact van de verbouwing Duurzaamheid op de MVA.

Wanneer we het vermogen bekijken inclusief de impact van de verbouwing Duurzaamheid, dan is er geen sprake meer van bovenmatig vermogen en door de geplande afbouw en het verduidelijken van publieke en private reserves, is er ook na het afschrijven van deze verbouwing over 10 jaar sprake van een publiek vermogen dat binnen de normen van de inspectie

ligt. Dit wordt verklaard door de verwerking van de verbouwing duurzaamheid in de balans en MVA, door privaat en publiek eigen vermogen duidelijk herkenbaar te administreren en door opgebouwd vermogen planmatig in te zetten voor het onderwijs.

De schoolleiding analyseert, evalueert en weegt ieder half jaar risico's die een goede bedrijfsvoering en de onderwijskwaliteit kunnen bedreigen. Op basis hiervan ontstaat een top 10 van alle geïdentificeerde risico's. Deze vertegenwoordigen gezamenlijk een benodigde weerstandscapaciteit van €1.445.000.



Het vermogen is sinds 2020 substantieel toegenomen door een positief resultaat als gevolg van de NPO-middelen en corona. In 2023 werd nog een laatste deel van de NPO-middelen uitbetaald (7/12e van de beschikking voor schooljaar 2022-2023).

Naast de impact van NPO-middelen is het van belang dat er voldoende liquiditeit overblijft om op langere termijn investeringen in de huisvesting in het monumentale pand te financieren. Mede als gevolg van de net ingevoerde afschrijvingssystematiek, zijn de huisvestingslasten nu laag.

## 1.4 Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat is verwerkt in de reserves en per reserve is het publieke, dan wel private karakter van de reserve weergegeven.

€		Saldo 1-1-2023	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2023
<b>Algemene reserves</b>					
Algemene reserve publiek	publiek	1.776.887	105.866	-11.722	1.871.031
Algemene reserve privaat	privaat	3.693	24.585	11.722	40.000
Totaal algemene reserves		1.780.580	130.451	0	1.911.029
<b>Bestemmingsreserves</b>					
Reserve personeel	publiek	150660	-23.083		127.577
Reserve NPO	publiek	234.872	72.628		307.500
Res. personeel-nav conv.najaar 2019	publiek	-	-		-
Reserve Post Covid 19	publiek	-	-		-
Reserve gebouwen en terreinen	publiek	612.843	-162.843		450.000
Private lasten verduurzaming en ouderbijdrage	Privaat	-	225000		225000
Reserve Jef Colle	privaat	28.149	-1074		27.075
Reserve Solidariteitsfonds leerlingen	privaat	50000	-		50000
Reserve reizen FLE en CI	privaat	-	-		-
Totaal bestemmingsreserves		1.076.524	110.628	0	1.187.152
<b>Herwaarderingsreserve</b>					
<b>Totaal eigen vermogen</b>		<b>2.857.104</b>	<b>241.079</b>	<b>0</b>	<b>3.098.181</b>

De *reserve personeel* wordt aangehouden om urgente personele kosten op te kunnen vangen. Ook op Het Amsterdams Lyceum hebben we soms te maken met mensen die op initiatief van de school vertrekken (door langdurige ziekte, een conflict of onvoldoende functioneren). Daarnaast vertrekken personeelsleden soms tijdens het schooljaar en kunnen we niet altijd snel een geschikte vervanger vinden. In dit soort omstandigheden worden kosten gemaakt voor ontslag, wachtgeld, tijdelijke inhuur, werving en selectie en soms voor juridisch advies. Deze bedragen kunnen afhankelijk van de functie en situatie behoorlijk oplopen en daarom wordt een reserve aangehouden.

Overeenkomstig de richtlijnen worden er voorzieningen aangehouden voor de verplichtingen die voortvloeien uit toekomstige *jubilea*, de kosten die voortvloeien uit het verlofsparen als gevolg van keuzes in het *Levensfasebewust Personeelsbeleid* en het Spaarverlof. Zoals eerder vermeld zijn voor deze laatste twee voorzieningen dotaties opgenomen.

Sommige voorziene kosten rondom personeel zijn verwerkt in de voorzieningen, de reserve fungeert daarom tevens als 'communicerend vat' met de voorzieningen. Voorzieningen mogen uitsluitend worden ingericht wanneer de kosten een zeer grote mate van waarschijnlijkheid kennen, de reserve geeft ruimte om een buffer in te richten voor het geval er zich meer kosten voordoen dan voorzien.

## 1.5 Materiële vaste activa en investeringsbeleid

Het investeringsbeleid van Het Amsterdams Lyceum is gericht op kwaliteitsverbetering van het onderwijs, personeel en organisatie. Daarnaast zijn duurzaamheid en klimaat medebepalende principes.

Om het beeld zuiver te houden worden investeringen die geheel zijn afgeschreven afgeboekt. Via taxatie is de vervangingswaarde van de inventaris vastgesteld op 5,1 miljoen euro. Verzekeringstechnisch wordt 20% hiervan geacht basisinventaris te zijn, waarvoor de gemeente Amsterdam bij volledige vervanging verantwoordelijk is. Elektronische apparatuur wordt afgeschreven in drie jaar, overige inventaris in tien jaar. Er wordt lineair afgeschreven ten opzichte van de verkrijgingsprijs. Omdat de werkelijke gebruiksduur de economische levensduur in vrijwel alle gevallen ruim overtreft, wordt geen rekening gehouden met restwaarde.

In 2023 is de verduurzaming van het hoofdgebouw verantwoord, waarna ook het laatste deel van de subsidie is vrijgevallen. Na de verbouwing het scheikundelokaal in 2022 is het toen verplaatste computerlokaal nu voorzien van een nieuwe vloer met ingewerkte bekabeling en definitief ingericht met benodigde kasten.

Het onder de materiële vaste activa opgenomen onroerend goed bestaat uit de rectorswoning die in 1918 op een hoek van het schoolterrein werd gebouwd, en ook het schoolbuitenhuis Wolkenland dat in 1935 werd verworven. Het beleid is niet gericht op nieuwe investeringsactiviteiten op dit gebied, maar wel om de noodzakelijke onderhoudskosten zo veel mogelijk uit de baten te bekostigen. Er wordt gezocht naar mogelijkheden voor minimaal kostendekkende verhuur.

Door de stelselwijziging in 2017 wordt het vastgoed nu gewaardeerd op historische kostprijs. De markwaarde van de rectorswoning, getaxeerd in 2017, bedraagt € 2,3 miljoen. De markwaarde van schoolbuitenhuis Wolkenland bedraagt € 650.000. Er is geen recentere taxatie, wel wordt opgemerkt dat gezien de ontwikkelingen in de vastgoedmarkt mag worden aangenomen dat de huidige markwaarde hoger ligt dan het destijds vastgestelde bedrag.

## 1.6 Tot slot

Zoals al gemeld is in de exploitatiebegroting zowel aan de inkomsten als aan de uitgaven kant geen rekening gehouden met ontwikkelingen in de bedragen. Er is van uitgegaan dat de indexering in de bekostiging voldoende is om ontwikkelingen in prijs en loonkosten te voldoen. Dit past bij de bekostigingssystematiek zoals die door het ministerie wordt toegepast en waarin prijs- en cao-ontwikkelingen onderdeel zijn van de systematiek om de bekostiging jaarlijks bij te stellen. Het ministerie kijkt hierbij naar de ontwikkeling in prijzen voor het materiele deel van de bekostiging en de ontwikkeling in markt cao's voor het personele deel van de bekostiging. Doordat hier landelijke gemiddelden worden gebruikt kunnen voor de situatie van Het Amsterdams Lyceum kleine aanpassingen optreden. Deze zullen in perioderapportages worden gevolgd. De afschrijvingslasten zijn gebaseerd op historische trends, omdat een gedetailleerde investeringsbegroting niet beschikbaar is.

## 2 Overige ontwikkelingen gedurende het verslagjaar

Behalve het al besproken in de voorgaande hoofdstukken, zijn geen overige ontwikkelingen te melden.

### 3 Continuïteitsparagraaf

#### A. GEGEVENSSET

De exploitatiebegroting is vastgesteld in november 2023.

##### A1. Meerjarenbegroting

###### Exploitatie

Na een aantal grotere ingrepen in de afgelopen twee jaren, wordt in 2024 slechts bijgestuurd en is er geen sprake van grote wijzigingen in het beleid.

De NPO-activiteiten waren vanuit NPO-middelen al opgenomen in de meerjarenbegroting voor 2023 en zijn voortgezet in de meerjarenbegroting na 2023, waardoor een stabiel beleid zichtbaar wordt in de begroting.

In het schoolplan 2021/2022-2024/2025 hebben de beleidsvoornemens vorm gekregen in vijf pijlers voor ontwikkeling van het onderwijs, waarna met ingang van de begroting 2022 is gestart met diverse initiatieven, welke worden geëvalueerd, doorontwikkeld en bijgestuurd. Bij de begroting van 2023 is besloten de met de NPO-middelen gestarte activiteiten structureel door te zetten. Dit betreft onder meer het mentorprogramma, tutoring, examentraining en seizoenscholen.

Meerjarenbegroting	Prognose 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
3.1 Rijksbijdragen	10.773.479	10.538.280	10.472.944	10.516.858	10.471.200	10.471.200
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	220.000	209.600	209.600	209.600	209.600	209.600
3.5 Overige baten	1.120.000	1.234.500	1.210.500	1.210.500	1.210.500	1.210.500
<b>3 Baten</b>	<b>12.113.479</b>	<b>11.982.380</b>	<b>11.893.044</b>	<b>11.936.958</b>	<b>11.891.300</b>	<b>11.891.300</b>
4.1 Personeelslasten	9.035.000	9.290.000	9.290.000	9.290.000	9.290.000	9.190.000
4.2 Afschrijvingen	485.000	530.480	576.323	500.667	450.000	450.000
4.3 Huisvestingslasten	561.000	526.000	526.000	526.000	526.000	526.000
4.4 Overige lasten	1.885.000	1.843.000	1.843.000	1.843.000	1.843.000	1.723.000
<b>4 Lasten</b>	<b>11.966.000</b>	<b>12.189.480</b>	<b>12.235.323</b>	<b>12.159.667</b>	<b>12.109.000</b>	<b>11.889.000</b>
6 Financiële baten en lasten	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
<b>1 Resultaat</b>	<b>144.979</b>	<b>-209.600</b>	<b>-344.779</b>	<b>-225.209</b>	<b>-220.200</b>	<b>-200</b>

De prognose 2023 is gebaseerd op de cijfers en informatie bij de derde kwartaalrapportage. Deze wijken af van de realisatie 2023, doordat de realisatie over het vierde kwartaal, de dotatie aan voorzieningen en de correcties bij de accountantscontrole in deze prognose zijn meegenomen op basis van inschattingen uit het verleden. Deze schatting was minder zuiver, doordat voorgaande boekjaren sterk zijn beïnvloed door incidentele baten en de impact van de coronacrisis. Ook zijn er in 2022 meer correcties geweest op de administratie op aangeven van de accountant dan eerdere jaren.

De meerjarenbegroting is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- We blijven streven naar een aantal leerlingen tussen 1090 en 1100, en meerjarig wordt gerekend met 1092 leerlingen. De bekostiging 2024 is gebaseerd op de leerlingentelling op 1 oktober 2023.
- In 2024 vervallen de NPO-inkomsten. In de begroting is sprake van een meerjarig negatief resultaat. Eind 2022 is hiertoe besloten. We achten dit verantwoord op basis van het volgende:
  - Komende jaren is een negatief resultaat wenselijk ter besteding van de positieve resultaten uit de afgelopen jaren. Voor de jaren 2023 – 2027 wordt een totaal negatief resultaat begroot van € 1.100.000. Dit vormt de voorgenomen bestemming voor de in 2019 - 2021 opgebouwde reserve van € 1.500.000.

- We constateren dat jaarlijks extra middelen beschikbaar komen vanuit de overheid. Ook voor de komende jaren is dit al zichtbaar in de begroting van OCW in aanzienlijke bedragen. In 2022 en 2023 heeft Het Amsterdams Lyceum geen subsidie basisvaardigheden toegewezen gekregen, maar landelijk loopt een lobby om deze middelen via de lumpsum te verdeelen. Het is bijzonder lastig deze extra middelen op korte termijn kwalitatief goed in te zetten voor onderwijs en daarom is het wenselijk hierop te anticiperen.

We verwachten dus komende jaren hogere baten die we nog niet kunnen begroten en stemmen ons lange termijnbeleid af op deze ontwikkeling om zo een stabiel beleid te voeren en structurele onderbesteding te voorkomen. Zo kunnen we maximaal en kwalitatief investeren in het onderwijs. Ook met het oog op de arbeidsmarkt is een stabiel beleid zeer wenselijk. Hier staat tegenover dat de beschikbare reserves en de gemaakte keuzes voldoende ruimte bieden om tijdig bij te sturen wanneer de omstandigheden hierom vragen. Concreet kunnen externe en interne begeleiding snel op een lager niveau worden geboden, zoals dat ook voor corona het geval was.

Afhankelijk van de ontwikkelingen in de komende jaren zal vanaf 2028 of 2029 een verlaging van de lasten moeten plaatsvinden. In de begroting is deze richting aangegeven door af te schalen op de met de NPO-middelen gestarte onderdelen als huiswerkbegeleiding, tutoring, examentraining en uitbreiding mentoruren. Hoe dit vorm zal krijgen zal duidelijk worden vanuit het meerjaren schoolplan wat wordt opgesteld voor de periode 2025 – 2029.

## Balans

Meerjarenbalans	Realisatie 2022	Prognose 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
<b>Activa</b>	6.673.264	6.374.830	6.017.180	5.529.351	5.139.692	4.755.042	4.590.392
Vaste Activa	3.123.053	2.996.394	2.931.150	2.828.117	2.746.187	2.562.984	2.269.243
Materiële vaste activa	3.123.053	2.996.394	2.931.150	2.828.117	2.746.187	2.562.984	2.269.243
Vlottende Activa	3.550.211	3.378.436	3.086.030	2.701.234	2.393.505	2.192.058	2.321.149
Vorderingen	542.423	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000
Liquide middelen	3.007.788	3.218.436	2.926.030	2.541.234	2.233.505	2.032.058	2.161.149
<b>Passiva</b>	6.673.264	6.374.830	6.017.180	5.529.351	5.139.692	4.755.042	4.590.392
<b>Eigen Vermogen</b>	3.787.793	3.756.455	3.546.855	3.202.076	2.976.867	2.756.667	2.756.467
Eigen Vermogen	2.857.103	2.825.765	2.616.165	2.271.386	2.046.177	1.825.977	1.825.777
Algemene reserve publiek	1.776.887	1.849.786	1.769.489	1.424.710	1.199.501	979.301	979.101
Algemene reserve privaat	3.694	5.024	5.024	5.024	5.024	5.024	5.024
Bestemmingsreserve publiek	1.076.524	970.955	841.652	841.652	841.652	841.652	841.652
Voorzieningen	930.690	930.690	930.690	930.690	930.690	930.690	930.690
<b>Vreemd Vermogen</b>	2.885.471	2.618.375	2.470.325	2.327.275	2.162.825	1.998.375	1.833.925
Langlopende schulden	1.421.425	1.238.375	1.055.325	872.275	707.825	543.375	378.925
Kortlopende schulden	1.464.046	1.380.000	1.415.000	1.455.000	1.455.000	1.455.000	1.455.000

Hierboven de balans zoals vastgesteld in november 2023, bij de bespreking van de meerjarenbegroting. Het definitieve resultaat 2023, zoals weergegeven in de jaarrekening, wijkt af van de geprognosticeerde balans hierboven. Vanuit het wettelijk kader worden hier de cijfers uit de meerjarenbegroting gedeeld.

Onder Deel II, hoofdstuk 1 Financiële Positie op Balansdatum zijn de ontwikkelingen en de relatie met de balans toegelicht.

Onderstaande tabel bevat de specificatie van het Eigen Vermogen zoals in de jaarrekening 2023 opgenomen.

€		Saldo 1-1-2023	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2023	
<b>Algemene reserves</b>						
	Algemene reserve publiek	publiek	1.776.887	105.866	-11.722	1.871.031
	Algemene reserve privaat	privaat	3.693	24.585	11.722	40.000
	<b>Totaal algemene reserves</b>		<b>1.780.580</b>	<b>130.451</b>	<b>0</b>	<b>1.911.029</b>
<b>Bestemmingsreserves</b>						
	Reserve personeel	publiek	150660	-23.083		127.577
	Reserve NPO	publiek	234.872	72.628		307.500
	Res.personeel-nav conv.najaar 2019	publiek	-	-		-
	Reserve Post Covid 19	publiek	-	-		-
	Reserve gebouwen en terreinen	publiek	612.843	-162.843		450.000
	Private lasten verduurzaming en ouderbijdrage	Privaat	-	225000		225000
	Reserve Jef Colle	privaat	28.149	-1074		27.075
	Reserve Solidariteitsfonds leerlingen	privaat	50000	-		50000
	Reserve reizen FLE en CI	privaat	-	-		-
	<b>Totaal bestemmingsreserves</b>		<b>1.076.524</b>	<b>110.628</b>	<b>0</b>	<b>1.187.152</b>
<b>Herwaarderingsreserve</b>						
	<b>Totaal eigen vermogen</b>		<b>2.857.104</b>	<b>241.079</b>	<b>0</b>	<b>3.098.181</b>

## Privaat vermogen

### Privaat vastgoed

Het Amsterdams Lyceum heeft vanuit haar historie twee gebouwen die worden gezien als privaat bezit van de school. Wolkenland, het buitenverblijf voor werkweken, en de voormalige rectorwoning, Valeriusplein 13. De kosten voor onderhoud en periodieke renovaties van beide gebouwen zijn niet opgenomen in de publieke bekostiging van de school, terwijl deze gebouwen regelmatig onderhoud nodig hebben.

De lasten voor renovaties en grotere investeringen moeten in beginsel worden betaald vanuit de private middelen van de school. Deze middelen bestaan kortgezegd uit ouderbijdragen en baten vanuit de exploitatie van Wolkenland en verhuur van de rectorwoning. De laatste jaren is er groot onderhoud geweest aan beide panden en er moet ook in de komende periode nog het een ander gebeuren om ze weer goed aan te sluiten aan de moderne tijd. Stapsgewijs zal het in Wolkenland gaan om een renovatie van het pand. Bij de rectorwoning gaat het, in afwachting van een besluit over de toekomst van deze woning, om aanpassingen die nodig zijn om het pand geschikt te maken en te houden voor verhuur.

## Private reserve

De opbrengsten van Wolkenland en van de voormalige rectorwoning hebben door corona en wisselingen wat onderbrekingen gekend, waardoor de opbrengsten lager lagen dan voorzien. Het gevolg is dat de private reserve onder het wenselijke niveau ligt. Vanuit het positieve resultaat 2023 is een toewijzing gedaan waardoor de private reserve ultimo 2023 40.000 euro zal bedragen. Daarnaast is een private bestemmingsreserve gevormd van 225.000 euro om noodzakelijk onderhoud aan privaat vastgoed te kunnen doen en verduurzamingsmaatregelen uit te voeren (wenselijk en noodzakelijk om dit vastgoed op lange termijn te kunnen blijven gebruiken) en eventuele schommelingen in private baten vanuit ouderbijdragen op te kunnen vangen. In brede zin is in de jaarrekening dit jaar verduidelijkt welke middelen privaat zijn en welke publiek. Enerzijds vanuit de wens hierover transparant te zijn, anderzijds, omdat in regelgeving steeds vaker en scherper onderscheid wordt gemaakt tussen private en publieke middelen.

Over 2023 is sprake van een ruim positief resultaat. Tegelijkertijd heeft HAL in 2023 € 115.000 ontvangen aan specifieke ouderbijdragen voor de werkweek in Wolkenland. Deze kosten mogen ook uit publieke middelen worden betaald.

De schoolleiding heeft besloten de kosten voor werkweken 2023 te betalen vanuit de onderwijsmiddelen en de ontvangen ouderbijdragen Wolkenland integraal te bestemmen als private reserve. Ook waren er incidentele rentebaten van 110.000 euro. Deze rentebaten zijn ingezet voor onderwijs, waardoor een deel van de ouderbijdragen kan worden aangewend voor het in stand houden van het private vastgoed. Op deze wijze is de private bestemmingsreserve gevuld. Dit zal met name worden aangewend om de instandhouding van en werkweken in Wolkenland te kunnen blijven garanderen, het opvangen van eventuele schommelingen in de baten uit vrijwillige ouderbijdragen en voor het overbruggen van tijdelijke verschillen in inkomsten en uitgaven ten aanzien van de rectorwoning. Hiermee ontstaat een gezondere verhouding tussen privaat vastgoed en de private reserve.

## Huisvesting

De in 2021 gestarte verbouwing in het kader van verduurzaming is in de zomer van 2022 afgerond en in 2023 is de verantwoording afgerond. Voor komende jaren staan er geen majeure investeringen of verbouwingen gepland. Wel zullen volgens begroting een aantal kleinere investeringen in 2024 worden opgepakt.

Investerings > 10/m	2024
Oplossing kou-problemen	€ 100.000,00
AVIO	€ 70.000,00
Computers	€ 60.000,00
Vernieuwen telefooninstallatie	€ 10.000,00
Diverse vervangingen	€ 60.000,00
<b>Totaal</b>	<b>€ 300.000,00</b>

## A2 Kengetallen

Vanuit voorgaande volgt dat er een financieel gezonde organisatie staat met meer dan voldoende ruimte om de komende jaren het onderwijs vorm te geven en de noodzakelijke investeringen te doen. Er is sprake van meer investeringsruimte dan nu wordt benut. Met uitzondering van het bovenmatig vermogen, blijven alle kengetallen binnen de normen die de Inspectie van het Onderwijs hiervoor hanteert. In de kengetallen is het private deel van het eigen vermogen buiten beschouwing gelaten in overeenstemming met vigerende regelgeving.

Kengetallen	Realisatie 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Signaleringswaarde
<b>Liquiditeit</b> (Vlottende activa / kortlopende schulden)	2,44	2,18	1,86	1,65	1,51	1,60	ondergrens: < 1,0
<b>Solvabiliteit 2</b> ((eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal)	57%	55%	54%	54%	53%	55%	ondergrens: < 30%
<b>Rentabiliteit</b> (resultaat / baten)	2%	-2%	-3%	-2%	-2%	0%	
<b>Weerstandsvermogen</b> (eigen vermogen / Totaal baten)	25%	22%	19%	17%	15%	15%	ondergrens: < 5%

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Leerlingaantal	1.072	1.072	1.092	1.092	1.092	1.092
Formatie (fte)	93,6	93,9	93,9	93,9	93,9	92,4

4. Kengetallen personeel en leerlingen						
FTE Directie		3.90	3.90	3.90	3.90	2.90
FTE OP		71.00	71.00	71.00	71.00	70.50
FTE OOP		19.00	19.00	19.00	19.00	19.00
FTE Totaal		93.90	93.90	93.90	93.90	92.40
Aantal leerlingen		1,072	1,092	1,092	1,092	1,092

De leerling prognose van Het Amsterdams Lyceum op basis van bevolkingsgroei, DUO en de belangstelling in de afgelopen jaren is positief. In de praktijk wordt het aantal leerlingen beperkt tot maximaal 1100 leerlingen door de beschikbare ruimte in het gebouw en voor de begroting wordt uitgegaan van 1092. De personele inzet is beleidsmatig gekoppeld aan het leerlingenaantal en daarom stabiel.

Vanaf 2024 wordt een negatief resultaat begroot. In 2024 zal dit worden opgevangen vanuit de bestemmingsreserve NPO. Na 2025 komt dit ten laste van de algemene reserve. Dit is een bewuste keuze om zo bovenmatig vermogen af te bouwen en eerdere positieve resultaten in te zetten voor het onderwijs.

### A3 Liquiditeitsprognose

Zoals inzichtelijk is gemaakt in onderstaande kengetallen uit de begroting 2024 zal de liquiditeit de komende vijf jaar teruglopen van 2,7 miljoen euro naar 1,9 miljoen euro. Daarmee kan Het Amsterdams Lyceum ruimschoots aan haar verplichtingen voldoen. Wel wordt hierbij opgemerkt dat er slechts beperkt sprake is van een meerjarige investeringsplanning. Veel vervangingsinvesteringen vinden later plaats dan op basis van de afschrijvingstermijn mag worden verwacht, doordat bijvoorbeeld meubilair en ICT langer worden gebruikt dan de afschrijvingstermijn. In de meerjarenbegroting is gerekend met aannames, waar dus ook een zekere mate van onzekerheid bij hoort. De liquiditeit is echter dusdanig ruim dat er ruimte is om aanvullende investeringen te doen als het bestuur dit wenselijk acht. Hierdoor zijn deze fluctuaties ook geen bedreiging voor de organisatie, al is het wel van belang regelmatig de stand van zaken te beoordelen en beleid bij te sturen waar nodig. Dit gebeurt in ieder geval twee keer per jaar.

Kengetallen	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Absolute omvang liquide middelen	€2.697.207	€2.312.411	€2.004.682	€1.803.234	€1.932.326
Liquiditeit (current ratio)	2,0	1,7	1,5	1,3	1,4

## B. OVERIGE RAPPORTAGES

### B1. Het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Scholen worden doorlopend geconfronteerd met risico's. Voorbeelden van dergelijke risico's zijn onvoldoende bekostiging vanuit de overheid, incidentele inkomsten die wegvallen, incidenten met een negatief effect op het imago van de school en een onevenwichtige samenstelling van het personeelsbestand.

Om een goede bedrijfsvoering en onderwijskwaliteit te kunnen garanderen, is het belangrijk dit soort risico's goed beheersen. In 2021 is een nieuw risicomanagementbeleid geïmplementeerd. Hierbij wordt proactief gekeken welke factoren binnen de school een bepaald risico vormen en welke gevolgen zo'n risico kan hebben. Aan de hand hiervan wordt vervolgens bepaald hoe hierop te reageren: welke beheersmaatregelen worden genomen om te voorkomen dat dit risico daadwerkelijk optreedt? En hoeveel buffervermogen is nodig in relatie tot de resterende risico's?

Met een gestructureerde aanpak kunnen risico's vooraf proactief worden beheerst in plaats van ad-hoc achteraf maatregelen te treffen.

Het risicomanagementbeleid van Het Amsterdams Lyceum heeft als doel de continuïteit op korte termijn en lange termijn te waarborgen door het beheersen van risico's en het vertrouwen in de organisatie te waarborgen.

De schoolleiding doorloopt twee keer per jaar de risicoanalyse. De top tien risico's worden vastgelegd in een rapportage voor de Raad van Toezicht, evenals alle risico's met een score vanaf 17. In het overleg van de schoolleiding kunnen maatregelen worden vastgesteld om de risico's te beheersen.

Voor risico's, met een financieel gevolg in klasse 5 geldt een meldplicht aan de rector-bestuurder, aangezien dergelijke risico's ernstige gevolgen voor de bedrijfsvoering kunnen hebben.

De conclusies die uit dit risicoprofiel worden getrokken, weerspiegelen de risicohouding. Er wordt niet gestreefd naar volledige zekerheid, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de keuze voor eigenrisicodragerschap voor de WGA en de ZW-flex, en ook uit het kiezen voor een eigen behoud van € 200.000 bij het verzekeren van loonschade als gevolg van ziekteverzuim. Voor sommige risico's worden op basis van deze risicohouding bestemmingsreserves aangehouden, zoals in de volgende paragraaf wordt uiteengezet. Daarnaast worden er voorzieningen gevormd, volgens de richtlijnen voor de jaarrekening, zodat toekomstige verplichtingen kunnen worden nagekomen.

Voor de prestatiesturing die direct verband houdt met het financieel beheer en daarmee verwante beheersaspecten als onderhoud, wordt gebruik gemaakt van de volgende instrumenten. Naast een meerjarenraming die ten minste vier jaar omvat, wordt jaarlijks in oktober een definitieve begroting vastgesteld, die in principe maatgevend is voor het in april op te stellen formatieplan. Voorafgaand hieraan wordt een prognose opgesteld voor het lopende jaar naar aanleiding van de dan beschikbare prognoses over de personeelslasten. Dit om optimale inzet van de middelen voor het primair proces te garanderen.

Controle op het verloop van de begrotingscyclus wordt uitgeoefend op basis van maandrapportages op het gebied van personeelslasten en materiële kosten. Dit resulteert in kwartaalrapportages en uiteindelijk in het financieel jaarverslag. Het toezicht op de planning & control-cyclus is opgedragen aan de financieel manager onder verantwoordelijkheid van de rector-bestuurder.

In de paragraaf *Ontwikkelingen kwaliteitszorg* werd al uiteengezet hoe het interne beheersingssysteem van het studierendement is opgezet.

## B2. Verslag intern toezichthoudend orgaan

### *Omvang en inrichting*

De Raad van Toezicht van de vereniging Het Amsterdams Lyceum bestond tot 1 augustus 2023 uit vijf leden, en is per die datum uitgebreid naar zes leden om te komen tot een goede werkverdeling en te anticiperen op vertrek van de voorzitter na schooljaar '23/'24. De meeste leden zijn ouders van zittende leerlingen. In de statuten is in overeenstemming met de eisen van de Code Goed Onderwijsbestuur voor de leden van de Raad van Toezicht een maximale zittingstermijn van twee maal vier jaar vastgelegd. Het lidmaatschap van de Raad van Toezicht is onbezoldigd.

De samenstelling van de Raad van Toezicht en een overzicht van nevenfuncties naar de situatie per 31 december 2023, is opgenomen in bijlage 1 bij deze Continuïteitsparagraaf.

### *Vergaderactiviteiten en inrichting toezicht*

In het verslagjaar vergaderde de Raad van Toezicht vier maal met de rector-bestuurder en éénmaal besloten met de zelfevaluatie als belangrijkste onderwerp. Daarnaast werd tweemaal een overleg gehouden met de MR en nam de Raad deel aan de Algemene Vergadering van de vereniging. De Raad van Toezicht heeft een aantal werkzaamheden voortvloeiend uit het toezicht opgedragen aan drie commissies: de remuneratiecommissie, de audit-commissie en de commissie onderwijskwaliteit. De commissies bestaan uitsluitend uit leden van de Raad van Toezicht.

In de vergaderingen met de rector-bestuurder werd aan de Raad informatie verstrekt over de algemene toestand van de school. Daarnaast werd verslag uitgebracht over: de resultaten van het onderwijs (in- door- en uitstroomcijfers - IDU) en de kwaliteitszorg, het personeelsbeleid (formatieplan), de stand van de onderwijsinnovatie, marktpositie en werving, en de door de schoolleiding opgestelde risicoanalyse voor het jaar 2023. Bijzondere aandacht ging uit naar het voorkomen van ongepast en grensoverschrijdend gedrag van personeel jegens leerlingen, waar de Inspectie van het Onderwijs onderzoek naar gedaan heeft. De Raad heeft met de rector-bestuurder het plan van aanpak in het kader van de herstelopdracht van de Inspectie besproken. Ook bij het herstelonderzoek heeft een delegatie van de Raad gesproken met de Inspectie. De Raad is tevreden dat de school gelukt is om te voldoen aan de herstelopdracht van de Inspectie en is verheugd dat de verbetering op dit punt schoolbreed gedragen wordt. Een ander onderwerp van gesprek met de rector-bestuurder was het psychisch welzijn van leerlingen na de Covid-periode.

Verder werd aan de hand van de diverse rapportages vastgesteld dat de interne risicobeheersings- en controlesystemen kwalitatief op peil zijn en adequaat functioneren. De toezichthouder vergewiste zich er voorts van dat de Code Goed Onderwijsbestuur in de organisatie wordt nageleefd, dat gehandeld wordt conform het inkoopbeleid en het treasurystatuut en dat er voldoende aandacht is voor het zorgvuldig naleven van wet- en regelgeving (compliance, VOG's). Er zijn geen afwijkingen van de code vastgesteld. Werkgeversrol/ remuneratiecommissie

In het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht in de rol van werkgever de rector-bestuurder begeleid in de reguliere vergaderingen en frequente gesprekken. Het accent lag hierbij op ondersteuning en koersbepaling in relatie tot actuele beleidsvraagstukken, zoals verbetering van de kwaliteitszorg en structurele verbetering van de bedrijfsvoering en de professionele cultuur.

De Raad van Toezicht heeft in 2021 een procedure vastgelegd voor evaluatie en beoordeling van het functioneren van de rector-bestuurder, waarvoor in de AV van 2022 het Toezichtreglement technisch werd aangepast. In het kader van de actieve werkgeversrol werd aan het begin van het schooljaar '23/'24 een functioneringsgesprek gevoerd, mede aan de hand van de uitkomsten van de evaluatietool voor bestuurders van de VO-academie. Ook werden daarbij de doelen rector-bestuurder voor het komend schooljaar besproken

en vastgelegd. Naast de reguliere vergaderingen met de Raad heeft de voorzitter heeft regelmatig contact met de rector-bestuurder.

### *Financieel toezicht*

De Raad van Toezicht benoemde een accountant voor het verslagjaar 2023 en verleende goedkeuring aan de exploitatiebegroting 2024, de meerjarenbegroting 2024 t/m 2028, de financiële jaarrekening 2022 zoals voorgelegd aan de AV, en het Bestuursverslag 2022. Aan de hand van het accountantsverslag over 2022 werd door de Raad van Toezicht vastgesteld dat de geldmiddelen in dat jaar rechtmatig werden verworven en besteed, dat de opbrengsten en uitgaven juist en volledig in het financieel jaarverslag waren verantwoord en dat de balans een getrouw beeld gaf van de financiële positie van de vereniging HAL en daarmee geconsolideerde entiteit de Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum. Belangrijk aandachtspunt hierbij was in 2023 de accountantscontrole van de verantwoording subsidie duurzaamheid van de gemeente Amsterdam. De Raad van Toezicht waarborgt een goede uitoefening van haar toezichtrol middels de auditcommissie die toeziet op rechtmatige verwerving van middelen en rechtmatige verwerving en besteding en verdiepende en kritische vragen stelt over benchmark analyse en afwijkingen van de begroting. In het verslagjaar werd aandacht besteed aan de doelmatigheid van de bestedingen. Beleidsvoornemens met betrekking tot formatie werden beoordeeld op het relatieve belang ten opzichte van andere bestedingen en de mate waarin verwacht mocht worden dat ze een bijdrage aan de onderwijsopbrengsten en kwaliteitszorg konden leveren.

Voorgenomen investeringen werden beoordeeld naar de absolute bedragen die ermee gemoeid waren in relatie tot de te verwachten meerwaarde voor het onderwijsproces.

Enkele voorbeelden om het voorgaande te concretiseren:

- Er is een inkoop- en aanbestedingsbeleid waarin rechtmatige en doelmatige besteding samenkomt. De school rapporteert over de uitkomst van aanbestedingsprocedures.
- Er is sprake van een procuratieschema dat intern wordt gevolgd. De rector-bestuurder bespreekt regelmatig welke grote uitgaven gedaan zijn en worden gepland met de conrectoren en op hoofdlijnen met de Raad van Toezicht.
- Het formatieplan wordt jaarlijks in de oktober vergadering gedeeld met en besproken in de Raad van Toezicht.
- Het Amsterdams Lyceum maakt gebruik van diverse landelijke subsidieregelingen, zoals de NPO-geldstromen. De rector-bestuurder bespreekt met de Raad van Toezicht welke lessen de organisatie trekt uit de inzet van subsidieactiviteiten voor het reguliere onderwijs. Voorbeelden hiervan zijn de inzet op een sterker mentoraat en de aanstelling van een orthopedagoge als aanvulling op het zorgteam.
- Het Amsterdams Lyceum participeert in diverse netwerken en organisaties om te leren van andere scholen en sectorale ontwikkelingen. In de maart vergadering van de Raad van Toezicht was de participatie in externe netwerken onderwerp van gesprek.
- De Raad van Toezicht beoordeelde de belangrijkste financiële risico's aan de hand van de risicoanalyse die elders in dit verslag aan de orde komt.
- De auditcommissie heeft aandacht gehad voor de financiële verantwoording van publieke versus private middelen bijvoorbeeld met betrekking tot reizen en beheer van Wolkenland en de voormalige rectorswoning.

De Raad van Toezicht meent dat de materiële als de personele uitgaven voldoen aan daaraan te stellen eisen van soberheid, rechtmatigheid en doelmatigheid. Vastgesteld werd dat de omvang van de formatie onderwijzend personeel aan de onderwijsvraag is getoetst en dat de inzet van het onderwijsondersteunend personeel toereikend is. De materiële uitgaven en de onderhoudsposten wijzen op doelmatigheid en zorgvuldig beheer, terwijl de gebouwen in uitstekende staat verkeren. Er is geconstateerd dat de algehele overhead in het verslagjaar in lijn zijn met benchmark-gegevens die voor een VO-school van deze omvang beschikbaar zijn.

## Zelf-evaluatie

De Raad van Toezicht baseerde zich in 2023 allereerst op de informatie die verstrekt werd door de rector-bestuurder. Geconstateerd werd dat deze informatie voldeed aan de daaraan te stellen eisen en in het bijzonder aan de specificaties die bij de opdrachtverstrekking daartoe werden geformuleerd. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht ook op eigen initiatief anderen in de organisatie (o.a. MR, de conrectoren en docenten in het kader van onderwijskwaliteit) bevroegd.

Het eigen functioneren van de Raad van Toezicht in 2023 werd in januari 2024 geëvalueerd in een besloten vergadering onder leiding van de voorzitter. Vertrekpunt was de uitkomst van een enquête ten behoeve van zelf-evaluatie, waaraan alle leden hadden deelgenomen. Men kwam tot de conclusie dat het toezicht in 2023 adequaat heeft gefunctioneerd, dat men voldoende geïnformeerd was en dat de samenwerking zowel onderling, als met de rector-bestuurder naar tevredenheid verliep.

Voor 2023 waren de volgende aandachtspunten geformuleerd:

- Toezicht op organisatiecultuur
- Diversiteitsbeleid
- De onderwijscommissie zal het thema toekomstige aanpassingen in examinering agenderen.

Men kwam tot de conclusie dat deze punten uit de vorige evaluatie voldoende waren opgepakt en dat dit voldoende vertrouwen gaf om volgende stappen te kunnen zetten.

Voor 2024 werden de volgende conclusies/ aandachtspunten geformuleerd:

- Werving van twee nieuwe leden ter vervanging van twee vertrekkende leden, waarvan één op voordracht van de MR, het kiezen van een nieuwe voorzitter en zorgen voor een goede overdracht van de oude naar de nieuwe voorzitter.
- Aandacht blijven geven aan toezicht op cultuur (omgangsvormen binnen de school).

Aandacht blijven geven aan de klankbordfunctie voor de rector-bestuurder.

### B3. Evaluatie eigen functioneren bestuur

De rector-bestuurder vormt samen met de conrector onderwijs en de conrector bedrijfsvoering de driehoofdige schoolleiding. Onder leiding van de rector-bestuurder werkt de schoolleiding als team en binnen die samenwerking is er voortdurend aandacht voor de bestuurlijke kernwaarden die worden benoemd in de Code Goed Onderwijsbestuur: integriteit, betrouwbaarheid, zorgvuldigheid, verantwoordelijkheid, rechtmatigheid, openheid en transparantie. In een open gesprekscultuur toetsten de leden van de schoolleiding over en weer het handelen en de intenties op de volgende aspecten:

- Voorbeeldgedrag en professioneel en ethisch verantwoord handelen en hierop aanspreekbaar zijn;
- Goed werkgeverschap en het met de docenten streven naar optimale leer-, ontwikkel- en vormingsresultaten bij de leerlingen;
- Efficiënte en effectieve bedrijfsvoering en financiële continuïteit passend bij het publieke karakter van de organisatie;
- Naleving van wet- en regelgeving en rechtmatige besteding van middelen in de geest van wat passend en gewenst is bij het publieke karakter van de organisatie.

De schoolleiding toetste het eigen functioneren in de maand december. Op grond daarvan kwam de rector-bestuurder tot de conclusie dat het eigen handelen, en ook dat van de overige leden van de schoolleiding adequaat en efficiënt was en voldeed aan alle eisen die uit bovenstaande criteria voortvloeien.

### *Beleidsdoelen en beleidsvoornemens*

De rector-bestuurder streeft naar een bestuurscultuur die gericht is op de maatschappelijke doelen van de onderwijsorganisatie en die zich bewust is van het maatschappelijk debat over publieke belangen. Met dat uitgangspunt vervult hij ook zijn rol binnen De vereniging van schoolbesturen in het Amsterdamse voortgezet onderwijs (OSVO).

Belangrijkste doelen in het taakprofiel van de rector-bestuurder waren in 2023 voor het verslagjaar waren primair: goed onderwijs, goede resultaten, goede IDU-resultaten, tevreden leerlingen en tevreden ouders.

Daarnaast is er veel tijd en energie besteed aan sociale veiligheid. Er zijn grote stappen gezet in de zorg voor een open en veilig schoolklimaat. De rector-bestuurder draagt daarbij zorg voor voortdurende aandacht voor professioneel en integer gedrag.

In 2023 is ook de ontwikkelcultuur weer nader vormgegeven. Een voorbeeld daarvan is dat de 'Leerling-docentvragenlijst' vast onderdeel is geworden van de kwaliteitscyclus naast verplicht onderling lesbezoek voor alle docenten. Beide elementen dragen sterk bij aan de ontwikkelcultuur die op school wordt nagestreefd: medewerkers moeten de beste versie van zichzelf kunnen worden.

Ten slotte: de collectieve werkdrukverlichting uit de CAO VO is in nadrukkelijke en harmonieuze samenwerking met de PMR geconcretiseerd en geïmplementeerd. Een belangrijke opdracht waarin alle medewerkers zijn meegenomen. Werkdrukverlichting kan immers een bijdrage leveren aan het aantrekkelijk houden van werken in het onderwijs en op Het Amsterdams.

De onderwijsresultaten waren zoals eerder vermeld bevredigend.

Voor de professionele gesprekkencyclus van de rector-bestuurder met de Raad van Toezicht heeft de rector-bestuurder 360-graden feedback opgehaald en een zelfevaluatie opgesteld en beide gedeeld.

### *Evaluatie van het bestuur door de Raad van Toezicht*

Aan het begin van het schooljaar '23/'24 heeft de remuneratiecommissie van de Raad van Toezicht een functioneringsgesprek gevoerd met de rector-bestuurder, mede aan de hand van de uitkomsten van de evaluatietool voor bestuurders van de VO-academie en interne beraadslaging met de overige leden van de Raad. In dit gesprek is het al dan niet realiseren van de hierboven vermelde beleidsdoelen en het actuele functioneren in relatie tot de toekomstige opgaven van de organisatie besproken. In dit functioneringsgesprek zijn ook doelen en prioriteiten geformuleerd voor het schooljaar 2023/2024 en is besproken op welke behoefte de rector-bestuurder bij het realiseren daarvan heeft aan ondersteuning (van de Raad, van anderen) of scholing.

De Raad van Toezicht kwam tot de conclusie dat er volledig vertrouwen bestond in het handelen van de rector-bestuurder. Naast de resultaten die op de voornoemde beleidsdoelen voor schooljaar 2022/2023 zijn geboekt, heeft de rector-bestuurder volgens de intern toezichthouder gezorgd voor adequate voortgang van het onderwijs en voor continuïteit in de schoolorganisatie.

## BIJLAGE 1 bij de continuïteitsparagraaf

### 1.1 Raad van Toezicht van de vereniging Het Amsterdams Lyceum 2023

NAAM en e-mailadres	FUNCTIE	ROOSTER VAN AFTREDEN			BEZOLDIGDE NEVENFUNCTIES	ONBEZOLDIGDE NEVENFUNCTIES
		1e termijn	2e termijn	Aftreden		
dr.ir. M.J.P. Brugmans brugmans@xs4all.nl	voorzitter	2017	2020	2024	Bestuurslid Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS)	geen
mw. drs. G. Albrecht g.albrecht@piresearch.nl	Lid	2021	2025	2029	Directeur PI Research Lid van Erkeningscommissie Jeugdzorg en psychosociale/ pedagogische preventie Redactielid Handboek psychodiagnostiek voor de hulpverlening aan kinderen (uitgeverij Tijdstream)	geen
A. J. Arts anton.j.arts@gmail.com	Vice-voorzitter	2019	2023	2027	Managing Partner, SET Ventures  Lid Adviescommissie Seedfondsen, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	Adviseur/toezichthouder bij diverse ondernemingen waarin SET Ventures participeert
mw. dr. E.S.L. van Batenburg vanbatenburgeline@gmail.com	Lid	2022	2026	2030	Docentenopleider en onderzoeker Moderne Vreemde Talen, Hogeschool van Amsterdam Visitor tweektalig vo- en mbo scholen, Stichting Nuffic Vakexpert Engels vakvernieuwingscommissie Moderne Vreemde Talen, Stichting Leerplanontwikkeling	geen
drs. J.W. Cramer j.w.cramer@me.com	Lid	2020	2024	2028	Senior Advisor - Van Lanschot Kempen	Voorzitter Steunstichting Peetersschool Bestuurder Stichting Dutch Family Office Foundation
mr. J. M. Gerretsen gerretsen@gerretsen-advocatuur.nl	Lid	2023	2027	2031	Dir-/eigenaar Gerretsen Advocatuur	geen

### 1.2 Rector- bestuurder en schoolleiding van Het Amsterdams Lyceum

NAAM	FUNCTIE	Nevenfuncties
drs. T.E. van Veen	rector-bestuurder	geen
drs. T. Volbeda	conrector, plv.-rector	geen
mw. drs. S. Ludwig	conrector	geen

## BIJLAGE 2 bij de continuïteitsparagraaf- Risicomanagementanalyse feb 2024

#	2024	2023	Thema	Omschrijving risico	A/O/	Netto Kans	Netto Gevolg	Netto Risico	Top 10 (Netto risico)
—	1	1	Organisatie & Personeel	Onvoldoende gekwalificeerd personeel/ niet in staat zijn om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden	B = Beperken	3	3	9	€ 250.000,00
●	2	6	Organisatie & Personeel	Ontstaan van wachtgeld (wegens werkloosheid of volledige arbeidsongeschiktheid, danwel arbeidsconflict)	B = Beperken	4	2	8	€ 175.000,00
—	3	3	Bedrijfsvoering & Financiën	Uitval / vervanging van mdw in kwetsbare functies/ met specifieke kennis waar geen directe back-up voor is.	B = Beperken / A = accepteren	4	2	8	€ 175.000,00
●	4	2	ICT	Cyberaanvallen en informatiebeveiliging. Derden hacken informatiesystemen/ laptops van school/ docenten & hebben toegang tot vertrouwelijke informatie. Docenten gaan niet voorzichtig om met toegang tot eigen account.	B = Beperken	2	3	6	€ 150.000,00
●	5	4	Bedrijfsvoering & Financiën	Tegenvallende inkomsten uit ouderbijdragen	A = Accepteren B = Beperken	2	3	6	€ 150.000,00
●	6	5	Veiligheid	Onveiligheid, (Sexuele) intimidatie of (ernstig fysiek) geweld in de school/ incidenten sociale veiligheid	B = Beperken	2	3	6	€ 150.000,00
—	7	7	Huisvesting	Onvoorziene reparatie / aanpassing aan schoolgebouwen	B=Beperken O = Overdragen	3	2	6	€ 125.000,00
—	8	8	Leerlingen	Aanbod aantal zorgleerlingen neemt toe	A= Accepteren	3	2	6	€ 125.000,00
—	9	9	Organisatie & Personeel	Werkdruk wordt als hoog ervaren (mdw geven aan moeite te hebben om te kunnen voldoen aan de eisen van het werk binnen de daarvoor gestelde tijd)	B = Beperken	2	2	4	€ 75.000,00
●	10	0	Bedrijfsvoering & Financiën	Tekortkomingen en vertragingen bij externe financiële partners als gevolg van werkdruk en krapte op de arbeidsmarkt. Onvoldoende gekwalificeerd personeel/ niet in staat zijn om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden	B = Beperken	4	1	4	€ 70.000,00

# **Jaarrekening**

**Vereniging Het AMSTERDAMS LYCEUM  
Stichting Voorzieningsfonds HAL**

**26898**

**2023**

## JAARREKENING 2023

<b>INHOUD</b>	<b>Pagina</b>
<b>Jaarrekening</b>	
<i>Geconsolideerde jaarrekening</i>	
Geconsolideerde balans per 31 december 2023	76
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023	78
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	79
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	80
Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten	86
Gebeurtenissen na balansdatum	96
Verbonden partijen	97
WNT verantwoording 2023	98
<i>Enkelvoudige jaarrekening</i>	
Balans Het Amsterdams Lyceum per 31 december 2023	100
Staat van baten en lasten over 2023 van Het Amsterdams Lyceum	102
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten van Het Amsterdams Lyceum	103
<b>Overige gegevens</b>	
Resultaatbestemming	110
Controleverklaring	111
<i>Bijlagen</i>	
Balans Stichting Voorzieningsfonds per 31 december 2023	115
Staat van baten en lasten over 2023 van Stichting Voorzieningsfonds	116
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten van Stichting Voorzieningsfonds	117

Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
 Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum  
 te Amsterdam

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
<i>Activa</i>					
<b>Vaste activa</b>					
Materiële vaste activa	1	<u>3.241.564</u>	3.241.564	<u>3.123.049</u>	3.123.049
<b>Vlottende activa</b>					
Vorderingen	3	189.059		542.427	
Liquide middelen	4	<u>3.427.238</u>	3.616.297	<u>3.007.788</u>	3.550.215
<b>TOTAAL ACTIVA</b>			<u><u>6.857.862</u></u>		<u><u>6.673.264</u></u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum**  
**Stichting Voorzieningenfonds Amsterdams Lyceum**  
**te Amsterdam**

	Ref.	31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
<i>Passiva</i>					
<b>Eigen vermogen</b>	5				
Algemene reserves		1.911.029		1.780.578	
Bestemmingsreserves		<u>1.187.152</u>		<u>1.076.524</u>	
	*		3.098.181		2.857.102
<b>Voorzieningen</b>	6				
personeelsbudget		461.778		409.741	
Jubileum		94.000		84.000	
Langdurig ziek		25.793		-	
Spaarverlof		336.349		401.949	
Wachtgeld		<u>81.630</u>		<u>35.000</u>	
			999.550		930.690
<b>Langlopende schulden</b>	7		1.260.325		1.421.425
<b>Kortlopende schulden</b>	8		1.499.806		1.464.046
<b>TOTAAL PASSIVA</b>			<u><b>6.857.862</b></u>		<u><b>6.673.264</b></u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam**

**GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023**

	<u>Ref.</u>	<u>2023</u>	<u>Begroting</u>	<u>2022</u>	<u>*1</u>
		€	2023	€	Begroting
			€		2024
				€	€
<b>Baten</b>					
Rijksbijdragen	10	10.753.921	10.032.737	10.116.715	10.538.280
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	11	233.818	220.000	176.571	209.600
Overige baten	12	1.146.199	1.550.000	1.322.501	1.234.500
<b>Totaal baten</b>		<u>12.133.938</u>	<u>11.802.737</u>	<u>11.615.786</u>	<u>11.982.380</u>
<b>Lasten</b>					
Personeelslasten	13	8.987.936	9.000.000	8.662.347	9.289.999
Afschrijvingen	14	507.584	425.000	334.957	530.480
Huisvestingslasten	15	531.677	450.000	543.127	526.000
Overige lasten	16	1.976.042	1.875.000	2.157.218	1.843.000
<b>Totaal lasten</b>		<u>12.003.239</u>	<u>11.750.000</u>	<u>11.697.649</u>	<u>12.189.480</u>
<b>Saldo baten en lasten</b>		<u>130.698</u>	<u>52.737</u>	<u>-81.861</u>	<u>-207.100</u>
<b>Financiële baten en lasten</b>					
Financiële baten	17	113.296	0	0	0
Waardeverandering financiële activa					
Financiële lasten	18	-2.915	-4.200	-11.851	-2.500
<b>Saldo financiële baten en lasten</b>		<u>110.381</u>	<u>-4.200</u>	<u>-11.851</u>	<u>-2.500</u>
<b>Nettoresultaat</b>		<u>241.079</u>	<u>48.537</u>	<u>-93.711</u>	<u>-209.600</u>

\*1 Deze begroting betreft alleen Vereniging Het Amsterdams Lyceum.

Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum

te Amsterdam

**GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023**

	Ref.	2023		2022	
		€	€	€	€
<b><u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u></b>					
Resultaat			130.698		-81.861
<i>Aanpassingen voor:</i>					
Afschrijvingen	14	507.584		334.957	
Mutaties langlopende schuld		-161.100		-77.975	
Mutaties voorzieningen	6	<u>68.860</u>		<u>250.504</u>	
			415.344		507.486
<i>Verandering in vlottende middelen</i>					
Vorderingen	3	353.362		-431.871	
Schulden	8	<u>35.761</u>		<u>-192.365</u>	
			<u>389.123</u>		<u>-624.236</u>
			<u>935.165</u>		<u>-198.612</u>
<b><u>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</u></b>					
Ontvangen interest en koerswinst	17	113.296		0	
Betaalde interest en koersverlies	18	<u>-2.913</u>		<u>-11.851</u>	
Buitengewoon resultaat			<u>110.383</u>		<u>-11.851</u>
<b><u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u></b>			1.045.548		-210.463
<b><u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u></b>					
Investerings materiële vaste activa	1	-626.099		-942.824	
Desinvesteringen		<u>0</u>		<u>0</u>	
			-626.099		-942.824
<b><u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u></b>					
Bijdrage gemeente Amsterdam		0			451.250
<b>Mutatie liquide middelen</b>	4		<u><u>419.449</u></u>		<u><u>-702.037</u></u>
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
<b>Stand per 1 januari</b>		3.007.789		3.709.825	
Mutatie boekjaar		<u>419.449</u>		<u>-702.037</u>	
<b><u>Stand per 31 december</u></b>			<u><u>3.427.238</u></u>		<u><u>3.007.789</u></u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum**  
**Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum**

**te Amsterdam**

**Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten**

### **Algemene toelichting**

#### *1.1 Activiteiten*

De activiteiten van de vereniging Het Amsterdams Lyceum en de daarmee gelieerde stichtingen ('de Groep') bestaat uit:

- dienstverlening op het gebied van onderwijs

#### *1.2 Consolidatie*

In deze consolidatie zijn de financiële gegevens van de vereniging opgenomen, alsmede die van de andere instellingen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen (op grond van de feitelijke situatie) of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de vereniging overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

De in de consolidatie begrepen instellingen zijn:  
Stichting Voorzieningsfonds, Amsterdam (100%)

De vereniging heeft over allen zeggenschap.

## **Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten**

### *1.3 Verbonden partijen*

Alle groepsmaatschappijen, evenals de deelnemingen, worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd. Ook de directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. De samenstelling van de groep wordt uiteengezet op pagina 20.

### *1.4 Toelichting op het kasstroomoverzicht*

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het exploitatieresultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed en waar ze uit voort zijn gekomen. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten draagt het kasstroomoverzicht bij aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

### *1.5 Schattingen*

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de vereniging over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

### *1.6 Vergelijking met voorgaande jaren*

De grondslagen voor waardering van activa, passiva, en van de resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

## **2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva**

### *2.1 Algemeen*

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. In het bijzonder is RJ 660 Onderwijs instellingen toegepast. Voorts is rekening gehouden met van toepassing zijnde ministeriële regelingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten tenzij anders vermeld. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

### *2.2 Financiële instrumenten*

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden als financiële derivaten verstaan.

In de toelichting op de onderscheidende posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde waarde gegeven in de toelichting op de " Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen".

### *2.3 Materiële vaste activa*

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

De bestede subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepassiveerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. De afschrijving start in de maand van in gebruikneming.

De kosten van groot onderhoud worden verwerkt volgens de componentenmethode. Dit houdt in dat het materieel vast actief bij de eerste verwerking in de balans opgesplitst wordt in twee of meer componenten, ieder met een eigen economische levensduur en dus afschrijvingstermijn. Bij de uitvoering van het groot onderhoud worden de kosten, indien aan de activeringscriteria is voldaan, opnieuw geactiveerd, waarna wordt afgeschreven over de geschatte termijn waarvoor het onderhoud is gepleegd. Alle overige onderhoudskosten worden direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

### *2.4 Vastgoedbeleggingen*

De rectorswoning wordt sinds 2020 extern verhuurd, dit betreft een vastgoedbelegging. Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen historische kostprijs waarop (cumulatieve) afschrijvingen in mindering worden gebracht. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op de balansdatum worden verwacht.

#### 2.5 *Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa*

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

#### 2.6 *Vorderingen*

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vordering en worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

#### 2.7 *Liquide middelen*

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

#### 2.8 *Eigen vermogen*

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserve privaat is gevormd door het verschil tussen baten en lasten van rekeningen van o.a. ouderbijdrage en overige eigen middelen van de instelling.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

#### 2.9 *Voorzieningen*

##### Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor concrete of specifieke risico's en verplichtingen, die op de balansdatum bestaan. Op de balans worden voorzieningen opgenomen tegen:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is maar die redelijkerwijs zijn in te schatten;
- op de balansdatum bestaande plannen of risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;

De voorzieningen zijn gesplitst naar de aard der verplichting, verliezen en kosten, waartegen zij worden getroffen. Voorzieningen worden niet aangewend voor een ander doel, dan waarvoor ze zijn gevormd. Voorzieningen worden niet gewaardeerd tegen contante waarde, maar tegen de nominale waarde, omdat het effect van de tijdswaarde niet materieel is.

##### Spaarverlof

De voorziening spaarverlof is gevormd voor personeelsleden die gedurende 4 of meer schooljaren 60 klokuren hebben gespaard en dit in een aaneengesloten periode gaan opnemen.

##### Voorziening levensfase bewust PB

Deze nieuwe voorziening is gevormd voor personeelsleden die gedurende een aantal jaren hun basisbudget uit de CAO kunnen opsparen.

##### Voorziening jubilea

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans en een gemiddelde salarisstijging. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum**  
**Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum**  
**te Amsterdam**

Voorziening voor Wachgeld

De voorziening werkloosheidsbijdragen bestaat uit het aandeel van de toekomstige wettelijke en bovenwettelijke wachtgelduitkeringen dat voor rekening komt van de instelling van werknemers die voor het ontstaan van dit recht bij de instelling werkzaam waren de instelling.

*2.10 Pensioenen*

Vereniging Het Amsterdams Lyceum heeft voor haar werknemers een toegezegd pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Vereniging Het Amsterdams Lyceum.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het pensioenfonds ABP. Vereniging Het Amsterdams Lyceum betaalt hiervoor premies waarvan ongeveer 2/3e door de werkgever wordt betaald en 1/3e door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Naar de stand van 31 december 2023 was de dekkingsgraad 110,5%. Vanaf 2015 werken pensioenfondsen met een beleidsdekkingsgraad. Dit is een gemiddelde over de afgelopen 12 maanden.

Per 31 december 2023 was de dekkingsgraad 118,6%. De beleidsdekkingsgraad zal langzaam in de richting van de actuele dekkingsgraad bewegen.

Het pensioenfonds moet een beleidsdekkingsgraad van 128% hebben. De kritische dekkingsgraad geeft het niveau van de dekkingsgraad aan waarbij een pensioenfonds extra maatregelen moet nemen om de financiële positie binnen tien jaar te herstellen. De kritische dekkingsgraad ligt rond 90%. Boven deze kritische dekkingsgraad komt de dekkingsgraad zonder verlagingen binnen 10 jaar boven de vereiste dekkingsgraad van 128%. Vereniging Het Amsterdams Lyceum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Vereniging Het Amsterdams Lyceum heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

*2.11 Langlopende schulden*

Onder deze post valt de vooruit ontvangen investeringssubsidie deze is gewaardeerd tegen nominale waarde. Deze subsidie is als schuld gepresenteerd als vooruit ontvangen investeringssubsidies.

*2.12 Kortlopende schulden*

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van besteding.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, dit is meestal de nominale waarde.

**3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat**

*3.1 Algemeen*

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

### 3.2 *Rijksbijdragen*

#### Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningenbetrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva. Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

### 3.3 *Overige overheidsbijdragen en subsidies*

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

### 3.4 *Overige baten*

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten.

### 3.5 *Afschrijvingen op materiële vaste activa*

#### Afschrijvingen

Materiële vast activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op terreinen, materiële vaste activa in uitvoering en vooruitbetaling op materiële activa wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

### 3.6 *Personeelsbeloningen*

#### *Periodiek betaalbare beloningen*

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

### 3.7 *Bijzondere posten*

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang, of het incidentele karakter van de post.

### 3.8 *Financiële baten en lasten*

#### *Rentebaten en rentelasten*

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting op de afzonderlijke posten van de geconsolideerde balans

**1) Materiële vaste activa**

Omschrijving	Aanschafprijs	Afschrijvingen cumulatief	Boekwaarde 01-01-2023	Investerings 2023	Desinvesteringen 2023	Desinvesteringen afschrijvingen 2023	Afschrijvingen 2023	Aanschafprijs per 31-12-2023	Afschrijvingen cumulatief per 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2023	Afschrijvings- percentage
Niet aan het productieproces dienstbare materiële vaste activa (woning Valeriusplein)	151.195	22.277	128.918	0	0	0	0	151.195	22.277	128.919	0%-25%
Gebouwen en terreinen (gebouw Wolkenland)	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0%
Gebouwen en terreinen (renovatie Wolkenland)	156.587	92.075	64.512	32.872	0	0	8.487	189.459	100.562	88.897	4%-10%
Machines en inventaris	3.138.084	2.102.201	1.035.883	410.129	61.834	53.082	248.904	3.486.379	2.298.023	1.188.356	10%-33,3%
Gebouwen en terreinen	2.021.983	128.249	1.893.734	113.542	0	0	241.441	2.135.525	369.690	1.765.835	5%-20%
materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	0	0	0	69.556	0	0	0	69.556	0	69.556	
	5.467.850	2.344.802	3.123.048	626.099	61.834	53.082	498.832	6.032.115	2.790.552	3.241.564	

De desinvesteringen komen uit herziening van de activa-administratie.

Voor de panden is de historische kostprijs opgenomen.

De WOZ waarde van Valeriusplein 13 betreft € 3.291.000 (waardepeildatum 1 januari 2023)  
en van Schoolbuitenhuis Wolkenland Peeskesweg 13 € 530.000 (waardepeildatum is 1 januari 2023).

De WOZ waarde van Valeriusplein 15 betreft € 7.813.000 (waardepeildatum 1 januari 2023)

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam**

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
<b>3) Vorderingen</b>		
Debiteuren ad 1)	27.856	20.626
Voorschotten	781	2.362
Saldo Verbouwing duurzaamheid *	0	451.250
Overige te vorderen en vooruitbetaald	<u>160.422</u>	<u>68.189</u>
<b>Totaal vorderingen</b>	<u><u>189.059</u></u>	<u><u>542.427</u></u>

\* In 2021 is het project "duurzaamheid" gestart om de school aardgas vrij te maken. Hiervoor is een subsidie toegekend door de gemeente Amsterdam ad € 1.425.000. Het project is in 2023 vastgesteld door de gemeente Amsterdam.

**ad 1) Debiteuren**

Dit betreft de vordering inzake:

Ouderbijdrage, reizen e.d.	66.857	53.736
Af: voorziening	<u>-39.000</u>	<u>-33.110</u>
<b>Saldo debiteuren</b>	<u><u>27.856</u></u>	<u><u>20.626</u></u>

Het verloop van de voorziening is als volgt:

Saldo per 1 januari	33.110	21.346
Afgeboekt wegens oninbaarheid	<u>0</u>	<u>0</u>
	33.110	21.346
Dotatie	<u>5.891</u>	<u>11.764</u>
Saldo	<u><u>39.000</u></u>	<u><u>33.110</u></u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum**  
**Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum**  
**te Amsterdam**

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
<b>4) Liquide middelen</b>		
Kasmiddelen	2.600	3.752
Tegoeden op bank- en girorekeningen	3.405.208	2.999.312
Spaarrekening	19.430	4.724
<b>Totaal liquide middelen</b>	<u>3.427.238</u>	<u>3.007.788</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

**5) Eigen vermogen**

mutatie overzicht 2023	Saldo 1-1-2023	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2023
	€	€	€	€
<b>Algemene reserves</b>				
Algemene reserve publiek	1.776.887	105.866	-11.722	1.871.031
Algemene reserve privaat	3.693	24.585	11.722	40.000
Totaal algemene reserves	<u>1.780.580</u>	<u>130.451</u>	<u>0</u>	<u>1.911.029</u>
<b>Bestemmingsreserves</b>				
Private lasten verduurzaming en ouderbijdrage	0	225.000	0	225.000
Reserve personeel	150.660	-23.083	0	127.577
Reserve NPO	234.872	72.628	0	307.500
Reserve Jef Colle	28.149	-1.074	0	27.075
Reserve Solidariteitsfonds leerlingen	50.000	0	0	50.000
Reserve gebouwen en terreinen	612.843	-162.843	0	450.000
Totaal bestemmingsreserves	<u>1.076.524</u>	<u>110.628</u>	<u>0</u>	<u>1.187.152</u>
<b>Totaal eigen vermogen</b>	<u>2.857.104</u>	<u>241.079</u>	<u>0</u>	<u>3.098.181</u>
mutatie overzicht 2022	Saldo 1-1-2022	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2022
	€	€	€	€
<b>Algemene reserves</b>				
Algemene reserve publiek	1.296.676	480.211		1.776.887
Algemene reserve privaat	3.694		0	3.694
Totaal algemene reserves	<u>1.300.370</u>	<u>480.211</u>	<u>0</u>	<u>1.780.581</u>
<b>Bestemmingsreserves</b>				
Reserve personeel	150.660	0	0	150.660
Reserve NPO	629.872	-395.000	0	234.872
Res.personeel-nav conv.najaar 2019	78.926	-78.926	0	0
Reserve Jef Colle	28.149	0	0	28.149
Reserve Post Covid 19	35.000	-35.000	0	0
Reserve Solidariteitsfonds leerlingen	50.000	0	0	50.000
Reserve reizen FLE en CI	65.000	-65.000	0	0
Reserve gebouwen en terreinen	612.843	0	0	612.843
Totaal bestemmingsreserves	<u>1.650.450</u>	<u>-573.926</u>	<u>0</u>	<u>1.076.524</u>
<b>Herwaarderingsreserve</b>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<b>Totaal eigen vermogen</b>	<u>2.950.820</u>	<u>-93.711</u>	<u>0</u>	<u>2.857.105</u>

De private algemene reserve is vastgelegd in de materiële vaste activa.

De publieke algemene reserve is bedoeld voor het afdekken van toekomstige risico's in de financiële bedrijfsvoering.

De bestemmingsreserves worden opgenomen voor verwachte lasten in de toekomst, en worden nader toegelicht in het bestuursverslag.

De reserve Jef Colle heeft als doel om te bevorderen dat leerlingen en oudleerlingen intensiever deelnemen aan beta-onderwijs.

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum**  
**Stichting Voorzieningenfonds Amsterdams Lyceum**  
**te Amsterdam**

**6) Voorzieningen**

	Saldo 1-1-2023	Mutaties		Saldo 31-12-2023	
		Dotaties 2023	Vrijval 2023		Onttrekk. 2023
	€	€	€	€	
Jubileumuitkering	84.000	12.243	0	2.243	94.000
Levensfasebewust PB	409.741	85.930		33.893	461.778
Langdurig ziek	0	25.793	0	0	25.793
Wachtgeld	35.000	54.969	0	8.339	81.630
Spaarverlof	401.949	918	59.729	6.789	336.349
<b>Totaal voorzieningen</b>	<b>930.690</b>	<b>179.853</b>	<b>59.729</b>	<b>51.264</b>	<b>999.550</b>

	Saldo 31-12-2023	waarvan		
		< 1 jaar	< 5 jaar	> 5 jaar
	€	€	€	€
Jubileumuitkering	94.000	25.000	60.000	9.000
Levensfasebewust PB	461.778	50.000	411.778	0
Langdurig ziek	25.793	25.793	0	0
Wachtgeld	81.630	62.161	19.469	0
Spaarverlof	336.349	20.833	315.516	0
	<b>999.550</b>	<b>183.787</b>	<b>806.763</b>	<b>9.000</b>

<b>7) Langlopende schulden</b>	<b><u>31-12-2023</u></b>	<b><u>31-12-2022</u></b>
	€	€
Vooruitontvangen inv.subs.gemeente	<u>1.260.325</u>	<u>1.421.425</u>
<b>Totaal langlopende schulden</b>	<b><u>1.260.325</u></b>	<b><u>1.421.425</u></b>

	Boekwaarde 1-1-2023 €	Ontvangen subsidie 2023 €	Vrijval 2023 €	Boekwaarde 31-12-2023 €	Looptijd <= 1 jaar €	Looptijd 1 - 5 jaar €	Looptijd > 5 jaar €
Vooruitontvangen inv.subs.verbouwing duurzaamheid	1.365.625	0	142.500	1.223.125	142.500	570.000	510.625
Vooruitontvangen inv.subs.gemeente	55.800	0	18.600	37.200	18.600	18.600	0
<b>Totaal langlopende schulden</b>	<b><u>1.421.425</u></b>	<b><u>0</u></b>	<b><u>161.100</u></b>	<b><u>1.260.325</u></b>	<b><u>161.100</u></b>	<b><u>588.600</u></b>	<b><u>510.625</u></b>

<b>8) Kortlopende schulden</b>	<b><u>31-12-2023</u></b>	<b><u>31-12-2022</u></b>
	€	€
Crediteuren	88.653	65.973
Belastingen en premies sociale verzekeringen	402.028	421.612
Schulden ter zake van pensioenen	115.510	114.702
Vakantiegeld en bindingstoelage	324.869	281.080
Spaartegoed leerlingen	86.652	102.456
Accountant	17.753	26.203
Vooruitontvangen ouderbijdragen	147.237	315.289
Vooruitgefactureerde reizen	42.958	32.600
Diversen	<u>274.146</u>	<u>104.130</u>
<b>Totaal kortlopende schulden</b>	<b><u>1.499.806</u></b>	<b><u>1.464.045</u></b>

## Model G. Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Structureel voorkomen onnodig zittenblijven VO 2021-2023	VOZ21029	20-5-2021	Ja
Internationalisering funderend onderwijs	IFO220125	7-6-2022	Ja
Lerarenbeurs	1277974-1	22-8-2022	Ja
Lerarenbeurs	ABLTINS-393367	17-7-2023	Onderhanden
Lerarenbeurs	ABLTINS-393530	7-8-2023	Onderhanden
Zij-instroom	3/ 261 / 39982	22-9-2023	Onderhanden

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Niet van toepassing

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Niet van toepassing

## 9) Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

*(Meerjarige) financiële verplichtingen*

De instelling heeft de volgende contracten afgesloten:

Te betalen termijnen	< 1 jaar	Tussen 1-5 jaar	> 5 jaar
Kopieermachines tot juli 2026	€ 22.000	€ 77.000	
OOG onderwijs en jeugd tot 1 januari 2025	€ 85.539		
Verhuurovereenkomst rectorswoning	€ 54.000	9.000	
Exploitatieovereenkomst Wolkenland	€ 30.000		
Netwerkbeheer = veldwek	€ 50.000		

Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam

Toelichting op de afzonderlijke posten van de staat van baten en lasten

**BATEN**

	<u>2023</u> €	<b>Begroting</b> <u>2023</u> €	<u>2022</u> €
<b><u>10) Rijksbijdragen OCW</u></b>			
<i>Normatieve Rijksbijdragen OCW</i>			
Lumpsum personeel (incl.convenants-gelden)	9.824.877	9.922.737	9.010.310
Functiemix	192.211		186.013
	<u>10.017.088</u>	<u>9.922.737</u>	<u>9.196.323</u>
<i>Overige subsidies OCW</i>			
Studieverlof	11.970		19.208
Strategisch personeelsbeleid, e.d.	494.246		567.209
Diverse subsidies	0		41.112
Zij-instroom	10.417		20.000
Samenwerkingsverband	220.200	110.000	272.863
<i>Totaal overige subsidies OCW</i>	<u>736.833</u>	<u>110.000</u>	<u>920.392</u>
<b>Totaal rijksbijdragen OCenW</b>	<u><u>10.753.921</u></u>	<u><u>10.032.737</u></u>	<u><u>10.116.715</u></u>
<b><u>11) Overige overheidsbijdragen en - subsidies</u></b>			
Subsidie huren	0		21.497
Vergoeding leningen	23.626		23.626
Vergoeding onroerende zaakbelasting	23.433		19.948
Rijksdienst cultureel erfgoed	12.695		20.106
Teambeurs	0		3.000
Overige gemeentelijke subsidies	31.564	97.000	21.182
Vooruitontvangen investeringssubsidies	142.500	123.000	59.375
<i>Totaal gemeentelijke bijdragen</i>	<u>233.818</u>	<u>220.000</u>	<u>168.734</u>
Europese subsidies	0		7.837
<b>Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies</b>	<u><u>233.818</u></u>	<u><u>220.000</u></u>	<u><u>176.571</u></u>
<b><u>12) Overige baten</u></b>			
Ouderbijdrage	239.313	1.300.000	167.637
Ouderbijdrage Fast Lane English	267.738	0	257.001
Ouderbijdrage Corso Italiano	37.792	0	111.145
Ouderbijdrage DELF	9.543	0	3.701
Ouderbijdrage Theaterklas	8.597	0	2.256
Jef Colle Fonds	-164	0	-87
Af: dotatie voorziening dubieus	-43.907	0	-44.664
<i>Totaal ouderbijdragen</i>	<u>518.911</u>	<u>1.300.000</u>	<u>496.989</u>
Verhuur	100.071	115.000	68.419
Detachering personeel	31.746	0	69.981
Opbrengsten schoolreizen	443.064	0	577.803
Opbrengsten boekenfonds	3.677	0	4.562
Opbrengsten overig	48.730	135.000	104.747
<i>Totaal overig</i>	<u>627.288</u>	<u>250.000</u>	<u>825.512</u>
<b>Totaal overige baten</b>	<u><u>1.146.199</u></u>	<u><u>1.550.000</u></u>	<u><u>1.322.501</u></u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum**  
**Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum**  
**te Amsterdam**

	<u>2023</u>	<b>Begroting</b> <u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€	€
<b><u>LASTEN</u></b>			
<b>13) Personeelslasten</b>			
Bruto lonen en salarissen	6.774.452	0	6.406.425
Sociale lasten	860.488	0	786.115
Pensioenpremies	1.043.047	0	927.586
<i>Totaal lonen en salarissen</i>	<u>8.677.986</u>	<u>8.700.000</u>	<u>8.120.126</u>
Uitkering UWV	-85.398	0	-39.651
Inhuur derden	168.899	0	166.440
Bedrijfsgezondheidszorg	24.348	0	28.268
Kantinekosten personeel	36.031	0	39.911
Wervingskosten personeel	1.769	0	2.482
Nascholingskosten	59.492	0	25.657
Uitgaven stageplaatsen	2.352	0	397
Dotatie/vrijval personele voorzieningen	71.303	0	253.876
Overige personeelskosten	31.154	300.000	64.841
<i>Totaal overige personele lasten</i>	<u>395.348</u>	<u>300.000</u>	<u>581.872</u>
<b>Totaal personele lasten</b>	<u><u>8.987.936</u></u>	<u><u>9.000.000</u></u>	<u><u>8.662.347</u></u>

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
<b>Gemiddeld aantal werknemers in FTE</b>		
Het Amsterdams Lyceum	93,33	89,10
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum	0,74	0,81
Jelle Colle Fonds	0,00	0,00
	<u><u>94,08</u></u>	<u><u>89,91</u></u>

Er zijn geen werknemers in het buitenland werkzaam.

**14) Afschrijvingen**

Materiële vaste activa, inventaris en apparatuur	507.584	425.000	334.957
<b>Totaal afschrijvingen</b>	<u><u>507.584</u></u>	<u><u>425.000</u></u>	<u><u>334.957</u></u>

**15) Huisvestingslasten**

Huur	3.833	16.000	16.678
Erfpacht	0	0	6.853
Algemeen onderhoud	220.700	200.000	149.577
Beveiligingskosten	14.561	4.000	15.360
Energie, gas en water	207.298	170.000	247.491
Schoonmaakkosten	41.167	0	45.202
Heffingen in verband met huisvesting	44.117	60.000	61.966
<b>Totaal huisvestingslasten</b>	<u><u>531.677</u></u>	<u><u>450.000</u></u>	<u><u>543.127</u></u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum**  
**Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum**  
**te Amsterdam**

	<u>2023</u>	<b>Begroting</b>	<u>2022</u>
	€	€	€
<b>16) Overige lasten</b>			
Accountant	30.523	0	36.005
Administratiekantoor	84.370	0	77.680
Inhuur externe adviseurs	47.697	0	65.657
Telefoon	15.824	0	17.424
Porti	5.687	0	6.041
Verzekeringen	46.843	0	28.806
Contributies	44.074	0	29.984
Kopieerkosten	43.318	0	47.236
Uitbesteed drukwerk	11.577	0	26.851
Werving leerlingen	13.495	0	13.317
Overige administratie- en beheerslasten	<u>258.439</u>	<u>705.000</u>	<u>254.968</u>
<i>Totaal administratie- en beheerslasten</i>	<u>601.848</u>	<u>705.000</u>	<u>603.969</u>
Inventaris en apparatuur	156.290	130.000	112.972
Leer- en hulpmiddelen	71.933	0	87.001
Uitbesteding zorgleerlingen **	99.071	0	178.460
Buitenschoolse activiteiten	115.357	0	101.778
Uitgaven schoolreizen	618.214	615.000	781.246
Uitgaven boekenfonds	311.986	425.000	243.706
Overig	<u>1.345</u>	<u>0</u>	<u>48.086</u>
<i>Totaal overig</i>	<u>1.374.195</u>	<u>1.170.000</u>	<u>1.553.249</u>
<b>Totaal overige lasten</b>	<u><u>1.976.042</u></u>	<u><u>1.875.000</u></u>	<u><u>2.157.218</u></u>
** Dit betreft hoofdzakelijk Corona gerelateerde uitgaven			
In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria ten laste van het resultaat gebracht:			
Controle van de jaarrekening	30.523		36.005
Andere controlewerkzaamheden	0		0
Fiscale advisering	0		0
Andere niet-controlediensten	<u>0</u>		<u>0</u>
	<u><u>30.523</u></u>		<u><u>36.005</u></u>
<b>17) Financiële baten</b>			
Rente bank en giro	<u>113.296</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<b>Totaal financiële baten</b>	<u><u>113.296</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>0</u></u>
<b>18) Financiële lasten</b>			
Bankkosten bank en giro	<u>2.915</u>	<u>4.200</u>	<u>11.851</u>
<b>Totaal financiële lasten</b>	<u><u>2.915</u></u>	<u><u>4.200</u></u>	<u><u>11.851</u></u>

Voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten

Aan de ledenvergadering van de Vereniging Het Amsterdams Lyceum en het besturen van de Stichting Voorzieningsfonds HAL wordt voorgesteld het positieve resultaat ad € 241.079 als volgt te verdelen:

	€	
Vereniging Het Amsterdams Lyceum:		
Ten gunste van de algemene reserve publiek	203.396	
Ten gunste van de algemene reserve privaat	24.585	
Ten gunste van de bestemmingsreserve private lasten	225.000	
Ten laste van de bestemmingsreserve personeel	-23.083	
Ten gunste van de bestemmingsreserve NPO	72.628	
Ten laste van de bestemmingsreserve Jeff Cole	-1.074	
Ten gunste van de bestemmingsreserve Post Covid activiteiten	-162.843	
Stichting Voorzieningsfonds:		
Ten laste van algemene reserve	<u>-97.530</u>	
Totaal resultaat		241.079

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam**

**Gebeurtenissen na balansdatum**

Na afloop van het boekjaar 2023 hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die van belang zijn voor de beoordeling van de positie van de instelling.

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum**  
**Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum**  
**te Amsterdam**

**Overzicht verbonden partijen**

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zegel	Code act.	Eigen Vermogen 31 dec 2023	Exploitatie Saldo 2023	Omzet 2023	Verklaring art 2:403 BW ja/nee	Consolidatie ja/nee	Deelname
Stg. Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum *1	Stichting	A'dam	4	124.520-	97.530-	0	nee	ja	100%

\*1 Totaal beslissende zeggenschap

-124.520   -97.530   0

Toelichting code 4:

Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum heeft de bijlesdocenten en toezichthouders in dienst.

WNT-verantwoording 2023

De WNT is van toepassing op vereniging Het Amsterdams Lyceum. Het voor vereniging Het Amsterdams Lyceum toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 159.000, klasse C

Totaale baten 2021	4	
Aantal bekostigde leerlingen per 1 oktober 2021	1	
Aantal onderwijssoorten per 1 oktober 2021	2	
<b>Totaal aantal complexiteitspunten</b>	<b>7</b>	Klasse C

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023 bedragen x € 1		T.E. van Veen	
<b>Functiegegevens</b>		Rector bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01-01 t/m 31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0	
Dienstbetrekking?		ja	
<b>Bezoldiging</b>			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		112.261	
Beloningen betaalbaar op termijn		18.312	
<i>Subtotaal</i>		<i>130.573</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		159.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	
<b>Bezoldiging</b>		130.573	
Het bedrag van de overschrijding en de deden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			
		N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			
		N.v.t.	
Gegevens 2022 bedragen x € 1		T.E. van Veen	
<b>Functiegegevens</b>		Rector bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01-01 t/m 31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0	
Dienstbetrekking?		ja	
<b>Bezoldiging</b>			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		106.203	
Beloningen betaalbaar op termijn		20.354	
<i>Subtotaal</i>		<i>126.557</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		143.000	
<b>Bezoldiging</b>		126.557	

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

<b>Gegevens 2023</b>	
<b>NAAM TOPFUNCTIONARIS</b>	<b>FUNCTIE</b>
M.J.P. Brugmans	Voorzitter RvT
A.J. Arts	Vice-voorzitter RvT
E.S.L van Batenburg	Lid RvT
J.W. Cramer	Lid RvT
G. Albrecht	Lid RvT
J.M. Gerretsen	Lid RvT

De overige modellen zijn niet van toepassing

## **2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen**

Niet van toepassing

## **3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT**

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam

Enkelvoudige balans per 31 december 2023

(na resultaatbestemming)

	Ref.	<u>31 december 2023</u>		<u>31 december 2022</u>	
		€	€	€	€
<i>Activa</i>					
<b>Vaste activa</b>					
Materiële vaste activa	1	<u>3.241.564</u>	3.241.564	<u>3.123.048</u>	3.123.048
<b>Vlottende activa</b>					
<b>Vorderingen</b>					
Vorderingen	2	333.642		542.427	
Liquide middelen	3	<u>3.407.056</u>		<u>2.979.764</u>	
			3.740.698		3.522.191
<b>TOTAAL ACTIVA</b>			<u><u>6.982.262</u></u>		<u><u>6.645.240</u></u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam**

	Ref.	<u>31 december 2023</u>		<u>31 december 2022</u>	
		€	€	€	€
<i>Passiva</i>					
<b>Eigen vermogen</b>	4				
Algemene reserves		2.035.371		1.807.569	
Bestemmingsreserves		<u>1.187.151</u>		<u>1.076.524</u>	
			3.222.522		2.884.093
<b>Voorzieningen</b>					
Persoonlijk budget		461.778		409.741	
Jubileum		94.000		84.000	
Langdurig ziek		25.793		-	
Spaarverlof		336.349		401.949	
Wachtgeld		<u>81.630</u>		<u>35.000</u>	
			999.550		930.690
<b>Langlopende schulden</b>	5		1.260.325		1.421.425
<b>Kortlopende schulden</b>	6		1.499.867		1.409.031
<b>TOTAAL PASSIVA</b>			<u><u>6.982.262</u></u>		<u><u>6.645.240</u></u>

Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam

ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	Ref.	2023 €	Begroting 2023 €	2022 €
<b>Baten</b>				
Rijksbijdragen OCW	1	10.753.921	10.032.737	10.116.715
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	2	233.818	220.000	176.571
Overige baten	3	1.146.199	1.550.000	1.322.502
<b>Totaal baten</b>		<u>12.133.938</u>	<u>11.802.737</u>	<u>11.615.787</u>
<b>Lasten</b>				
Personeelslasten	4	8.890.682	9.000.000	8.577.732
Afschrijvingen	5	507.584	425.000	334.957
Huisvestingslasten	6	531.677	450.000	543.127
Overige lasten	7	1.976.222	1.875.000	2.157.217
<b>Totaal lasten</b>		<u>11.906.165</u>	<u>11.750.000</u>	<u>11.613.032</u>
<b>Saldo baten en lasten</b>		<u>227.772</u>	<u>52.737</u>	<u>2.755</u>
<b>Financiële baten en lasten</b>				
Financiële baten	11	113.296	0	0
Financiële lasten	12	-2.640	-4.200	-11.644
<b>Saldo financiële baten en lasten</b>		<u>110.656</u>	<u>-4.200</u>	<u>-11.643</u>
<b>Nettoresultaat</b>		<u>338.429</u>	<u>48.537</u>	<u>-8.889</u>

Toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten

**1) Materiële vaste activa**

Omschrijving	Aanschafprijs	Afschrijvingen cumulatief	Boekwaarde 01-01-2023	Investeringen 2023	Desinvesteringen 2023	Afschrijvingen desinvesteringen 2023	Afschrijvingen 2023	Aanschafprijs per 31-12-2023	Afschrijvingen cumulatief per 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2023	Afschrijvings- percentage
Woning Valeriusplein	151.195	22.277	128.918	0	0	0	0	151.195	22.277	128.919	0%-25%
Gebouw St. Wolkenland	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0%
Renovatie St. Wolkenland	156.587	92.075	64.512	32.872	0	0	8.487	189.459	100.562	88.897	4%-10%
Inventaris en apparatuur Vereniging	3.138.084	2.102.201	1.035.883	410.129	61.834	53.082	248.904	3.486.379	2.298.023	1.188.356	10%-33,3%
Gebouwen en terreinen	2.021.983	128.249	1.893.734	113.542	0	0	241.441	2.135.525	369.690	1.765.835	5%-20%
Activa in uitvoering	0	0	0	69.556	0	0	0	69.556	0	69.556	
	5.467.850	2.344.802	3.123.048	626.099	61.834	53.082	498.832	6.032.115	2.790.552	3.241.564	

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam**

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
<b>2) Vorderingen</b>		
Debiteuren	27.857	20.626
Rekening-courant Voorzieningsfonds	144.464	55.711
Verbouwing duurzaamheid	0	451.250
Voorschotten	781	2.362
Overige te vorderen en vooruitbetaald	160.541	12.478
<b>Totaal overlopende activa</b>	<u>333.642</u>	<u>542.427</u>
<b>3) Liquide middelen</b>		
Kasmiddelen	2.600	3.752
Tegoeden op bank- en girorekeningen	3.385.025	2.952.298
Spaarrekening	19.430	23.714
<b>Totaal liquide middelen</b>	<u>3.407.056</u>	<u>2.979.764</u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam**

**4) Eigen vermogen**

	<u>Saldo 1-1-2023</u>	<u>Bestemming resultaat</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo 31-12-2023</u>
	€	€	€	€
<b>Algemene reserves</b>				
Algemene reserve publiek	1.803.876	203.217	-11.722	1.995.371
Algemene reserve privaat	3.693	24.585	11.722	40.000
Totaal algemene reserves	<u>1.807.569</u>	<u>227.802</u>	<u>0</u>	<u>2.035.371</u>
<b>Bestemmingsreserves</b>				
Private lasten verduurzaming en ouderbijdragen	0	225.000	0	225.000
Reserve personeel	150.660	-23.083	0	127.577
Reserve NPO	234.872	72.628	0	307.500
reserve Jef Colle	28.149	-1.075	0	27.074
Reserve Solidariteitsfonds leerlingen	50.000	0	0	50.000
Reserve groot onderhoud	612.843	-162.843	0	450.000
Totaal bestemmingsreserves	<u>1.076.524</u>	<u>110.627</u>	<u>0</u>	<u>1.187.151</u>
<b>Totaal eigen vermogen</b>	<u>2.884.093</u>	<u>338.429</u>	<u>0</u>	<u>3.222.522</u>

**31-12-2023**

€

**31-12-2022**

€

**5) Langlopende schulden**

Vooruitontvangen investeringssubsidies	1.260.325	1.421.425
<b>Totaal langlopende schulden</b>	<u>1.260.325</u>	<u>1.421.425</u>

**31-12-2023**

€

**31-12-2022**

€

**6) Kortlopende schulden**

Crediteuren	88.953	65.973
Belastingen en premies sociale verzekeringen	403.241	424.731
Schulden ter zake van pensioenen	115.510	114.702
Vakantiegeld , bindingspremie	323.417	278.658
Spaartegoed leerlingen	86.652	102.456
Accountant	17.753	26.203
Vooruitontvangen ouderbijdragen	147.237	315.289
Diversen	317.104	81.020
<b>Totaal kortlopende schulden</b>	<u>1.499.867</u>	<u>1.409.031</u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam**

<b><u>BATEN</u></b>	<b><u>2023</u></b> €	<b>Begroting</b> <b><u>2023</u></b> €	<b><u>2022</u></b> €
<b>6) Overige baten</b>			
Ouderbijdrage	239.313	1.300.000	167.637
Ouderbijdrage Fast Lane English	267.738		257.001
Ouderbijdrage Corso Italiano	37.792		111.145
Ouderbijdrage DELF	9.543		3.701
Ouderbijdrage Theaterklas	8.597		2.256
Jef Colle Fonds	-164		-87
Af: dotatie voorziening dubieus	-43.907		-44.664
	<u>518.911</u>	<u>1.300.000</u>	<u>496.990</u>
Verhuur	100.071	115.000	68.419
Detachering personeel	31.746		69.981
Opbrengsten schoolreizen	443.064		577.803
Opbrengsten boekenfonds	3.677		4.562
Opbrengsten overig	48.730	135.000	104.747
<b>Totaal overige baten</b>	<u><u>1.146.199</u></u>	<u><u>1.550.000</u></u>	<u><u>1.322.502</u></u>
<b><u>LASTEN</u></b>			
<b>7) Personele lasten</b>			
Bruto lonen en salarissen	6.781.800		6.413.808
Sociale lasten	853.140		778.731
Pensioenpremies	952.300		843.144
<i>Totaal lonen en salarissen</i>	<u>8.587.239</u>	<u>8.700.000</u>	<u>8.035.683</u>
Uitkering UWV	-85.398		-39.651
Inhuur derden	168.899		166.440
Bedrijfsgezondheidszorg	24.348		28.268
Kantinekosten personeel	36.031		39.911
Wervingskosten personeel	1.769		2.482
Nascholingskosten	59.492		25.657
Uitgaven stageplaatsen	938		225
Dotatie/vrijval personele voorzieningen	71.303		253.876
Overige personeelskosten	26.061	300.000	64.841
<i>Totaal overige personele lasten</i>	<u>388.841</u>	<u>300.000</u>	<u>581.700</u>
<b>Totaal personele lasten</b>	<u><u>8.890.682</u></u>	<u><u>9.000.000</u></u>	<u><u>8.577.732</u></u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam**

	<u>2023</u>	<b>Begroting</b> <u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€	€
<b>8) Afschrijvingen</b>			
Materiële vaste activa, inventaris en apparatuur	507.584	425.000	334.957
<b>Totaal afschrijvingen</b>	<u>507.584</u>	<u>425.000</u>	<u>334.957</u>
<b>9) Huisvestingslasten</b>			
Huur	3.833	16.000	16.678
Erfpacht	0		6.853
Algemeen onderhoud	220.700	200.000	149.577
Beveiligingskosten	14.561	4.000	15.360
Energie, gas en water	207.298	170.000	247.491
Schoonmaakkosten	41.167		45.202
Heffingen in verband met huisvesting	44.117	60.000	61.966
<b>Totaal huisvestingslasten</b>	<u>531.677</u>	<u>450.000</u>	<u>543.127</u>
<b>10) Overige lasten</b>			
Accountant	30.523		36.005
Administratiekantoor	84.370		77.680
Inhuur externe adviseurs	47.697		65.657
Telefoon	15.824		17.424
Porti	5.687		6.041
Verzekeringen	46.843		28.806
Contributies	44.074		29.984
Kopieerkosten	27.921		33.443
Uitbesteed drukwerk	11.577		26.851
Lustrum uitgaven	1.301		45.891
Overige administratie- en beheerslasten	287.331	705.000	278.781
<i>Totaal administratie- en beheerslasten</i>	<u>603.148</u>	<u>705.000</u>	<u>646.563</u>
Inventaris en apparatuur	156.290	130.000	116.267
Leer- en hulpmiddelen	71.933		87.002
Uitbesteding zorgleerlingen	99.071		178.460
Buitenschoolse activiteiten	115.357		101.778
Uitgaven schoolreizen	618.214	615.000	781.246
Uitgaven boekenfonds	311.986	425.000	243.706
Overige	224		2.195
<i>Totaal overig</i>	1.373.074	1.170.000	1.510.654
<b>Totaal overige lasten</b>	<u>1.976.222</u>	<u>1.875.000</u>	<u>2.157.217</u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam**

	<u>2023</u> €	<u>Begroting</u> <u>2023</u> €	<u>2022</u> €
<b>11) Financiële baten</b>			
Rente bank en giro	113.296	0	0
<b>Totaal financiële baten</b>	<u>113.296</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<b>12) Financiële lasten</b>			
Bankkosten bank en giro	2.640	4.200	11.644
<b>Totaal financiële lasten</b>	<u>2.640</u>	<u>4.200</u>	<u>11.644</u>

Amsterdam,

Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
Valeriusplein 15  
Amsterdam

ondertekening:

---

de heer T. van Veen  
(rector)

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam**

**Overige gegevens**

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam**

**Resultaatbestemming**

De balans en de staat van baten en lasten inclusief de resultaatbestemming worden vastgesteld door de algemene ledenvergadering binnen zes maanden na afloop van het verenigingsjaar conform artikel 21 lid 3 van de statuten. De resultaatbestemming is niet statutair bepaald.

**Controleverklaring**

De verklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op pagina 111.

Aan raad van toezicht en  
rector-bestuurder van  
Het Amsterdams Lyceum  
Valeriusplein 15  
1075 BJ AMSTERDAM

## **Controleverklaring van de onafhankelijke accountant**

### **A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023**

#### **Ons oordeel**

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Het Amsterdams Lyceum te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Het Amsterdams Lyceum op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

#### **De basis voor ons oordeel**

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Het Amsterdams Lyceum, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

#### **Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd**

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

## **B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie**

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag (pagina 1 t/m 73);
- de overige gegevens (pagina 111);
- de bijlagen (pagina 114 t/m 118).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De rector-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

## **C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**

### **Verantwoordelijkheden van rector-bestuurder en raad van toezicht voor de jaarrekening**

De rector-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De rector-bestuurder is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is rector-bestuurder tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die rector-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet rector-bestuurder afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet rector-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij rector-bestuurder het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De rector-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

### **Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening**

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door rector-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door rector-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 28 juni 2024

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

### **Was getekend**

Mevrouw C. Rabe  
Registeraccountant

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum  
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum  
te Amsterdam**

**Bijlagen**

**STICHTING VOORZIENINGENFONDS AMSTERDAMS LYCEUM  
te Amsterdam**

**Enkelvoudige balans per 31 december 2023**

**(na resultaatbestemming)**

	<u>ref.</u>	<u>31-12-2023</u> €	<u>31-12-2022</u> €
<b>ACTIVA</b>			
Vorderingen	1	0	0
Liquide middelen	2	20.183	28.024
		<u>20.183</u>	<u>28.024</u>
<b>PASSIVA</b>			
Algemene reserve	3	-124.520	-26.990
Kortlopende schulden	4	144.703	55.014
		<u>20.183</u>	<u>28.024</u>

**STICHTING VOORZIENINGENFONDS AMSTERDAMS LYCEUM**  
te Amsterdam

**Staat van baten en lasten over 2023**

	<u>ref.</u>	<u>2023</u> €	<u>Begroting</u> <u>2023</u> €	<u>2022</u> €
<b>BATEN</b>				
Overige baten	5	0	0	0
<b>Totaal baten</b>		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<b>LASTEN</b>				
Personeelslasten	6	97.254	0	84.614
Overige lasten	7	0	0	0
<b>Totaal lasten</b>		<u>97.254</u>	<u>0</u>	<u>84.614</u>
<b>Saldo baten en lasten</b>		<u>-97.254</u>	<u>0</u>	<u>-84.614</u>
<b>Financiële baten en lasten</b>				
Financiële lasten	9	<u>-276</u>	<u>0</u>	<u>-207</u>
<b>Saldo financiële baten en lasten</b>		<u>-276</u>	<u>0</u>	<u>-207</u>
<b>Exploitatieresultaat</b>		<u><u>-97.530</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>-84.821</u></u>

**STICHTING VOORZIENINGENFONDS AMSTERDAMS LYCEUM**  
te Amsterdam

**Toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten**

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
<b>1) Vorderingen</b>		
Rekening-courant Het Amsterdams Lyceum	0	0
<b>Totaal overlopende activa</b>	<u>0</u>	<u>0</u>

**2) Liquide middelen**

Tegoeden op bank- en girorekeningen	20.183	28.024
<b>Totaal liquide middelen</b>	<u>20.183</u>	<u>28.024</u>

**3) Eigen vermogen**

	<u>Saldo</u>	<u>Mutaties</u>	<u>Saldo</u>
	<u>1-1-2023</u>	<u>Bestemming</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	resultaat	€
		€	
		<u>Overige</u>	
		mutaties	
		€	
<b>Algemene reserves</b>			
Algemene reserve publiek	-26.990	-97.530	-124.520
<b>Totaal algemene reserves</b>	<u>-26.990</u>	<u>-97.530</u>	<u>-124.520</u>

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
<b>4) Kortlopende schulden</b>		
Loonheffingen	-1.213	-3.119
Rekening-courant Het Amsterdams Lyceum	144.464	55.711
Vakantiegeld	1.452	2.422
<b>Totaal kortlopende schulden</b>	<u>144.703</u>	<u>55.014</u>

**STICHTING VOORZIENINGENFONDS AMSTERDAMS LYCEUM  
te Amsterdam**

	<u>2023</u> €	<b>Begroting</b> <u>2023</u> €	<u>2022</u> €
<b>5) Overige baten</b>			
Overige baten	0	0	0
Dotatie van het Amsterdams Lyceum	0		0
<b>Totaal overige baten</b>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<b>6) Personele lasten</b>			
Bruto lonen en salarissen	83.399	0	77.058
Sociale lasten	7.348	0	7.384
Pensioenpremies	0	0	0
Lonen en salarissen	<u>90.747</u>	<u>0</u>	<u>84.442</u>
Uitgaven stageplaatsen	1.414	0	0
Overige personeelskosten	5.093	0	172
<b>Totaal personele lasten</b>	<u>97.254</u>	<u>0</u>	<u>84.614</u>
<b>7) Overige lasten</b>			
Overig	0	0	0
<b>Totaal overige lasten</b>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<b>12) Financiële lasten</b>			
Rente bank en giro	276	0	207
<b>Totaal financiële lasten</b>	<u>276</u>	<u>0</u>	<u>207</u>